

Al III-lea RAPORT NAȚIONAL

PRIVIND IMPLEMENTAREA
CONVENȚIEI NAȚIUNILOR UNITE
PENTRU COMBATEREA
DEȘERTIFICĂRII ÎN ROMÂNIA

3rd NATIONAL REPORT

ON THE IMPLEMENTATION OF
UNITED NATIONS CONVENTION
TO COMBAT DESERTIFICATION
IN ROMANIA

**Viorel BLUJDEA-coordonator,
Mihail DUMITRU, Elena MATEESCU,
Anca VOICULESCU, Viorel MORARESCU,
Ciprian PAHONȚU, Viorel MARINESCU,
Vică PETRISOR, Narcisa BĂBEANU,
Cristinel CONSTANDACHE, Cristian KLEPȘ**

Editura Tehnică Silvică
2006

**Al III -lea RAPORT NAȚIONAL
PRIVIND IMPLEMENTAREA
CONVENȚIEI NAȚIUNILOR UNITE
PENTRU COMBATEREA DEȘERTIFICĂRII
ÎN ROMÂNIA**

**3rd NATIONAL REPORT
ON THE IMPLEMENTATION OF
UNITED NATIONS CONVENTION TO COMBAT
DESERTIFICATION IN ROMANIA**

**Viorel BLUJDEA (coordonator),
Mihail DUMITRU, Elena MATEESCU,
Anca VOICULESCU, Viorel MORARESCU,
Ciprian PAHONȚU, Viorel MARINESCU,
Vică PETRIȘOR, Narcisa BĂBEANU,
Cristinel CONSTANDACHE, Cristian KLEPȘ**

**Editura Tehnică Silvică
2006**

CUPRINS

LISTA DE ACRONIME

Cap. 1 STRATEGIILE NAȚIONALE ȘI PRIORITĂȚILE STABILITE ÎN CADRUL PLANURILOR ȘI POLITICILOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ

Cap. 2 CADRUL LEGISLATIV ȘI ARANJAMENTE INSTITUȚIONALE PENTRU IMPLEMENTAREA CONVENȚIEI, LEGĂTURI ȘI SINERGII CU ALTE CONVENȚII

2.1 COMITETUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA SECETEI, DEGRADĂRII TERENURILOR ȘI DEȘERTIFICĂRII

2.2 CADRUL INSTITUȚIONAL PENTRU IMPLEMENTAREA CONVENȚIEI. MĂSURI ADOPTATE PENTRU ÎNTĂRIREA INSTITUȚIILOR LA NIVEL LOCAL ȘI NAȚIONAL

2.3 CADRUL LEGISLATIV STIMULATIV PENTRU IMPLEMENTAREA CERINȚELOR CONVENȚIEI ȘI PROGRAMULUI NAȚIONAL DE ACȚIUNE

2.4 SINERGII CU ALTE CONVENȚII DE MEDIU

2.5 ABORDĂRI SUBREGIONALE

Cap. 3 PROCESUL PARTICIPATIV ÎN SPRIJINUL PREGĂTIRII ȘI IMPLEMENTĂRII PROGRAMELOR DE ACȚIUNE, ÎN PARTICULAR PROCESELE DE IMPLICARE A SOCIETĂȚII CIVILE, ORGANIZAȚII NONGUVERNAMENTALE ȘI ORGANIZAȚII CIVILE

3.1 PARTICIPAREA EFECTIVĂ LA DEFINIREA PRIORITĂȚILOR NAȚIONALE

3.2 TENDINȚE ÎN PROCESUL PARTICIPATIV

Cap. 4 PROCESUL DE CONSULTARE PENTRU SPRIJINIREA IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI NAȚIONAL DE ACȚIUNE ȘI PARTENERIATELE REALIZATE CU ȚĂRILE PARTE DEZVOLTATE ȘI ALTE ENTITĂȚI, ÎN PARTICULAR MOBILIZAREA ȘI COORDONAREA RESURSELOR NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

4.1 ADERAREA LA UNIUNEA EUROPENĂ

4.2 COOPERARE INTERNAȚIONALĂ

4.3 COOPERARE BILATERALĂ

Cap. 5 MĂSURI LUATE ÎN CADRUL PROGRAMULUI NAȚIONAL DE ACȚIUNE, INCLUSIV MĂSURI PENTRU ÎMBUNĂȚĂȚIREA MEDIULUI ECONOMIC, CONSERVAREA RESURSELOR NATURALE ȘI PROMOVAREA UTILIZĂRII LOR DURABILE, REABILITAREA TERENURILOR DEGRADATE, ÎNTĂRIREA CUNOȘTINȚELOR ASUPRA DEȘERTIFICĂRII ȘI CONTROLULUI EI, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA SECETEI ȘI DEGRADĂRII TERENURILOR

5.1 DIAGNOZA EXPERIENȚELOR DIN TRECUT

5.2 PROGRAME TEHNICE ȘI INTEGRATE FUNCȚIONALE PENTRU COMBATEREA DEGRADĂRII TERENURILOR ȘI SECETEI

Cap. 6 INSTRUMENTE ȘI MECANISME FINANCIARE

REFERINTE BIBLIOGRAFICE

Anexa 1 Componenta Comitetului național pentru Combaterea Secetei, Degradării terenurilor și deșertificării

PLANȘE

Cap.1 STRATEGIILE NAȚIONALE ȘI PRIORITĂȚILE STABILITE ÎN CADRUL PLANURILOR ȘI POLITICILOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ

Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (SNDD), aprobată în 1999, stabilește principiile, obiectivele și prioritățile pentru dezvoltarea durabilă a României și reprezintă principalul document care abordează corelarea între necesitățile de dezvoltare economică și socială, pe de o parte și protecția mediului, pe altă parte și are în vedere crearea unui sistem de sprijin, necesar unei dezvoltări durabile, având următoarele priorități : sănătate publică, creștere economică și conservarea resurselor energetice în același timp cu acțiunea de protecție a mediului.

În timpul perioadei comuniste, în special între 1960 și 1989, a avut loc o creștere a suprafeței terenurilor cultivate, în special arabile, în scopul majorării producției naționale agricole. Astfel, terenuri cu potențial de degradare mare au fost introduse în circuitul culturilor (terenuri forestiere, pășuni, zone umede). Ca o consecință, după schimbarea politică din 1990, între 1989 și 2004, suprafața agricolă a scăzut cu 400.000 ha și suprafața arabilă cu 700.000 ha, scădere cauzată de eliminarea terenurilor neproductive agricole. În prezent, există 14.711.600 ha terenuri agricole (0,65 ha/cap de locuitor), din care 9.421.900 ha sunt arabile (0,41 ha/cap locuitor) și 7.679.300 ha terenuri forestiere (0,3 ha/cap de locuitor). În același timp, este important de subliniat că aproximativ 80% din terenurile arabile agricole, ca și un procent semnificativ de păduri sunt afectate de cel puțin un fenomen sau proces de degradare, ca și de factori limitativi sau restrictivi. Se estimează că producția agricolă se diminuează cu aproximativ 20% anual. În vederea restabilirii calității solurilor agricole, ca și a reconstrucției ecologice a solurilor situate în zone foarte erodate, ar fi necesare fonduri de 25-30 miliarde USD care să fie alocate pe o perioadă de 15-25 ani.

Data fiind situația, legat de managementul terenurilor, SNDD prevede câteva obiective strategice și măsuri majore, cum ar fi protecția, ameliorarea și utilizarea durabilă a terenurilor, care să fie realizate prin combinarea funcționării și managementului ecologic, pe baza politicilor care asigură integrarea principiilor socio-economice cu protecția mediului, astfel încât să se integreze simultan: bioproductivitatea, securitatea alimentară, protecția calității solului, sustenabilitatea economică și accesibilitatea socială. La nivel național se fac eforturi pentru: 1) a asigura integritatea pădurilor țării și întărirea fondului forestier (la un nivel optim de 35% din teritoriu, cu 10% păduri în zona de câmpie), împădurirea terenurilor agricole abandonate (65.000 ha până în 2010 și 300.000 ha până în 2020); crearea de perdele forestiere de protecție și perdele antieroziv (2000 km până în 2010 și 10.000 km până în 2020) ; crearea de centuri verzi în jurul orașelor și municipiilor, ca și regularizarea cursurilor de apă (2500 km de diguri până în 2020); 2) reconstrucția ecologică a pădurilor afectate structural de factori naturali și antropici ce include renaturarea anumitor zone de a lungul cursului Dunării și altor râuri interioare, acțiune ce va conduce gradual la aproximativ 20.000 ha anual pe perioada 2000-2020 și la 30000 ha pe intervalul 2010 – 2020; 3) limitarea volumului exploatărilor anuale de lemn la capacitatea de suport a pădurilor. O problemă de o complexitate deosebită o reprezintă asigurarea administrării și managementului durabil al pădurilor care au fost sau vor fi retrocedate către persoane fizice sau alți proprietari. Pentru rezolvarea acestei probleme, principalele obiective ale strategiei privind protecția și îmbunătățirea utilizării durabile a terenurilor în România, sunt menținerea pe termen lung a fermelor agricole și terenurilor forestiere, ca și prevenirea eroziunii și degradării terenurilor. Aceste obiective vor fi realizate dacă toată gama de factori naturali, sociali, economici și culturali este luată în considerare la nivel național și local.

Un proces cheie pentru dezvoltarea durabilă a țării este reforma administrației publice prin care trece România la momentul actual, care este implementată prin **Strategia de Reformă a Administrației Publice (2004-2006)**. Ca cerințe ale necesității creării unei administrații moderne, capabilă să susțină procesul democratic și integrarea europeană, prioritățile sunt: reforma funcției publice (să creeze personal stabil și neutru politic la nivelul ministerelor, agențiilor și altor organisme guvernamentale); reforma administrației publice locale prin continuarea deconcentrării și descentralizării serviciilor publice (îmbunătățirea

managementului și calității serviciilor publice la nivel local, asigurarea coerenței și responsabilizării) și îmbunătățirea mecanismului de formulare a politicilor publice (prin crearea unui sistem performant de coordonare și management a structurilor guvernamentale).

Programul de implementare a **Planului Național Anti-sărăcie și Promovare a Incluziunii Sociale (PNAinc)**, revizuit pentru 2006 - 2008, stabilește cadrul necesar în vederea atingerii țintelor strategice asumate prin Programul de Guvernare și a direcțiilor de acțiune prevăzute în Memorandumul Comun de Incluziune Socială, semnat de România și Comisia Europeană în 2005, având drept scop combaterea sărăciei și a marginalizării sociale, precum și promovarea incluziunii sociale. Principala contribuție pe care o aduce acest program la îmbunătățirea actualului sistem, constă în promovarea unei concepții integrate a măsurilor de combatere a sărăciei și excluziunii sociale, precum și în implementarea unui sistem de monitorizare a programelor sociale de către instituțiile responsabile, atât la nivel național, cât și la nivel județean, local. Potrivit acestui plan, principala problemă o constituie nivelul scăzut de trai cu care se confruntă circa o cincime din populație, în timp ce o parte importantă a populației este afectată de sărăcie extremă sau excluziune de la drepturile fundamentale. Cei mai afectați de scăderea nivelului de trai sunt agricultorii, persoanele fără loc de muncă și pensionarii. Categoriile cele mai vulnerabile sunt reprezentate de gospodăriile cu mai mult de 5 membri și cele de etnie rromă. În ciuda tendinței generale de scădere a sărăciei, aceste categorii se confruntă cu cel mai ridicat risc de sărăcie. Între mediile de rezidență de viață urban și rural se înregistrează diferențe considerabile în ceea ce privește nivelul de trai, amploarea fenomenului sărăciei fiind mai mare în mediul rural.

În ceea ce privește dinamica pieței muncii, aceasta este caracterizată de creșterea ponderii populației inactive, scăderea ratei de ocupare a locurilor de muncă, sporirea numărului angajaților în sectorul informal și a șomajului mascat. Un fenomen îngrijorător în domeniul educației îl constituie creșterea numărului copiilor care nu se înscriu la școală și al celor care abandonează școala timpuriu, fenomenul fiind mai accentuat în mediul rural.

Deși starea generală de sănătate a populației este relativ bună, în România se înregistrează încă valori ridicate ale unor indicatori, precum mortalitatea infantilă și incidența bolilor de plămâni, deoarece există anumite categorii de populație, în special în mediul rural, care nu au acces la serviciile de sănătate.

În ceea ce privește distribuția sărăciei și excluziunii sociale la nivel teritorial, estimările asupra ratelor de sărăcie a comunelor și orașelor indică o eterogenitate mare a localităților, din perspectiva nivelului de trai, în interiorul regiunilor de dezvoltare. Pe lângă problemele critice în domeniul rural, la nivelul orașelor se constată conturarea unor zone intraurbane de sărăcie cronică, caracterizate prin nivel de trai scăzut și acces precar la servicii. Un caz particular este cel al zonelor monoindustriale afectate de un declin economic accentuat.

Programul Național de Agricultură și Dezvoltare Rurală (PNADR) este principalul instrument de implementare a acquis-ului comunitar în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale, de-a lungul fazei de preaderare la Uniunea Europeană a României. Mai multe priorități și obiective operaționale au fost identificate, focalizate pe adaptarea la noile piețe și sustenabilitatea economiei rurale, aplicabile la nivel de comună/sate (NUTS 5). Finanțarea proiectelor integrate în zonele rurale are scopul creării unui mediu capabil pentru sporirea capacității antreprenoriale, pentru promovarea unor produse competitive și evitarea efectelor negative post aderare cauzate de pregătirea insuficientă pentru a face față competiției pieței comune în domeniile economic, instituțional și legislativ. Contribuția Comunității Europene pentru implementarea PNADR în România este reprezentată de programul SAPARD (Program Special de Pre-Aderare pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală). Acesta conține câteva capitole care se adresează diferitelor priorități specifice, ca: îmbunătățirea procesării și valorificării produselor agricole și piscicole; controlul calității alimentelor; controlul veterinar și fito-sanitar; îmbunătățirea infrastructurii pentru dezvoltare agricolă și rurală; dezvoltarea economiei rurale și resurselor umane.

Planul Național de Dezvoltare (PND) 2007-2013 identifică prioritățile publice de

investiții ale țării legate de coeziunea cu politicile economice și sociale europene și definește planurile multi-anuale strategice și programele financiare. PND stabilește obiectivele cheie pentru dezvoltarea durabilă a țării pe termen mediu: bunăstare economică, dezvoltare socială și protecția mediului. Planul urmărește îmbunătățirea protecției mediului și reducerea impactului negativ al dezvoltării asupra mediului, precum și respectarea angajamentelor asumate de România la Rio. Principiile de bază care trebuie respectate sunt: prevenirea, principiul precauției, principiul poluatorul plătește, principiul de integrare și de proximitate. Cadrul strategic pentru un mediu durabil se bazează pe următoarele abordări: utilizarea durabilă a resurselor naturale și îmbunătățirea calității mediului; integrarea politicilor de mediu în politicile regionale și sectoriale; reducerea diferențelor dintre regiuni și îmbunătățirea accesului populației la serviciile publice; protecția și conservarea capitalului natural, inclusiv conservarea biodiversității și promovarea educației în domeniul protecției mediului și fluxurilor informaționale. PND mai cuprinde Cadrul de Referință Național Strategic (CRNS) pentru perioada 2007-2013 care urmărește să întărească coeziunea economică și socială a României și politicile regionale și să le alinieze la politicile Comunității Europene pentru creștere economică și creare de locuri de muncă. CRNS este un document strategic care va fi implementat prin Programe Operaționale (PO), dintre care multe au implicații majore în managementul mediului și al resurselor naturale ale țării. Comitete de Coordonare Regională vor fi organizate în 8 regiuni de dezvoltare care vor coordona Programele Operaționale Sectoriale. Un program cheie este Programul Operațional Sectorial pentru Mediu, care este coordonat de o unitate de management din MMGA. Acesta este orientat pe următoarele obiective strategice: atingerea obiectivelor legate de schimbare climatică, managementul durabil al resurselor de apă, asigurarea calității solurilor, prevenirea și diminuarea riscurilor, conservarea și reabilitarea resurselor naturale, investiții în utilizarea durabilă a resurselor mediului, tehnologii curate, educație ecologică și implicarea publicului în luarea deciziilor. Programul Operațional pentru Dezvoltarea Economiei Rurale și pentru creșterea productivității agricole este coordonat de o unitate de management din cadrul MAPDR. Obiectivele acestui program sunt: îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale prin diversificarea economiei rurale, dezvoltarea sustenabilă a fermelor agricole și exploatațiilor forestiere, creșterea capacității competitive a sectorului forestier și agricol și actualizarea ofertelor lor de piață, promovarea inițiativelor locale prin încurajarea acțiunilor precum popularizarea proiectelor de succes, piscicultura sustenabilă și acvacultura.

Programul Național pentru Protecția Mediului (2000) este parte integrantă a Strategiei României pentru dezvoltare economică pe termen mediu: capitolul VI. Acesta abordează protecția mediului, planificarea teritoriului și dezvoltarea regională. România va armoniza politica sa de mediu și practicile cu aquis-ul comunitar de mediu al Uniunii Europene prin adoptarea a numeroase măsuri, inter alia: a) protecția și conservarea naturii, diversitatea biologică și utilizarea durabilă a capitalului natural; dezvoltarea și managementul corespunzător al rețelei naționale de arii protejate în acord cu strategiile, politicile și practicile europene și internaționale; un program tehnic pentru evaluarea costurilor de finanțare asumate prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, în acord cu prevederile Convenției UNFCCC și Protocolului de la Kyoto; b) întărirea legislației de mediu (legea nr.137/1995), inclusiv prin adoptarea unui sistem de norme, standarde și reglementări în acord cu cerințele Uniunii Europene; c) descentralizarea sistemului instituțional; d) stabilirea cadrului legal și instituțional pentru a stimula dialogul între autorități și societatea civilă asupra strategiilor, politicilor și programelor de dezvoltare durabilă; e) construirea capacității instituționale pentru stabilirea parteneriatelor între instituțiile de mediu din România și organizațiile internaționale și ale Uniunii Europene; f) gospodărirea durabilă a resurselor de apă, în concordanță cu prevederile conferinței de la Dublin, summit-ului de la Rio de Janeiro (1992) și de la Johannesburg (2002); g) asigurarea integrității zonelor forestiere naționale, inclusiv abordarea schimbării proprietății și managementului acestora prin intrarea în vigoare a reglementărilor legale și aranjamentelor instituționale și i) implementarea programului național pentru managementul solurilor, inclusiv combaterea eroziunii solului și utilizarea durabilă a resurselor solului.

Ministerul Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului a elaborat în 2003 **Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului (PNAPM)** în cadrul Programului Regional de Reconstrucție a Mediului (PRRM), principala componentă a pactului de stabilitate pentru sud-estul Europei. Versiunea revizuită prezintă proiectele prioritare necesare, care se adresează problemelor specifice legate de Directivele UE. Printre măsurile prioritare care vor fi luate la nivel național sunt managementul deșeurilor, managementul durabil al apelor, îmbunătățirea calității aerului și protecția și conservarea biodiversității și reconstrucția ecologică. Practic sunt incluse o serie de proiecte specifice din diferite domenii, dar numai o parte a acestora vor fi implementate cu sprijin din diverse surse. *Planurile Regionale de Acțiune de Mediu (PRAM)* și *Planurile Locale de Acțiune de Mediu (PLAM)* identifică acțiunile și proiectele prioritare pe termen mediu și lung care pot fi finanțate din surse diferite. Trei din cele opt Agenții Regionale de Protecție a Mediului (APMR) au pregătit PRAM-urile. 31 Planuri Locale de acțiune de Mediu (PLAM) au fost elaborate de Agențiile Locale de Protecție a Mediului (ALPM) la nivel de județ și restul sunt în curs de elaborare. Acțiunile propuse în aceste planuri au tendința de a se adresa problemelor sectoriale specifice și sunt integrate rareori cu alte probleme de mediu și sectoare. De asemenea, aceste planuri și proiecte se află în faze diferite de implementare, datorită, în parte, lipsei expertizei tehnice și manageriale. Deoarece procesul de identificare a acțiunilor este în curs și include actualizări periodice ale criteriilor de evaluare, de alegere a proiectelor, pe fondul sporirii fondurilor asociate aderării la UE, există oportunități pentru a promova și dezvoltare proiecte inter-sectoriale care se adresează obiectivelor multiple de mediu.

Strategia Națională asupra Managementului Riscului de Inundații, 2005, promovează prevenirea, protecția și diminuarea efectelor inundațiilor. Printre măsurile de prevenire se menționează necesitatea îmbunătățirii managementul terenurilor și promovarea unei utilizări adecvate a terenurilor agricole și forestiere la scară geografică.

Programul Național pentru reabilitarea pășunilor pentru 2005-2008 elaborat de MAPDR în 2004 descrie statutul actual al pășunilor și stabilește obiectivele pentru îmbunătățirea fondului pastoral al țării prin măsuri corespunzătoare și acțiuni la nivel național și local, în conformitate cu regiunile ecologice. La nivel național există o suprafață de 4,9 mil. ha de pășuni. Factorii limitativi ai productivității biologice ale pășunilor sunt eroziunea și alunecările de teren (pe 18 % din suprafața totală), aciditatea solului (27 %), salinitate (5 %) și nisipuri (1%). Pășunile din zonele de stepă și silvostepă necesită reabilitarea pe 350.000 ha, iar măsurile tehnologice specifice și costurile sunt detaliate pentru fiecare județ.

Obiectivul cheie al **Politicii și strategiei de dezvoltare a sectorului forestier în România** (2001-2010) îl reprezintă dezvoltarea sectorului forestier pentru a crește contribuția sa la ridicarea calității vieții, bazat pe o dezvoltare durabilă a pădurilor, având ca obiective specifice: a) modernizarea cadrului instituțional pentru implementare unitară și suport al strategiei de dezvoltare a sectorului forestier; b) dezvoltarea cadrului legislativ al sectorului forestier; c) încurajarea proprietarilor particulari de păduri, ca și firmele comerciale cu activități în exploatare, transport și procesarea lemnului să se asocieze în organizații profesionale. Direcțiile relevante din strategie sunt: 1) Asigurarea integrității și dezvoltarea fondului forestier, precum și extinderea suprafeței terenurilor cu vegetație forestieră (sprijinirea sub raport tehnic și cu material de împădurire a acțiunii de creare de păduri în zonele deficitare în vegetație forestieră; acordarea de compensații financiare sau materiale, la cererea proprietarilor, pentru neîncasarea veniturilor, cauzată de restricțiile impuse de respectarea regimului silvic, pe suprafețele ariilor protejate sau de necesitatea protejării unor obiective de interes public; Extinderea suprafeței pădurilor și altor categorii de vegetație forestiera, inclusiv pe terenurile degradate, din afara fondului forestier; sprijin pentru înființarea de plantații forestiere scoase din circuitul agricol, conform cu principiile unei agriculturi durabile; Sprijinirea acțiunilor de realizare a perdelelor forestiere de protecție, a aliniamentelor și a altor categorii de plantații forestiere, în afara fondului forestier; 2) Asigurarea stabilității și creșterea eficienței funcționale a ecosistemelor forestiere (optimizarea compozițiilor de împădurire în raport cu politica de promovare a speciilor și cu modificările staționare); Selectarea și promovarea de biotipuri de arbori rezistenți la adversități și extinderea utilizării acestora în lucrările de regenerare a pădurilor; protecția

solurilor forestiere; elaborarea normelor tehnice pentru determinarea valorii economice totale a pădurilor și a vegetației forestiere în raport cu funcțiile atribuite; Implementarea sistemului de evaluare economică totală a pădurilor și a terenurilor cu vegetație forestieră, la nivel zonal și național; 3) Reconstrucția ecologică a pădurilor afectate de factori negativi sau necorespunzătoare structural, improprie din punct de vedere ecologic și economic, 4) Sprijinirea deținătorilor de terenuri forestiere în vederea gestionării durabile a acestora (Crearea de facilități care să favorizeze asocierea proprietarilor de păduri; Asigurarea asistenței tehnice gratuite deținătorilor de păduri private, Crearea de facilități și stimulente pentru proprietarii de terenuri în scopul producerii materialului de reproducere și împăduririi acestora, Atragerea de finanțări externe, 5) Conștientizarea publicului, proprietarilor de terenuri forestiere și a mediului politic și decizional privind rolul și importanța patrimoniului forestier național, 6) Consolidarea piețelor tradiționale externe și câștigarea de noi piețe prin promovarea prioritară a produselor cu grad înalt de prelucrare, 7) Reconsiderarea și adaptarea învățământului și cercetării forestiere la cerințele gestionării durabile în condițiile economiei de piață.

Strategia și Programul Național de Acțiune pentru Combaterea Secetei, degradării Terenurilor și Deșertificării (PNA) reprezintă documentul național strategic care definește problematica și dimensiunea secetei, degradării terenurilor și deșertificării în România. A fost elaborată în anul 2000 și aprobată, la timpul respectiv de Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului. Documentul scoate în evidență problema și necesitatea abordării sistematice a acestor fenomene la nivel național.

PNA a fost organizat pe mai multe axe de acțiune: *Îmbunătățirea legislației* (Îmbunătățirea legislației privind gospodărirea apelor, Completarea legislației privind protecția solurilor, Îmbunătățirea legislației privind ameliorarea terenurilor degradate și stingerea fenomenelor torrențiale, Promovarea de acte normative privind combaterea deșertificării și efectelor secetei, Dezvoltarea sistemului de asigurări pentru zona afectată de seceta și deșertificare, Îmbunătățirea legislației privind Planul Național de Amenajare a Teritoriului); *Dezvoltarea instituțională* (Înființarea de instituții necesare implementării strategiei și programului de acțiune, de prevenire și combaterea deșertificării, degradării terenurilor și secetei, Definitivarea cadrului legal de înființare a Asociației Utilizatorilor de Apă pentru Irigații (AUAI), Extinderea sistemului de asociații ale utilizatorilor de apă pentru irigații (AUAI) în cadrul sistemelor de irigații viabile, Dezvoltarea oficiilor de pedologie și agrochimie și a unităților de cercetare silvica din zonele cu deșertificare și degradare a terenurilor), *Asigurarea resurselor umane* (Asigurarea specialiștilor pentru implementarea măsurilor și acțiunilor de la obiectivele specifice, Informarea permanentă a populației și autorităților asupra strategiei, programului de acțiuni și a acțiunilor de prevenire și combatere a deșertificării, degradării terenurilor și secetei; Dezvoltarea parteneriatului cu populația și autoritățile locale pentru buna desfășurare a acțiunilor de combatere a deșertificării, degradării terenurilor și secetei; Antrenarea ONG-urilor de profil în executarea unor acțiuni din program în special în acțiuni de informare, popularizare; Crearea de ocupații complementare activităților agricole și silvice (unități de prelucrare a produselor agricole și silvice, unități de prestări de servicii, asociații pentru turism rural)); *Dezvoltarea bazei științifice de cercetare, proiectare și informare* (Constituirea de colective speciale de cercetare și proiectare pentru problemele de prevenire și combatere a deșertificării, degradării terenurilor și secetei în institutele de profil și dotarea lor (ICAS, ICPA, INMH, ICIM, ISPIF, ICITID, ICCV, ICPCP etc); Fundamentarea și elaborarea de programe de cercetare pentru problemele deșertificării, degradării terenurilor și secetei pe baza propunerilor institutelor de profil și finanțarea lor; Organizarea sistemului informațional național privind deșertificarea, degradarea terenurilor și seceta; Elaborarea de studii privind zonele de deșertificare și cu terenuri degradate; Elaborarea planurilor de amenajare a teritoriilor din zonele afectate și elaborarea de proiecte pentru implementarea strategiei și programului de acțiuni de prevenire și combatere a deșertificării, degradării terenurilor și secetei), *Dezvoltarea rurală și restructurarea landşaftului în zonele cu risc de deșertificare, degradarea terenurilor și secetă* (Asigurarea resurselor de apă necesare dezvoltării zonei, Completarea resurselor energetice actuale prin promovarea unor resurse alternative de

energie (eoliană, solară, biogaz) în zone favorabile, Ameliorarea climatului local în vederea prevenirii și combaterii efectelor secetei, a înzăpezirilor și a înghețării culturilor, Promovarea unor sisteme de agricultură pentru ameliorarea însușirilor solurilor, menținerea și creșterea potențialului lor de producție, Prevenirea și combaterea eroziunii pluviale și eoliene și a altor procese de degradare a terenurilor, Valorificarea terenurilor agricole abandonate din cauza fertilității reduse, Ameliorarea pajiștilor degradate în zonele cu risc de deșertificare și practicarea unui pășunat rațional, Diversificarea producției agricole prin utilizarea de noi plante de cultură, soiuri hibridi, rase de animale mai bine adaptate la secetă, Conservarea și sporirea biodiversității în zone cu risc de deșertificare, Monitorizarea tendințelor de deșertificare), *Dezvoltarea rurală și restructurarea landșaftului în zonele umede cu risc de degradare a terenurilor* (Amenajarea antierozională a terenurilor agricole afectate de degradare, Prevenirea și combaterea eroziunii pluviale, a deplasărilor de teren și altor procese de degradare, Valorificarea terenurilor agricole abandonate din cauza fertilității reduse, Ameliorarea însușirilor fizice și chimice ale solurilor, Ameliorarea și întreținerea pajiștilor degradate, Realizarea cadastrului și monitorizarea fenomenului de degradare a terenurilor).

PNA are o componentă participativă limitată în elaborarea sa. A fost elaborat în anul 2000 de către 9 institute de cercetare și a fost aprobat de Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului. Nu a existat dezbateri sau discuții publice, nici implicarea organizațiilor nonguvernamentale sau organizațiilor civile. Prin urmare acest plan trebuie să fie revizuit, negociat cu agențiile de implementare și, cel mai important, la elaborarea lui trebuie să fie folosită abordarea „de jos în sus”. Obiectivele PNA au fost abordate prin proiecte sectoriale în diferite sectoare de activitate de interes: silvicultură, ameliorarea terenurilor, agricultură, creșterea animalelor, îmbunătățirea pășunilor, etc. Coordonarea limitată apărută în implementarea lui s-a datorat autorităților și agențiilor de implementare care au fost într-un proces permanent de restructurare în cursul tranziției către economia de piață și integrării și armonizării cu UE (ambele procese aflate aproape de final). Integrarea scăzută pe orizontală se datorează abordării de jos în sus a PNA și abordării sectoriale. Obiectivele PNA au fost cuprinse în principal în cadrul următoarelor strategii naționale și planuri: Strategia și politica silviculturii, Planuri Operaționale Strategice (un instrument pentru implementarea fondurilor structurale ale UE, în procesul de aderare), planuri de mediu și Plan de acțiune în domeniul schimbărilor climatice. În momentul de față se analizează necesitatea revizuirii Programului Național de Acțiune pentru secetă, degradarea terenurilor și deșertificare.

Cap.2 CADRUL LEGISLATIV ȘI ARANJAMENTE INSTITUȚIONALE PENTRU IMPLEMENTAREA CONVENȚIEI, LEGĂTURI ȘI SINERGII CU ALTE CONVENȚII

2.1 COMITETUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA SECETEI, DEGRADĂRII TERENURILOR ȘI DEȘERTIFICĂRII

Comitetul Național pentru Combaterea Secetei, a Degradării Terenurilor și a Deșertificării (CNCSDTD) a fost înființat prin HG 474/2004, ca un corp consultativ, fără personalitate juridică, sub autoritatea Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale.

Ministrul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale este președintele comitetului, iar vicepreședinții sunt reprezentați de câte un secretar de stat din Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, Ministerul Administrației și Internelor și Ministerul Finanțelor Publice. CNCSDTD coordonează activitățile necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor Convenției Națiunilor Unite pentru Combaterea Deșertificării. Componenta comitetului național a fost aprobată prin Ordin al Ministrului Agriculturii nr.503/2005, fiecare instituție (prevăzute în Anexa 1) nominalizând câte 1 reprezentant. În vederea realizării coerenței politicilor publice, Guvernul a promovat recent HG 750/2005 privind stabilirea a 10 Consilii Interministeriale Permanente și un Consiliu de Planificare Strategică în structura Unității de Politici Publice a Secretariatului General al Guvernului. Consiliul Interministerial Permanent pentru Agricultură, Dezvoltare Rurală și Mediu include Comitetul Național ca grup de lucru pentru administrarea chestiunilor legate de secetă, degradarea terenurilor și deșertificare.

Comitetul Național îndeplinește următoarele atribuțiuni principale: coordonează elaborarea și aplicarea Strategiei Naționale de combatere a fenomenelor de degradare a terenurilor, de secetă și deșertificare, asigurând corelarea acestora cu obiectivele strategiei naționale de dezvoltare durabilă; coordonează Programul Național de Acțiune (PNA) pentru combaterea fenomenelor de degradare a terenurilor, secetă și deșertificare; analizează necesitatea programelor și proiectelor de cercetare-dezvoltare în probleme de degradare a terenurilor, de secetă și deșertificare, identifică și mobilizează resursele financiare corespunzătoare și monitorizează desfășurarea, realizarea și implementarea rezultatelor acestora; analizează necesitatea și oportunitatea elaborării programelor de acțiune subregionale și/sau regionale, cooperează cu celelalte țări la realizarea acestora asigurând armonizarea lor cu programul național; supune aprobării Guvernului, prin MAPDR, strategia și PNA pentru combaterea fenomenelor de degradare a terenurilor, de secetă și deșertificare, identifică și mobilizează resursele financiare necesare aplicării acestuia; coordonează aplicarea PNA și evaluează implementarea acestuia prin indicatori specifici; inițiază campanii de conștientizare a publicului larg asupra cauzelor și efectelor fenomenelor de degradare a terenurilor, de secetă și deșertificare; prezintă anual Guvernului un raport privind aplicarea PNA.

Lucrările Comitetului Național sunt conduse de președinte, sau de către unul dintre vicepreședinți și au loc semestrial, sau ori de câte ori este nevoie, la convocarea președintelui. În perioadele dintre întruniri se constituie Biroul Executiv al comitetului național, alcătuit din 11 membri, dintre care un președinte și un vicepreședinte. Președintele biroului executiv este ministrul agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale, iar vicepreședinte este secretarul de stat din Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor. Activitatea curentă a comitetului este asigurată de un secretariat tehnic, în responsabilitatea Institutului de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie, Administrației Naționale de Meteorologie și Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice. Calitatea multidisciplinară a comitetului este asigurată de componența sa, fiind nominalizate din cadrul instituțiilor relevante, persoanele care au experiență profesională recunoscută în chestiunile legate de secetă, degradarea terenului și deșertificare. Comitetul Național este constituit deopotrivă din personalități politice cât și tehnice, din cadrul ministerelor, instituțiilor academice, tehnice și științifice. Organizațiile regionale sau locale, de asemenea organizațiile non guvernamentale și societatea civilă nu sunt reprezentate în Comitetul Național, însă regulile de funcționare și organizare permit participarea lor. Modul de operare al comitetului este pe bază de listă poștală, cu întâlniri generale de 2 ori pe an și mai multe întâlniri ale Biroului Executiv când sunt prezentate informațiile actuale asupra problemelor de interes, iar o pagină web este pe cale de a fi realizată. Comitetul este financiar dependent de Guvern.

2.2 CADRUL INSTITUȚIONAL PENTRU IMPLEMENTAREA CONVENȚIEI. MĂSURI ADOPTATE PENTRU ÎNTĂRIRIA INSTITUȚIILOR LA NIVEL LOCAL ȘI NAȚIONAL

Responsabilitatea pentru implementarea UNCCD la nivel național revine Departamentului Pădurilor din Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale. Punctul focal național al Convenției este asigurat de Secretariatul Tehnic al Comitetului Național și este angajat al Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice. Organismul consultativ al Ministerului în domeniul secetei, degradării terenurilor și deșertificării este Comitetul Național.

Cadrul instituțional pentru implementarea convenției constă în:

Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale (MAPDR) este autoritatea publică centrală subordonată guvernului, responsabilă, printre altele, la nivel național, cu elaborarea politicilor și aplicarea strategiei și a programului de guvernare în domeniul dezvoltării rurale, silvicultură, ameliorarea terenurilor, conservarea solului și consolidarea proprietății ().

La nivel *național, central*, ministerul are compartimente specifice care se ocupă cu problemele legate de secetă, degradarea terenurilor și deșertificare, după cum urmează: 1) Direcția de consolidare a proprietății, reforma structurilor pentru exploatare și conservarea

solurilor, Compartiment pentru îmbunătățirea terenurilor și conservarea solului; 2) Direcția politicilor de piață, Compartimentul pentru agricultură ecologică și impact de mediu; 3) Direcția managementului forestier și Compartimentul pentru fondul forestier și conservarea biodiversității; 4) Direcția de dezvoltare silvică și consolidare a proprietății și Compartimentele respective pentru reconstrucție ecologică și perdele forestiere; 5) Direcția de monitorizare a procesului de aderare la UE prin Compartimentele de statistici agricole. Sub autoritatea MAPDR există unități delegate cu administrarea pădurilor statului (RNP-Romsilva), îmbunătățirea terenurilor și servicii de irigații (Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare (ANIF) cu atribuții în serviciile publice și Societatea Națională „Îmbunătățiri Funciare” (SNIF) cu atribuții în servicii pentru terți). MAPDR coordonează Academia de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu Șişesti”, autoritate pentru cercetare științifică și extensie în agricultură și silvicultură. MAPDR administrează Fondul de Ameliorare al terenurilor degradate (conform Legii 18/1991).

În *teritoriu*, există unități descentralizate în subordonarea ministerului, fie la nivel regional, fie la nivel de județ care sunt în serviciul prefecturilor de județ. Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală este un serviciu public, la nivel de județ, care implementează politici agro-alimentare, strategii și programe și are în subordine unități fără personalitate juridică (unități fito-sanitare, unități de ameliorare în zootehnice și reproducere) și coordonează Oficiul județean de studii pedologice și agrochimice. La nivel *regional* există Inspectorate teritoriale de regim silvic și vânătoare, cu atribuții în controlul și aplicarea legislației din domeniul forestier și managementul vânătoriei, iar administrarea resurselor forestiere este realizată de ocoalele silvice ale Romsilva, ocoalele silvice particulare și persoanele individuale proprietare, în funcție de tipul de proprietate.

Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor (MMGA) este autoritatea responsabilă la nivel național cu politicile și strategiile în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor și îndeplinește un rol trans-sectorial în dezvoltarea economică și socială a țării.

La nivel central în structura ministerului există câteva direcții care au responsabilități în domeniul monitoringului, conservării, protecției, regenerării și dezvoltării/întăririi instrumentelor economice asociate pentru sol, subsol și biodiversitate. Pentru aceste atribuții ministerul are: a) o Direcție Generală pentru conservarea naturii, biodiversitate, biosecuritate, sol și subsol, cu un Serviciu pentru protecția solului și subsolului; b) o Direcție Generală pentru evaluarea impactului, controlul poluării și managementul riscului, c) o Direcție pentru politici de mediu, protecția atmosferei și schimbări climatice, d) o Direcție pentru prevenirea și managementul situațiilor de urgență create de situații hidrologice și meteorologice. Atribuțiile ministerului sunt implementate la nivel național de Agenția Națională pentru Protecția Mediului care este o instituție publică, legal constituită. Ea își îndeplinește funcțiunile la nivel teritorial prin Agențiile de Protecție a Mediului și, la nivel de județ, prin Agențiile Locale de Protecție a Mediului.

Garda Națională de Mediu (GNM) aflată în subordinea ministerului este o instituție publică cu atribuții în inspecția și controlul implementării la nivel național a politicii mediului și apelor și acționează ca o unitate specializată a administrației publice centrale în subordinea MMGA. La nivel teritorial acționează prin 8 comisariate (care se suprapun peste regiunile de dezvoltare). De asemenea, sub autoritatea ministerului, funcționează Administrația Națională de Meteorologie, o instituție publică de interes național, care asigură protecția meteorologică a populației și bunurilor la nivel național. Administrația Fondului de Mediu (AFM) este o unitate coordonată și aflată sub autoritatea MMGA.

România traversează un proces de descentralizare care va duce la o creștere a responsabilității locale în administrarea problemelor locale, ca și resurselor naturale. Procesul este coordonat de **Ministerul Administrației și Internelor (MAI)** care urmărește să promoveze promovarea legislației corecte destinată să asigure puterea efectivă a administrațiilor locale, ca și respectarea legii. Acest proces merge în paralel cu restituirea deplină a proprietăților asupra terenurilor, pădurilor și bunurilor foștilor proprietari, care au fost naționalizate de comuniști.

Administrația locală este organizată în unități teritoriale precum județe, orașe și comune (cuprind 2-5 sate). În timp ce județul este condus de un prefect numit de Guvern și

un Consiliu Județean ales, orașele și comunele sunt conduse de consiliul local și primar. Prefecturile sunt organisme administrative care coordonează și asigură servicii publice ale ministerelor la nivel de județ și verifică legalitatea acțiunilor și măsurilor propuse de consiliile locale și județene. Prefectura este de asemenea responsabilă de asigurarea implementării locale a deciziilor guvernului, inclusiv cele legate de mediu și resurse naturale. Datorită procesului de aderare a României la Uniunea Europeană (care va avea loc cel mai probabil la 1 ianuarie 2007) există o evidentă necesitate a compatibilizării depline a administrațiilor cu cele din UE, ceea ce se poate realiza prin crearea *Regiunilor de Dezvoltare*, care reprezintă unități teritoriale statistice (și nu administrative), stabilite în cadrul sistemului NUTS (Nomenclatorul Unităților Teritoriale Statistice) al UE, a căror sarcină este legată de absorbția fondurilor de pre-aderare și distribuirea fondurilor structurale după aderare.

Ministerul Finanțelor Publice (MFP) este responsabil pentru construcția și administrarea generală a resurselor financiarelor publice prin intermediul bugetelor diferitelor structuri (unități administrative locale, de stat, asigurări sociale, fonduri speciale, etc. MFP găzduiește autoritatea națională pentru coordonarea fondurilor structurale (în cadrul procesului de integrare UE) și este responsabil cu coordonarea planului național strategic din care face parte Planul Național pentru Dezvoltare Rurală, ca și celelalte planuri operaționale sectoriale finanțabile din fonduri structurale. În cadrul Autorității există Comitetul Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală (CNSDR), un mecanism dedicat asigurării convergenței totale a instituțiilor legate de MAPDR, cu scopul de elaborare a Planului Național Strategic și Planului Național pentru Dezvoltare Rurală. Pentru o mai bună implementare a instrumentelor structurale ale UE a fost înființat Comitetul de Coordonare Națională pentru Fonduri Structurale, un organism interministerial de decizie la nivel guvernamental. În scopul asigurării unei mai bune alocări a fondurilor externe la nivel regional, autoritățile naționale au recunoscut necesitatea unor mecanisme de coordonare regionale, înființând comitete regionale de coordonare care vor coordona Programele Operaționale Sectoriale și Programul de Dezvoltare Rurală.

Întregul cadru instituțional pentru acțiuni coerente și funcționale de prevenire și combatere a secetei, degradării terenurilor și deșertificării este foarte complex și este continuu îmbunătățit prin acțiuni ca: întărirea Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, din punct de vedere al capacității tehnice, instituționale și financiare; reorganizarea și întărirea Agenției Naționale pentru Consultanță Agricolă care oferă sprijin fermierilor și factorilor de decizie în activitatea de planificare și producție; întărirea structurilor locale și regionale pentru managementul fondurilor structurale; stimularea legislativă a comunităților locale de a se asocia în diferite tipuri de organizații, îndeosebi cu sectorul privat în parteneriate public-privat; pregătirea sau realizarea mecanismelor instituționale pentru investiții verzi în domeniul energiei și resurselor regenerabile; întărirea legislației și instituțiilor pentru supravegherea schimbării utilizării terenurilor; promovarea și susținerea legislativă și instituțională a stimulentei și instrumentelor financiare pentru agribusiness, agricultură mediogenă și utilizarea durabilă a terenurilor în cadrul național sau fonduri europene; asigurarea asistenței juridice în zonele rurale, în special în ceea ce privește proprietatea asupra terenurilor.

2.3 CADRUL LEGISLATIV STIMULATIV PENTRU IMPLEMENTAREA CERINȚELOR CONVENȚIEI ȘI PROGRAMULUI NAȚIONAL DE ACȚIUNE

Accesul României la UNCCD a fost ratificat prin Legea 111/1998. Legislația secundară specifică, ulterioară se referă la hotărârile de guvern pentru stabilirea Comitetului Național și plata contribuției naționale la UNCCD, ca și două ordine ministeriale privind componența Comitetului Național. Între timp au fost promovate și îmbunătățite o mulțime de legi care, indirect, sprijină implementarea obiectivelor Convenției și se referă la proprietatea asupra terenului, administrarea și managementul resurselor, etc.

Clarificarea proprietății asupra terenurilor (luate abuziv de regimul comunist în anii 50 ai secolului trecut) a constituit o frământare pentru România în ultimii 15 ani, când o serie de legi și reglementări au fost aprobate de diferitele guverne. Legea 18/2001 a dat dreptul

foștilor proprietari să primească înapoi doar o mică parte a proprietăților lor și nu pe vechile amplasamente, legea 1/2000 a permis o creștere a suprafeței retrocedate, în timp ce legea 247/2005 permite restituirea integrală a proprietăților pe vechile amplasamente. Această succesiune de legi a condus la probleme serioase legate de proprietate și a întârziat implementarea politicilor de dezvoltare durabilă a zonelor rurale și agriculturii, dar și altor domenii.

Managementul durabil al terenurilor este promovat prin diferite legi, printre care legea 566/2004 prevede stabilirea de ferme agricole cooperatiste, ca asociații voluntare ale indivizilor sau altor asociații care pot desfășura o gamă foarte largă de activități: servicii rurale, servicii comerciale, procesarea produselor agricole alimentare, mică industrie, servicii de finanțare, ajutor reciproc și asigurări în agricultură; producție și administrare de terenuri agricole, silvice, pescării și creșterea animalelor. Finanțarea lor este realizată prin contribuția partenerilor din profit, credite și altele. Statul stimulează înființarea de asemenea cooperatii prin scutirea de la plata taxelor pentru primii 5 ani de existență, reducerea impozitului pe profit cu 20% în primii 5 ani de existență și acces deplin la sistemul de subsidii publice și la sistemul de finanțare, scutire de taxe pentru importul de mașini agricole.

Legea 18/1991 înființează Fondul pentru ameliorarea terenurilor degradate cu scopul ameliorării terenurilor degradate și are două destinații: una forestieră și alta agricolă. Aceeași lege definește terenurile degradate ca terenuri care și-au pierdut parțial sau total capacitatea productivă și, prin urmare, acele terenuri trebuie grupate în perimetre de ameliorare. HG 786/1993, aprobă Regulamentul privind stabilirea grupurilor de terenuri care pot fi incluse în perimetrele de ameliorare și care prevede că: a) toate terenurile degradate sau neproductive, indiferent de forma de proprietate sunt incluse în perimetre de ameliorare, reconstrucția lor fiind necesară din punct de vedere al protecției solului, regimului hidrologic, îmbunătățirii condițiilor de mediu și a diversității biologice și b) sunt considerate terenuri degradate în spiritul Legii fondului funciar 18/1991 și al prezentului regulament acele terenuri care și-au pierdut capacitatea productivă pentru agricultură sau silvicultură prin eroziune, poluare sau sub acțiunea altor factori antropici. De asemenea, hotărârea prevede reguli privind componența, funcționarea și atribuțiile comisiilor de specialiști constituite pentru delimitarea perimetrelor de ameliorare. Comisia de specialiști este formată din: primarul localității, ca președinte al comisiei; reprezentantul Camerei Agricole; reprezentantul filialei silvice sau al ocolului silvic; reprezentantul Oficiului de cadastru și organizarea teritoriului; reprezentantul Agenției pentru protecția mediului; reprezentantul sectorului de îmbunătățiri funciare; pentru situații deosebite și grave de degradare participă și un specialist în domeniu și un reprezentant, după caz, al Comisiei Ecologice a Academiei Române, Regiei Autonome a Apelor "Apele Române (Autoritatea Națională Apele Române), al Oficiului de Studii pentru Pedologie și Agrochimie, precum și al altor instituții similare; proprietarii terenurilor degradate, care fac obiectul constituirii perimetrului de ameliorare; secretarul Consiliului local, care îndeplinește și funcția de Secretar al comisiei. Comisiile de specialiști comunale, orașenești sau municipale se constituie prin ordin al prefectului, pe baza propunerilor nominale făcute de consiliile locale și de către celelalte unități sau instituții prezentate anterior.

Legea 289/2002 definește noțiunile de perdele și coridoare forestiere, ca și tipurile de perdele, în funcție de scopul amplasării lor. În spiritul legii, acestea sunt bunuri de interes național, iar înființarea de perdele forestiere este o cauză de utilitate publică. La nivel național se constituie „Sistemul național de perdele forestiere”. Legea identifică zonele în care sunt necesare perdele forestiere și sunt stabilite ca prioritate de amplasare numărul unu zonele cele mai aride. Amplasarea de perdele se realizează pe bază de studii și documentații de execuție. Fiind utilități publice ele vor fi amplasate, indiferent de forma de proprietate a locului de amplasare. Dacă proprietarii de teren sunt de acord cu instalarea lor, rămân proprietari, dacă nu, sunt expropriați și despăgubiți prin hotărâre judecătorească. Gospodărirea perdelelor cade în sarcina deținătorului care poate încheia contracte cu terți, iar veniturile realizate aparțin proprietarului. Pășunatul este interzis în perdea. HG 548/29 mai 2003 stabilește atribuțiile MAPDR ca minister coordonator al Programului de realizare a Sistemului Național al Perdelelor Forestiere de protecție, componența, modul de funcționare

și atribuțiile comandamentelor județene și analizează stadiul realizării programului anual de înființare a perdelelor de protecție. Realizarea Sistemului național al perdelelor forestiere de protecție este o acțiune continuă și este finanțată din diverse surse.

Legea fondului funciar 18/1991 stipulează în articolul 88 că, potrivit Codului penal, următoarele acțiuni constituie contravenții la normele privind evidența, protecția, utilizarea și ameliorarea terenurilor agricole sau silvice: a) efectuarea de schimburi de terenuri și a schimbării categoriei de folosință a terenurilor de la superioară la inferioară, precum și folosirea definitivă sau temporară a terenurilor agricole și silvice în alte scopuri decât pentru producția agricolă și silvică, b) nedeclararea la organele județene de cadastru funciar de către posesori, în termen de 30 de zile de la aprobare, a schimburilor de terenuri și a schimbării categoriei de folosință a acestora, precum și a datelor cu privire la mărirea suprafețelor și categoria de folosință a acestora; c) neluarea măsurilor de către posesorii de terenuri și de către persoanele autorizate pentru păstrarea în bune condiții a bornelor geodezice, topografice, precum și degradarea și distrugerea lor din culpă. Circulația terenurilor se realizează în baza legii 54/1998, care stabilește regulile de tranzacționare.

Legea 138/2004 a îmbunătățirilor funciare stabilește obiectivele generale și specifice ale infrastructurii funciare, ca și categoriile de lucrări aferente (îndiguiri și regularizări; amenajări de irigații și orezării; desecări și drenaje; combaterea eroziunii solului și ameliorarea terenurilor cu alunecări; ameliorarea pedologică a solurilor sărăturate; reziduuri industriale sau de exploatare a resurselor minerale; perdele forestiere și plantări pentru combaterea eroziunii solului). Implementarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare se face în raport cu programele naționale, în acord deplin cu interesele proprietarilor de terenuri și cu documentațiile de amenajare a teritoriului, ținând seama de cerințele de protecție a mediului. Scopul legii este de a asigura exploatarea echitabilă a amenajărilor de îmbunătățiri funciare pentru asigurarea protecției intereselor tuturor beneficiarilor. Legea promovează asocierea deținătorilor de terenuri pe care se găsesc asemenea lucrări cu rang de utilități publice pentru desfășurarea de activități de interes public aferente (irigare, drenaj, protecție sol etc.). Statul intervine prin alocarea de fonduri de la bugetul de stat în completarea surselor ANIF beneficiarilor amenajărilor declarate de utilitate publică, dacă proprietarii nu pot desfășura ei înșiși aceste activități. Organizațiile au statut juridic și realizează venituri din activitățile prestate, dat fiind utilități publice sunt eligibile pentru subvenții de la stat.

Legislația națională este foarte cuprinzătoare și în alte domenii de activitate pertinente pentru zonele amenințate de secetă, degradarea terenului și deșertificare, cu toate că nu există prevederi sau articole specifice care să se refer la acestea, fiind aplicabile în întregime acestor zone. Astfel, există norme care clarifică terminologia și înțelesul termenilor utilizați curent în legislație pentru evitarea neînțelegerilor (de ex. definiția spațiului rural, a degradării terenurilor, termeni de referință pentru sistemul integrat de administrare și control, etc). Au fost promovate reguli și regulamente referitoare la: creșterea animalelor (Legea 72/2002), sprijin pentru tinerii din zonele rurale (Legea 646/2002), pomicultura și livezi (Legea 348/2003), regimul producției de legume (Legea 312/2003), organizarea producției de struguri și vin (Legea 244/2002), cadastru și publicitate imobiliară (Legea 7/1996), regimul circulației terenurilor (Legea 54/1998, Legea 247/2005), regulamentul pentru stabilirea și funcționarea piețelor agricole (Legea 73/2002), securitatea alimentară (Legea 150/2004), reguli pentru suport financiar în agricultură și silvicultură (Legea 454/2003), protecție civilă în caz de dezastre naturale (Legea 106/1990 și Legea 160/2000), măsuri de compensare și ajutor de urgență în cazul calamităților ce afectează culturile agricole (Legea 381/2004), creditul agricol (Legea 150/2004), reglementarea sistemului de asigurare al bunurilor și producției (Legea 32/2000), legea apei (Legea 310/2004), calitatea apelor potabile furnizate pentru uzul populație (Legea 311/2004), mecanisme pentru consolidarea parcelelor de teren prin stabilirea unei rente viagere și exonerarea de taxe judiciare și taxe de timbru (Legea 247/2005), legi privind educația, sănătatea și sistem juridic care au prevederi specifice pentru mediul rural.

2.4 SINERGII CU ALTE CONVENȚII DE MEDIU

Aproximativ toate Acordurile Multilaterale de Mediu (AMM) au fost ratificate de România. Ele au cerințe care sunt abordate sinergic din punct de vedere instituțional, legislative, financiar și adesea sunt relevante pentru problematica și abordarea secetei, degradării terenurilor și deșertificării. La nivel național, Acordurile Multilaterale de Mediu sunt susținute de un cadru legislativ și funcțional cu grad diferit de dezvoltare, în vederea implementării lor.

2.4.1 Contextul național privind sinergia între Convențiile de la Rio

O evaluarea detaliată a necesităților privind capacitatea de implementare a convențiilor de la Rio, atât tematic (pentru fiecare convenție în parte), cât și sinergic, a fost realizată la nivel național în proiectul UNDP/GEF intitulat Autoevaluarea capacității naționale de implementare a Convențiilor de la Rio (NCSA), desfășurat în intervalul 2004-2005 (rezultatele NCSA sunt prezentate în Raportul final asupra implementării Convențiilor de la Rio, disponibil pe site-ul <http://www.undp.ro/environment/nca.php>). În cadrul procesului NCSA au fost identificate prioritățile și problemele de capacitate, pe baza unor consultări extensive cu factorii de decizie cheie și societatea civilă la nivel național, cât și la nivel local în zonele relevante. Raportul final NCSA conține un Plan de Acțiune pentru dezvoltarea capacității pentru fiecare convenție în parte, cât și un Plan de acțiune comun pentru implementarea sinergică a Convențiilor de la Rio, fiind specificate 25 acțiuni și obiective prioritare grupate în 7 domenii (cadru instituțional la toate nivelurile, cadrul legislativ, planificarea, cercetarea și observarea sistemică, educarea, conștientizarea, instrumente și mecanisme pentru finanțare). Raportul tematic privind implementarea UNCCD dezvoltat în prima fază a proiectului de autoevaluare a capacității naționale a identificat constrângeri majore care împiedică îndeplinirea obligațiilor asumate prin convenție, prin analiza capacității de răspuns a cerințelor legislative și instituționale de formulare a politicilor și strategiilor conceptualizate de convenție.

Prin analiza SWOT au fost identificate punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările ce privesc capacitatea de îndeplinire a obligațiilor asumate de România. Problemele specifice momentului respectiv legate de implementarea convenției au fost identificate și prioritizate printr-un larg proces consultativ, după cum urmează: 1) Absența unei Unități pentru Implementarea Convenției și neoperationalizarea Comitetului național pentru combaterea secetei, degradării terenurilor și deșertificării, 2) Strategia Națională pentru Combaterea Secetei, Degradării Terenurilor și Programul Național de Acțiune, elaborate în 2000, nu sunt încă operaționale, nefiind adoptate prin act normativ, și, din acest motiv nu se implementează. Activitățile care se desfășoară în prezent în domenii relevante pentru CCD au la baza numai politici sau strategii sectoriale, 3) Nu au fost dezvoltate sisteme specifice de avertizare timpurie pentru seceta și degradarea terenurilor. Singurul sistem funcțional este cel pentru monitorizare agrometeorologică, dar care trebuie dezvoltat și adaptat corespunzător pentru a răspunde prevenirii efectelor secetei. Sistemele pentru monitorizarea degradării solurilor, stării ecosistemelor, stării sociale din zonele afectate trebuie dezvoltate, 4) Neabordarea participativă și consultativă a programelor de acțiune și deciziilor autorităților publice pentru probleme relevante CCD. Insuficienta dezvoltare a mecanismelor de cooperare instituțională și de dialog între autorități și organizații implicate în implementarea programelor și proiectelor, 5) Absența unui sistem pentru colectare de date, transmitere, procesare și raportare periodică a stadiului implementării Programului Național de Acțiune și lipsa de transparență a instituțiilor relevante, 6) Nu există programe și măsuri specifice de conștientizare și stimulare a participării publice la prevenirea și combaterea efectelor secetei, degradării terenurilor sau deșertificării, 7) Cunoștințe reduse și implementare insuficientă de practici durabile de utilizarea a terenurilor în zonele afectate de secetă, degradarea terenurilor și deșertificare, 8) Activități nesemnificative din partea organizațiilor neguvernamentale pentru domenii specifice CCD și absența comunicării și cooperării cu autoritățile publice pentru eficientizarea măsurilor de diseminare și

conștientizare a populației, 9) Deficiențe ale sistemului formativ și informativ din școli, universități și instituții publice prin neadecvarea programelor de pregătire la problemele sociale și economice, la cerințele pieței la nivel local, regional, național, 10) Număr insuficient de programe permanente de formare și perfecționare a specialiștilor ce activează în domeniul consultanței agricole și de mediu în probleme legate de secetă, degradarea terenurilor și deșertificare, 11) Nu există măsuri specifice pentru îmbunătățirea mediului economic din zonele afectate de secetă, degradarea terenurilor sau deșertificare, 12) Nu există programe de cercetare pentru probleme specifice secetei, degradării terenurilor și deșertificării, precum și acțiuni de transfer către utilizatori a rezultatelor cercetărilor efectuate de institutele de specialitate, la nivelul cerințelor, 13) Absența unui sistem de indicatori pentru evaluarea riscurilor și identificarea arealelor afectate de degradare, inclusiv realizarea hărților de raionare aferente.

Planul de Acțiune NCSA a fost adoptat de MMGA și este în momentul de față în faza de implementare, fiind creat deja un cadru pentru monitorizarea implementării.

2.4.2 Sinergii la nivel de proiect și activități curente

În abordarea ameliorării terenurilor degradate, sinergiile mediogene sunt asigurate, în special, prin aplicarea legislației naționale (norme tehnice în silvicultură, ocazional studii de impact de mediu) și viziunea experților implicați. În ciuda eforturilor de minimizare a impactului asupra mediului sau comunităților locale, acesta nu este deplin evitat. Un asemenea exemplu este împădurirea terenurilor degradate, care are un impact pozitiv asupra stopării eroziunii și echilibrării utilizării terenurilor la nivel local și regional (ca și multe alte beneficii semnificative) dar îi este aproape întotdeauna asociat un impact negativ cauzat de reducerea suprafeței de pășunat ceea ce implică adesea situații conflictuale legate de utilizarea terenurilor sau sociale, sau limitarea unor resurse. În scopul promovării de beneficii locale și de mediu și de rezolvare a conflictelor locale de utilizare a terenurilor pe baza mecanismului flexibil de implementare comună a protocolului de la Kyoto, un bun exemplu de realizare a împăduririi terenurilor agricole marginale sau degradate este Proiectul de împădurire a terenurilor degradate, un parteneriat între Regia Națională a pădurilor – Romsilva și Fondul Prototip de Carbon administrat de Banca Mondială și proiectul asociat Conștientizare publică și programul de sprijin pentru schimbările climatice, finanțat de Fondul Japonez pentru Dezvoltarea Resurselor Umane (PHRD).

Altă situație conflictuală de utilizare a terenurilor este generată de realizarea unor perdele forestiere cu scheme rectangulare riguroase fără luarea în considerare a variabilității naturale a terenului și fertilității solului și nici dorințele proprietarilor.

Agricultura biologică și ecologică, producția de alimente ecologice certificate sunt stimulate de legislația națională pentru identificarea nișelor pe piețele europene și internaționale.

Procesul de certificare a managementului forestier și dezvoltare a planurilor de management a zonelor sub regim de conservare generează sinergii de mediu și sociale.

2.5 ABORDĂRI SUBREGIONALE

2.5.1 Centrul de management al secetei în sud-estul Europei

Manifestarea secetei în Balcani și în sud-estul Europei este un fenomen frecvent care creează probleme serioase de dezvoltare, în special în zonele rurale din regiune. Luând în considerare această situație, țările din regiune, Parte în Anexa V a UNCCD au demarat negocieri oficiale, facilitate de Unitatea pentru Europa a Secretariatului UNCCD, pentru stabilirea unei rețele și a unui centru, având sarcina de a asigura prevenirea, monitorizarea și managementul secetei în regiune. Două întâlniri tehnice s-au desfășurat până acum, primul în Poiana Brașov România (25-27 octombrie 2004) și al doilea la Sofia, Bulgaria (26 – 28 aprilie 2006). Pentru asigurarea succesului abordării, Organizația Meteorologică Mondială (OMM) este parte în acest proces și rolul său devine din ce în ce mai important odată ce centrul va fi selectat și va începe să funcționeze. Țările din regiune

interesate să participe în rețea au căzut de acord la întâlnirea de la Sofia asupra scopului și obiectivelor, sarcinilor și modului de funcționare a centrului. Centrul va fi găzduit de un serviciu meteorologic național din regiune care va fi selectat prin decizia părților participante în rețea. La Sofia s-a decis calendarul pentru stabilirea centrului, termenul limită pentru depunerea aplicației de interes pentru găzduirea centrului este 30 iunie 2006, iar numele instituției selectate va fi cunoscut probabil în septembrie 2006, în urma unei întâlniri a reprezentanților misiunilor permanente la Geneva a țărilor interesate. Din partea României va participa Administrația Națională de Meteorologie, care are sprijinul Guvernului pentru găzduirea centrului.

2.5.2 Participarea în rețele tematice regionale

Întâlnirea regională pentru întărirea cooperării în domeniul managementului resurselor de terenuri în Centrul și Estul Europei, ținută la Minsk, Belarus, între 15-16 Decembrie 2003, a evaluat interesul, oferta și cererea țărilor din regiune în ce privește posibila cooperare (științifică/crearea de rețele, tehnologie/expertiză-savoir faire, capacitate instituțională/instruire, documentare/publicații) și a demarat stabilirea de domenii prioritare de cooperare și, mai departe, de creare a rețelelor de cooperare relevante. Printr-un proces de consultare în cadrul tuturor țărilor Anexei V au fost identificate domeniile de cooperare de interes, care au fost ierarhizate și prioritizate potrivit interesului părților. În aceeași întâlnire au fost stabilite instituțiile gazdă, care vor conduce rețelele la nivel regional. În acest cadru, în ce privește cooperarea științifică și crearea de rețele, Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice București, a fost selectat ca instituție gazdă pentru dezvoltarea unei rețele în domeniul împăduriri, reîmpăduriri și plantații în zone afectate. Ulterior, a fost stabilită o rețea, denumită „Împădurirea terenurilor degradate din zona temperată afectate de secetă”. Obiectivele acesteia sunt: a) de a crea o platformă de comunicare și de schimb de experiență, b) de a schimba informații și date asupra managementului și aspectelor tehnice legate de împăduriri, reîmpăduriri, înverzire, plantații în zone afectate, c) să abordeze problemele de mediu specifice legate de împădurire și reîmpădurire (echilibrarea peisajului, chestiuni legate de utilizarea terenului și schimbarea utilizării terenului, impact de mediu pe termen scurt și lung, la nivel local și global, evaluarea impactului de mediu și îmbunătățirea condițiilor de mediu la nivel regional, sinergii multilaterale), promovarea sustenabilității, e) actualizarea instrumentelor sau aspectelor inovative. Dezvoltarea rețelei a fost încetinită din cauza absenței fondurilor, dar, în momentul de față, MAPDR finanțează un proiect denumit „Înființarea rețelei tematice în domeniul împăduririi, pentru implementarea UNCCD, cu un buget de 12000 Euro/2006. În anul în curs va fi realizată o pagină web pe care va fi postată informație relevantă.

2.5.3 Rețele de cercetare la nivel național, sub-regional și regional

2.5.3.1 Cercetarea și rețelele de cercetare la nivel național

Academia de Științe Agricole și Silvice „Gheorghe Ionescu Șișești” (ASAS) este o instituție publică specializată, de consacrare academică și coordonare științifică, cu personalitate juridică care funcționează pe baza unui statut propriu sub coordonarea MAPDR și în cooperare cu Ministerul Educației și Cercetării. ASAS are în coordonare 17 institute și centre de cercetare-dezvoltare în agricultură și 51 de stațiuni de cercetare-dezvoltare în întreaga țară din care 8 institute și 10 stațiuni se ocupă cu probleme legate de secetă, degradarea terenurilor și deșertificare. ASAS realizează o cooperare foarte strânsă cu unitățile teritoriale ale Universității de Științe Agronomice și Medicină veterinară (USAMV) și cooperează activ cu Agenția Națională de Consultanță Agricolă (ANCA) pentru transferul rezultatelor cercetărilor la utilizatori. Împreună cu unitățile sale teritoriale, ASAS reprezintă vectorul care permite abordarea sistemică a integrării cercetărilor în contextul de dezvoltare durabilă a țării. Cercetarea științifică și tehnologică a ASAS este îndeplinită de mai mult de 800 specialiști cu studii superioare. Infrastructura sa de cercetare este constituită din laboratoare analitice, echipamente complexe (fitotroane, zootroane, apitroane), sere și

camere de vegetație, parcele de scurgere și eroziune, bănci de gene, baze de date, câmpuri experimentale de lungă durată. O activitate cheie a ASAS este consultanța și transferul tehnologic către utilizatori, prin furnizarea unor cantități însemnate de semințe selecționate. Obiectivele generale ale ASAS sunt: creșterea contribuției cercetării în agricultură, silvicultură, dezvoltare rurală; aprovizionarea cu material genetic vegetal și animal ameliorat; elaborarea de tehnologii avansate pentru protecția culturilor, animalelor și mediului, stimularea producției și realizarea de produse de înaltă calitate, suportul autorităților pentru elaborarea și implementarea politicilor. Din cauza slăbiciunilor sistemice (absența unei mase critice de specialiști, redundanța instituțiilor și a obiectivelor de cercetare a actualului sistem de cercetare agricolă, în momentul de față, cercetarea agricolă și silvică trec printr-un profund proces de reorganizare, astfel încât să răspundă schimbărilor structurale ale tuturor sectoarelor sociale și economice și să ofere în viitor servicii îmbunătățite, creșterea eficienței finanțării, evitarea redundanței și reorientarea spre promovarea cunoștințelor, inovare și dezvoltarea de noi produse orientate spre piață și utilizatori. Reforma cercetării agricole este sprijinită cu un împrumut de la Banca Mondială în cadrul proiectului MAKIS (proiectul de modernizare a sistemului de cunoștințe și informații agricole).

Alte instituții sunt în momentul de față activ implicate în rezolvarea unor probleme sectoriale din diferite domenii legate de secetă, degradarea terenurilor și deșertificare. Astfel de instituții sunt: Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice (ICAS) care realizează proiecte în domeniul silviculturii și împăduririlor, Administrația Națională de Meteorologie (ANM) care realizează proiecte legate de dinamica secetei, prevedere, măsurători agrometeorologice și furnizează servicii specifice pentru utilizatori finali și factori de decizie la diferite nivele prin canale specifice. Instituții subordonate Academiei Române, precum Institutul pentru Cercetarea Calității Vieții (ICCV) dezvoltă proiecte legate de evaluarea statutului social ca bază pentru promovarea strategiilor de dezvoltare durabilă; Institutul de Economie Agrară (IEA) dezvoltă proiecte privind dezvoltarea comunităților rurale în cadrul procesului de integrare în Uniunea Europeană, analizează dimensiunea producției și procesării de produse agricole la nivel regional și local în contextul integrării europene; Institutul de Economie Națională (IEN) dezvoltă proiecte legate de impactul dezastrelor asupra țărilor din Comunitatea Europeană (CE), incluziune socială și studii comparative ale sectorului agroalimentar românesc cu cel al UE, cauzele și efectele asupra economiei și societății generate de schimbarea climatică; Institutul de Geografie care se ocupă de proiecte legate de impactul utilizării terenurilor și schimbărilor climatice asupra comunităților rurale, Centrul de Economie industrială și Servicii care dezvoltă proiecte legate de eficiența eco-energetică a resurselor regenerabile. În ciuda complexității aparente și potențialului sectorului de cercetare, numeroase instituții suferă din lipsa fondurilor, personal și echipamente moderne. Prin urmare există o redusă capacitate de adaptare la economia de piață în maturizare și la accesarea fondurilor în competiții deschise.

2.5.3.2 Rețele de cercetare științifică la nivel regional și sub-regional

Nu există o cooperare științifică sistematică în domeniul secetei, degradării terenurilor și deșertificării, chiar la nivel de proiect cooperarea este slabă. Chiar dacă au fost inițiative, ele nu au fost de succes. Instituțiile de cercetare-dezvoltare din România au acces deplin la cadrul de cercetare-dezvoltare al UE. În ciuda eforturilor făcute la nivel național este încă o participare scăzută în proiectele europene relevante.

Cap.3 PROCESUL PARTICIPATIV ÎN SPRIJINUL PREGĂTIRII ȘI IMPLEMENTĂRII PROGRAMELOR DE ACȚIUNE, ÎN PARTICULAR PROCESELE DE IMPLICARE A SOCIETĂȚII CIVILE, ORGANIZAȚII NONGUVERNAMENTALE ȘI ORGANIZAȚII CIVILE

3.1 PARTICIPAREA EFECTIVĂ LA DEFINIREA PRIORITĂȚILOR NAȚIONALE

Membrii Comitetului Național participă în elaborarea altor planuri și la întâlniri legate de activități relevante pentru implementarea UNCCD la nivel național, regional și local. Capacitatea Comitetului Național, ca întreg sau prin membrii săi, de a influența și prioritiza obiectivele implementării UNCCD se bazează pe: 1) expertiza membrilor Comitetului Național implicați în discuții/forumuri/negocieri asupra planurilor strategice operaționale, planuri de mediu naționale și locale, strategii de dezvoltare, planul național de dezvoltare, revizuirea proiectelor legate de agricultură, silvicultură și îmbunătățirea terenurilor; 2) promovarea de către diferite agenții naționale și internaționale criteriilor de eligibilitate pentru propuneri de proiecte noi legate de mediu sau activități legate de utilizarea terenurilor, 3) posibilitatea de a asigura o abordare sinergică a proiectelor de utilizarea terenurilor și 4) asigurarea sinergiei prin faptul că membrii Comitetului Național sunt mandatați să participe la întâlnirile Comisiei Naționale de Schimbări Climatice sau Comitetului Național pentru Conservarea Diversității Biologice și în alte structuri ale acestora.

O serie de instituții române sau persoane sunt membrii activi în rețele internaționale ale EUMETSAT, EIONET, ECMWF, OPERA, PMRPT, PMCC, IUFRO, IPGRI, ICID, UNFCCC, UNCBD, Ramsar, EFI, FP6, COST, bilaterale, etc. Din structura Comitetului Național nu face parte nici un reprezentant al ONG, dar întâlnirile acestuia sunt deschise participării publice și reprezentanții organizațiilor civile sunt invitați la discuții. ONG –urile din România acreditate de UNCCD au activitate redusă din cauza lipsei fondurilor.

Autoritățile structurii regionale și locale sunt de asemenea slab implicate în schițarea și implementarea strategiilor și propunerilor de proiecte, chiar dacă situația este în schimbare. Eforturile educaționale, acțiunile de conștientizare și îmbunătățire a legislației sunt întreprinse în scopul creșterii comunicării între factorii de decizie locali și naționali și actorii implicați spre dezvoltarea de parteneriate.

3.2 TENDINȚE ÎN PROCESUL PARTICIPATIV

În conformitate cu dreptul constituțional al cetățenilor la orice informație publică, autoritățile publice, pe baza competențelor sale, sunt obligate să informeze corect cetățenii asupra afacerilor de interes public și asupra celor de interes personal. De asemenea, România este parte a Convenției de la Aarhus (ratificată prin Legea 86/2000), asupra accesului la informații, participarea opiniei publice în procesul de luare a deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu, care promovează dreptul cetățenilor de a fi informați și a participa la luarea deciziilor care îi privesc. Prin urmare, se constată participare sporită a tuturor factorilor de decizie la discuții, proiecte și negocieri, pe fondul procesului de descentralizare la nivel național, în vederea integrării în UE și creșterii presiunii organizațiilor locale pentru decizii și acțiuni transparente. Există încă necesitatea îmbunătățirii capacității și aptitudinilor autorităților locale și societății civile pentru negociere, înțelegere a practicilor și abordărilor managementului durabil, comunicare și conlucrare (între autorități locale, comunități și organizații).

3.2.1 Ziua mondială pentru combaterea deșertificării

Ziua Mondială pentru Combaterea Deșertificării este sărbătorită anual de MAPDR, împreună cu Academia de Științe Agricole și Silvice și alte instituții, la solicitarea Secretariatului Tehnic al Comitetului Național pentru Combaterea Secetei, Degradării Terenurilor și Deșertificării. Este organizată ca un eveniment de o zi și are ca invitați factori interesați și oameni politici de la nivel național.

3.2.2 Materiale audio vizuale

O serie de întâlniri științifice și tehnice sunt organizate, anual sau ocazional, finanțate de organizații internaționale sau naționale cu diverse subiecte. De exemplu: numeroase întâlniri legate de utilizarea substanțelor chimice și fertilizanților, semințe și puiți forestieri, înființare de perdele forestiere, stabilizarea dunelor de nisip, abordare de management forestier în suprafețe mici de pădure private, promovarea de noi tehnologii pentru cultivarea de plante agricole pe nisipuri sau în zone aride, expoziții de tehnologii, mașini și produse.

Acțiunile de conștientizare sunt bine cunoscute la nivel național, cum ar fi plantarea de arbori în cadrul „Lunii Pădurii” care se ține anual între 15 martie-15 aprilie. În această perioadă se desfășoară acțiuni la nivel național de plantare de puiți de către diferiți factori de decizie, concursuri de poezii pe teme silvice, expoziții de timbre, întâlniri cu factori de decizie și societatea civilă. Canalul național de televiziune, TVR 2 a difuzat o emisiune ECO, sponsorizată de RNP Romsilva. Concursul TV, „Împreună pentru natură”, sponsorizat de asemenea de Romsilva a promovat conștientizarea opiniei publice asupra conservării naturii la școlile primare și licee în zonele cu parcuri naționale. Reviste cu impact sunt “Profitul Român”, “Aagriplus”, “Lumea Pădurilor”. Mijloacele mas media difuzează în manieră continuă emisiuni care scot în evidență atât aspecte pozitive cât și negative legate de utilizarea terenurilor, dar și emisiuni profesionale și dedicate care oferă informații tehnice pentru cei interesați.

3.2.3 Implicarea sectorului privat în zonele rurale

Guvernul României a adoptat HG 656/2002 privind Carta Europeană pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, ca o recunoaștere a faptului că aceste entități economice reprezintă coloana vertebrală a economiei românești și o soluție pentru creșterea competitivității și progresului economiei, precum și a nivelului de trai la nivelul întregii țări. Sectorul privat este considerat un partener strategic în abordarea schimbărilor structurale în zonele rurale din țară.

Parteneriatul public privat este considerat o modalitate viabilă de implicare a managementului privat în serviciile publice, întărit prin contracte ferme, pe termen lung, între autoritatea publică și operatorul privat. Ghiduri de bune practici sunt promovate pentru a permite din ce în ce mai multe asemenea abordări de parteneriate public-privat. De asemenea, cadrul legislativ pertinent a fost adaptat și armonizat (regimul investițiilor, impozitelor, legea societăților comerciale, regimul construcțiilor, regimul achizițiilor publice, legislația protecției mediului, regimul fondului forestier, legislația privind dreptul de proprietate intelectuală, legea rezolvării amiabile a litigiilor comerciale, codul civil și întărirea regulilor de contractare).

3.2.4 Egalitatea sexelor și oportunități pentru tineri, legate de implementarea Convenției

Constituția României statuează că toți cetățenii țării au drepturi egale, indiferent de rasă, naționalitate, apartenență etnică, limbă, sex, opinii, afiliere politică, bogăție sau statut social. Cetățenii sunt egali în drepturi în fața legii și autorităților publice, fără privilegii și discriminare și nimeni nu este deasupra legii, iar accesul la justiție este liber pentru orice cetățean. În România, autoritățile publice respectă și protejează intimitatea familiei și indivizilor, iar domiciliul este inviolabil. Libertatea de gândire nu poate fi îngădită în nici un fel, însă trebuie să se manifeste în spiritul respectului și toleranței reciproce. În ce privește copiii, părinții sau tutorii legali au dreptul să asigure, potrivit convingerilor proprii, educația copiilor, de a căror educație sunt responsabili. Dreptul la educație este asigurat prin urmarea obligatorie a scolii elementare, gratuită pentru școlile de stat. Protecția sănătății este garantată. La muncă egală, salariile femeii sunt egale cu ale bărbaților. Cetățenii au dreptul la pensionare și concediu de maternitate plătit, de 2 ani și la asistență medicală în unitățile statului, ajutor de șomaj și alte forme de asistență socială. Familia este construită pe voința

proprie a soților, pe egalitatea lor și pe drepturile și obligațiile părinților de a crește copii, de a asigura educația și instruirea copiilor lor. Copiii și tinerii beneficiază de protecție specială și asistență în satisfacerea drepturilor lor. Statul asigură alocații pentru copii și ajutoare pentru copiii bolnavi sau handicapați, în timp ce alte drepturi sunt specificate prin legi dedicate. Abuzurile asupra copiilor, folosirea lor în activități care le poate afecta sănătatea sau moralitatea, ori le amenință viața sau creșterea normală sunt interzise. Copiii sub 15 ani nu pot fi angajați în muncă. Autoritățile publice au obligația de a asigura un mediu pentru deplina participare a tinerilor la viața politică, socială, economică, culturală și sportivă.

Există legi care stimulează stabilirea tinerilor de diferite profesii în mediul rural, alocarea de terenuri pentru săraci sau familiile dislocate și legi și stimulente pentru consolidarea terenurilor.

Deși egalitatea în drepturi de șanse a bărbaților și femeilor este statuată de drept în legislația românească, societatea civilă semnalează ca *de facto* acestea nu sunt respectate. Aquisul comunitar european în acest domeniu este pe cale de a fi adoptat la nivel național. Femeile reprezintă mai mult de 50 % din populație. În ultimii ani femeile au reprezentat numai 43% din populația angajată în muncă. Salariile femeilor sunt mai mici decât ale bărbaților și salariile medii ale sectoarelor unde lucrează majoritatea femeii sunt sub media națională. Potrivit statisticilor femeile primesc 7 –10% mai puțin decât colegii lor bărbați, indiferent de sectorul economic. În domeniul agriculturii 51% dintre locurile de muncă sunt ocupate de femei, în timp ce în alte sectoare mai mult de 70% (administrație publică, activități comerciale). Numărul femeilor care ocupă poziții de conducere în administrație publică este de 2-3 ori mai mic decât al bărbaților.

Codul familiei (Legea 59/1993) prevede egalitatea soților și statuează că femeia este responsabilă cu treburile gospodărești și resursele familiale, ca și îngrijirea copiilor și a bătrânilor, precum și de alte lucruri mărunte din gospodărie, lucruri ce sunt considerate de societatea civilă și observatori ai drepturilor omului ca bazate pe modele tradiționale, anacronice. Aceste discrepanțe sunt mult mai accentuate în mediul rural, unde sarcinile femeilor sunt mult mai dure, date fiind dificultățile de gospodărire în zonele afectate de secetă sau sărăcie.

3.2.5 Sisteme de cunoștințe tradiționale

Alimentele și băuturile tradiționale românești, care pot fi identificate ca origine geografică sunt protejate și recunoscute în România prin lege, însă puține dintre ele sunt specifice zonelor afectate de secetă.

Tehnologiile pentru pregătirea solului, irigarea culturilor, recoltarea și procesarea produselor agricole, din vii și livezi nu sunt inventariate, dar regiunile sunt recunoscute pentru abordarea lor specifică.

Cap. 4 PROCESUL DE CONSULTARE PENTRU SPRIJINIREA IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI NAȚIONAL DE ACȚIUNE ȘI PARTENERIATELE REALIZATE CU ȚĂRILE PARTE DEZVOLTATE ȘI ALTE ENTITĂȚI, ÎN PARTICULAR MOBILIZAREA ȘI COORDONAREA RESURSELOR NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

4.1 ADERAREA LA UNIUNEA EUROPEANĂ

În cadrul procesului de integrare europeană, România s-a angajat să îndeplinească standardele Uniunii Europene în diferite domenii, îndeplinind așa numitul aquis comunitar, până la 1 ianuarie 2007. În sprijinul României (și al altor țări candidate) au fost stabilite numeroase instrumente de sprijin, dintre care de importanță maximă sunt PHARE și SAPARD.

PHARE (*Pologne, Hongrie Assistance à la Reconstruction Economique*) finanțează proiecte de capacitate instituțională, suport tehnic și instruire pentru înființarea instituțiilor

care ar putea asigura îndeplinirea aquis-ului comunitar în domeniul agriculturii, silviculturii și dezvoltării rurale, pe care România și le-a asumat în cadrul capitolului 7 al documentului de poziție. În 2006 se derulează 23 de proiecte relevante, cu o sumă totală de cca. 23 mil. euro.

SAPARD (*Special Accession Program for Agriculture & Rural Development*) finanțează proiecte sub diferite axe prioritare de dezvoltare în mediul rural, agricultură și silvicultură, în vederea dezvoltării unor lanțuri de producție, îmbunătățirea piețelor agro-alimentare și asigurarea dezvoltării integrate a spațiului rural. O sumă de circa 208 mil. euro a fost utilizată în 2005 în diferite proiecte.

4.2 COOPERARE INTERNAȚIONALĂ

Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale dezvoltă o serie de proiecte relevante pentru problemele secetei, degradării terenurilor și deșertificării, precum:

Proiectul de Sprijinirea Serviciilor pentru Agricultură. Costul Proiectului: 17,82 mil. \$, din care împrumut de la Banca Mondială: 11 mil. \$. Data închiderii: decembrie 2005. Scopul proiectului a fost de a promova servicii publice și private, de sprijinire a cercetării agricole și extensiei la fermieri și agroprocesatori. Componenta principală a proiectului a fost de a sprijini aplicarea și extensia rezultatelor cercetării în sprijinul problemelor prioritare, pe baza unei Scheme de Granturi prin Competiție (SGC). Proiectul a dus la strângerea relației dintre cercetători, specialiști consultanți și nevoile fermierilor în formare. SGC a fost deschis pentru o gamă largă de participanți, incluzând universități, organizații neguvernamentale, industrie privată și consultanță, ca și servicii de extensie. Granturile eligibile au fost concentrate pe nevoile prioritare imediate, marketing și opțiuni cu cost redus pentru producție și procesare. Evaluarea criteriilor de evaluare a inclus utilitățile fermelor, experiența și transferul de tehnologie, ca și evaluarea impactului de mediu.

Proiectul Managementul conservării biodiversității. Costul total al proiectului: 8,8 milioane dolari, din care un grant de la Banca Mondială de 5,5 milioane USD. Data închiderii: decembrie 2005. Obiectivele proiectului au fost de a întări cadrul național pentru conservarea biodiversității; de conștientizare publică pentru conservarea biodiversității și dezvoltare de modele de management pentru ariile protejate și parcurile forestiere.

Proiectul de Dezvoltare Forestieră. Costul proiectului total este de 31,9 mil. USD, din care împrumut de la Banca Mondială de 25 mil. USD, cofinanțat de Guvernul României cu 2,01 mil. USD și Regia Națională a Pădurilor cu 4,59 mil. USD și Centrul de Informare pentru Afaceri în Sectorul Forestier cu 0,3 mil. USD. Data închiderii: iunie 2009. Proiectul are următoarele obiective: gestionarea durabilă a pădurilor aflate în proprietatea privată; diminuarea consecințelor restituirii asupra gestionării pădurilor aflate în proprietatea statului; conștientizarea publicului asupra necesității gestionării durabile a terenurilor forestiere și stimularea productivității și competitivității industriilor forestiere. Proiectul are și componentă specifică legată de crearea asociațiilor proprietarilor privați de pădure, o problemă foarte importantă pentru asigurarea permanenței pădurilor în zonele afectate de secetă ale țării, unde au fost retrocedate suprafețe însemnate de pădure, unui număr mare de proprietari care au suprafețe individuale foarte reduse.

Proiectul de reformă și reabilitare a sistemului de irigații. Costul total al proiectului este de 102,947 milioane USD, finanțat astfel: împrumut BIRD de 80 milioane USD; Guvernul României: 20,7 milioane USD; Comunități locale: 2,3 milioane USD; Data închiderii: martie 2011. Obiectivele proiectului sunt: a) reabilitarea infrastructurii de irigații la nivel național; sprijin pentru reforma instituțională a sectorului irigații, inclusiv a restructurării agenției statului pentru irigații și ameliorarea terenului (SNIF); sprijin pentru înființarea și dezvoltarea asociațiilor de utilizatori pentru administrarea facilităților de pe fermele lor; pregătirea studiilor tehnice legate de utilizarea eficientă economică a irigațiilor pentru o agricultură sustenabilă și utilizarea echitabilă a apei de irigații de către producătorii agricoli. Obiectivul major al proiectului este de a obține un sistem echitabil de folosire a apei pentru irigații. Beneficiile proiectului pentru ferme constă în creșterea producției agricole și veniturilor prin reabilitarea facilităților de irigații deteriorate și a serviciilor de irigații

îmbunătățite. În cele din urmă proiectul va sprijini Guvernul României de a realiza reforma instituțională în domeniul irigațiilor și îmbunătățirilor funciare.

Modernizarea Sistemului Informatic și de Cunoaștere Agricolă (MAKIS). Costul total al Proiectului: 60 mil. Euro din care împrumut de la Banca Mondială: 41,5 mil. Euro, Guvernul României cu 14 mil. Euro, iar alți beneficiari cu 4,3 mil. Euro, cu o durată de 5 ani, de la începerea lui. Obiectivul proiectului este de a asista Guvernul României în îmbunătățirea competitivității fermierilor și agroprocesatorilor prin: întărirea unităților veterinare și fitosanitare, sprijin pentru cercetarea agricolă, îmbunătățirea serviciilor de consultanță pentru ușurarea accesului fermierilor, agroprocesatorilor și producătorilor. Obiectivul general al proiectului este sprijinirea Guvernului României pentru îmbunătățirea calității, eficienței și accesului serviciilor agricole destinate fermierilor și procesatorilor în contextul cerințelor de integrare în Uniunea Europeană, prin: i) o mai bună implementare a măsurilor pentru inspecție și control, managementul riscului și comunicare în materie de securitate alimentară; ii) întărirea capacității sistemului de cercetare națională pentru a furniza cunoștințe și informații bazate pe cererea sectorului agro-alimentar în raport cu cerințele UE; iii) îmbunătățirea capacității de cercetare, extensie și securitate alimentară a specialiștilor pentru a răspunde mai bine nevoilor producătorilor agricoli în contextul UE; și iv) sporirea accesului fermierilor și procesatorilor la cunoștințe și informații legate de producția, controlul calității, securitate alimentară, procesare și marketing pentru a atinge standardele UE.

4.3 COOPERARE BILATERALĂ

Între 2004 – 2006 au fost dezvoltate proiecte de cooperare bilaterală care sunt relevante pentru secetă, degradarea terenului și deșertificare, astfel: Olanda (Întărirea structurii administrative centrale în vederea recunoașterii și consolidării Grupurilor de producători în sectorul legume – fructe; Sprijinirea elaborării Programului național de agro-mediul, procesarea laptelui), Spania (Armonizarea legislației și consolidarea capacității de administrare a acquis-ului din domeniul vinului, Consolidarea capacității României în vederea restructurării pisciculturii și acvaculturii; Implementarea și formarea de specialiști pentru operarea unui sistem de informare geografică), Franța (Dezvoltarea de noi activități și noi servicii în mediul rural), Elveția (Certificarea ecologică în România 2004-2008); Belgia Regiunea Valonă (Evaluarea și exploatarea resurselor genetice locale pentru cartofi, dezvoltarea a instrumentelor de propagare rapidă a materialului selecționat; Contribuția imaginilor prin satelit; analiza și protecția pădurilor virgine în România; Asistența pentru crearea parteneriatelor mixte și instalarea agricultorilor valoni în România, Asistența tehnică în cadrul implementării proiectului SAPARD), Belgia – Flandra (Cursuri pentru fermieri și membrii ai cooperativelor din România, Aspecte practice ale cuantificării și prevenirii poluării de origine agricolă în bazinul terminal al Dunării: cooperarea în vederea definirii instrumentelor de gestiune adaptate agriculturii regionale, Sprijin pentru crearea unor structuri pilot de formare a eco-consilierilor, ferme pilot cu participarea grupurilor de producători); Germania (Dezvoltarea creșterii taurinelor).

În cadrul FAO TCP (Programul de Cooperare Tehnică) se desfășoară proiecte în derulare sau în pregătire în ce privește controlul maladiilor la bovine, sprijin pentru programul de resurse genetice vegetale, dezvoltarea unui sistem pentru facilitarea comerțului cu produse agricole la Marea Neagră, conservarea rasei de bovine Pinzgau, protecția integrată împotriva viermelui rădăcinii de promb în centrul și estul Europei, întărirea legislației alimentelor, sprijin pentru comunicare și sisteme de informare pentru cercetare și extensie în agricultură și dezvoltare rurală, dezvoltarea agriculturii ecologice în România, optimizarea managementului apei, agriculturii și mediului în regiunea Carpaților).

Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agriculturii (IFAD) dezvoltă 1 proiect asupra dezvoltării rurale în munții Apuseni.

România este membru, prin Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, în diferite organizații internaționale: FAO, IFAD, UNCCD, ICE, OCEMN, OECD, IPGRI, OIZ, ICC, CSI, OIE, FEZ, ISTA, SISH, ICID, OIV, EUROMONTANA, EUROFISH.

Cap. 5 MĂSURI LUATE IN CADRUL PROGRAMULUI NAȚIONAL DE ACȚIUNE, INCLUSIV MĂSURI PENTRU IMBUNĂTĂȚIREA MEDIULUI ECONOMIC, CONSERVAREA RESURSELOR NATURALE ȘI PROMOVAREA UTILIZĂRII LOR DURABILE, REABILITAREA TERENURILOR DEGRADATE, ÎNTĂRIREA CUNOȘTINȚELOR ASUPRA DEȘERTIFICĂRII ȘI CONTROLULUI EI, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA SECETEI SI DEGRADĂRII TERENURILOR

5.1 DIAGNOZA EXPERIENȚELOR DIN TRECUT

În România, problemele legate de secetă și degradare a terenului sunt recunoscute și reprezintă o preocupare de decenii. În timp au fost înființate mai multe comitete și organisme responsabile cu aceste chestiuni, al căror impact la nivel național, regional sau local a fost mai mult sau mai puțin vizibil. Pe fondul secetelor excesive din anii 80, Academia de Științe Agricole și Silvicultură a înființat Comitetul Național pentru Secetă, un corp științific și profesional care a consiliat și făcut recomandări autorităților naționale în cauză. De asemenea, la nevoie au fost stabilite comitete ad-hoc de criză pentru rezolvarea unor regional/locale situații impuse de moment.

Numeroase dintre aceste comitete și comisii create în timp au avut un impact redus, ele fiind înființate sau activate în situații de criză sau cu destinație precisă (legitimarea unor măsuri de ajutor sau subsidii pentru producătorii afectați de secetă), fără o abordare strategică sau viziune.

5.2 PROGRAME TEHNICE ȘI INTEGRATE FUNCȚIONALE PENTRU COMBATEREA DEGRADĂRII TERENURILOR ȘI SECETEI

5.2.1 Inventarierea, adaptarea și integrarea proiectelor curente în cadrul Programului Național de Acțiune

Programul Național de Acțiune pentru Combaterea Secetei, Degradării terenului și Deșertificării a fost realizat în anul 2000 și se întrevide actualizarea sa în curând pentru a răspunde noilor realități economico-sociale a României.

5.2.2 Surse de energie regenerabilă

Lemnul și biomasa reprezintă sursa majoritară de energie în zona rurală pentru întreținerea gospodăriilor. Biomasa este utilizată ca atare, neprocesată. Dacă înainte de 1992, cantitatea de lemn consumat era de 800 (mii tone echivalent petrol), acesta a crescut de 6 ori în 1996 și de 3 ori în intervalul 1997-2003. Din venitul total din mediul rural, circa 8% este alocat pentru menținerea gospodăriei, alimentarea cu apă, electricitate și combustibili.

Nu este o dezvoltare majoră a surselor de regenerabile în țară, deși este recunoscut un potențial major eolian și solar. Legislația, structurile instituționale, instrumentele asociate mediogene asupra resurselor regenerabile, deja active, încurajează și stimulează utilizarea și producția de biomasă lemnoasă pentru producere de energie.

5.2.3 Sisteme de irigații

În România, irigațiile sunt măsuri cheie pentru menținerea unei producții agricole continue dintr-o serie de motive: compensează deficitul de precipitații în zonele sub-umede din sudul și sud-estul țării (unde precipitațiile sunt sub 500 mm, dar cu o distribuție neuniformă, cu mai puțin de 20 % din precipitații care cad în primăvară); cererile maxime de apă pentru culturile agricole sunt în estival mijlociu, suprapuse peste deficitul de precipitații: pe termen lung irigațiile ar trebui să permită capacității agriculturii să prevină efectele negative ale schimbărilor climatice; reprezintă un stimul și o încurajare a fermierilor pentru a obține recolte de valoare comercială superioară. Pe durata regimului comunist, în România, s-au construit facilități de irigații pe circa 3 mil. ha (cca. 30 % din suprafața arabilă a țării), un

sistem care este marcat puternic de amprenta sistemului centralizat de planificare, centralizare economică și fără analiză de mediu.

Problemele principate din sectorul de irigații sunt: moștenirea unui sistem cu suprainvestiții în infrastructura de irigații, scheme de irigare neeconomice (bazate pe subsidii ale prețului electricității), desemnate să deservească ferme de stat de mari dimensiuni în locul numeroaselor ferme mici, absența unui cadru instituțional adecvat. Cererea pentru irigații a scăzut puternic la începutul anilor 1990, iar cantitatea de apă manual livrată a variat semnificativ în timp (milioane m³ apă), după cum se poate vedea din tabelul următor:

Anul	1991	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Cantitate de apa	1261	1213	1504	287	560	266	513	701	784	912		

Totuși, Guvernul a susținut fermierii prin subsidii pentru irigații. Sumele anuale alocate pentru susținerea irigațiilor au fost între 20-40 milioane USD, dar numai o suprafață de 300000- 500000ha de teren au fost irigate, ceea ce reprezintă numai 10-16 % din suprafața totală cu amenajări de irigații, în anii 2000 – 2004. În momentul de față, există un împrumut de la Banca Mondială care abordează reforma sistemului de irigații, pentru revizuirea și îmbunătățirea acestuia spre o mai eficientă diviziune a riscurilor și costurilor și pentru promovarea de stimulente pentru o agricultură eficientă și la dezvoltare rurală.

5.2.4 Programe de ameliorare și selecție specii de animale și plante pentru a face față secetelor

La nivel național există o activitate tradițională de ameliorare și selecție a unor noi rase la diferite specii de plante cultivate agricol, ca și pentru introducerea în cultură a unor noi specii. Proiecte asupra tehnologiilor agricole, sistemelor și metodelor agrotehnice pentru o mai bună utilizare a apei și reducere a efectelor secetelor, ca și elaborarea de sisteme zonale integrate pentru o mai bună utilizare a resurselor de apă limitate prin irigații la culturilor majoritare, se desfășoară curent.

Un institut de cercetare și dezvoltare dedicat ameliorării de culturi este Institutul de Cercetare Dezvoltare în Agricultură Fundulea, care este coordonat de ASAS. Proiectele recente sau curent desfășurate aici au ca obiective ameliorarea toleranței la secetă la porumb, grâu și lucernă prin selecția caracteristicilor fiziologice. Alte institute dezvoltă cercetări în domeniul protecției plantelor (Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Protecția Plantelor București), managementul pășunilor (Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Pajiști Brașov), cultura cartofilor și a sfeclei de zahăr (Institutul de Cercetare Dezvoltare Brașov); cultura pomilor fructiferi și pomicultură (Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Cultura Pomilor Fructiferi Mărăcineni, (Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Industrializarea și marketingul Produselor Horticole Hortimg București); viticultura și procesarea vinului (Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Viticultura Valea Călugărească); cultura legumelor și a florilor (Institutul de Cercetare Dezvoltare Vidra); creșterea animalelor (Institutul de Biologie și Nutriție Animală, Institutul pentru Ameliorarea Bovinelor Balotești), creșterea oilor și caprelor (Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru creșterea oilor și caprelor Palas Constanta); ecologie acvatică și piscicultura, acvacultura (Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Acvacultura, Piscicultura și Ecologie acvatică Galați); economie agricolă și dezvoltare rurală (Institutul de Cercetări pentru Economia Agriculturii și Dezvoltare Rurală București).

5.2.5 Dezvoltarea de noi tehnologii pentru prevenirea și combaterea degradării terenului

Degradarea terenului apare la majoritatea tipurilor de utilizări ale terenului și ecosisteme, datorită utilizării intensive și practicilor de management deficitare, sau neaplicării lor, un proces foarte accentuat pe măsura schimbării climatice care afectează cele mai sărace regiuni ale țării.

Magnitudinea degradării terenurilor în România este dată în profilul de țară, la începutul acestui raport. Preocuparea majoră pentru promovarea unor mecanisme mai eficiente de prevenire și combatere a degradării terenurilor exista de circa o jumătate de secol în atenția agricultorilor, silvicilor și altor specialiști, iar în timp au fost furnizate ghiduri și norme tehnice pentru diferite domenii de activitate.

În domeniul silviculturii, Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, dezvoltă tehnologii pentru împădurirea terenurilor degradate și agricole marginale, metode pentru menținerea și conducerea arboretelor artificiale, ca și regenerarea pădurii și reconstrucția arboretelor afectate în regiunile afectate de secetă ale țării (precum regenerarea sub masiv a stejarilor xerofitici în Dobrogea, metode de regenerare apropiate de modelele naturale care se bazează pe semințele diseminate a speciilor vulnerabile și afectate de declin, tehnologii pentru plantarea puieților în dune de nisip). Soluții tehnice pentru împădurirea terenurilor degradate reprezintă rezultate obținute în urma a peste 50 de ani de experiență și experimentări, realizate în peste 50 de experimente și suprafețe experimentale, cu peste 60 de specii de arbori și arbuști, în suprafețe aflate în diferite regiuni ecologice și fizico-geografice ale țării. Recent, o nouă metodă pentru cartografierea terenurilor degradate în unități staționale a fost dezvoltată de Facultatea de Silvicultură și Exploatare Silvice Transilvania din Brașov, metoda permite o mai ușoară identificare, delimitare, descriere, caracterizare și grupare a unităților staționale din terenuri degradate. De asemenea, cercetările ICAS s-au concentrat pe caracterizarea stațiunilor de terenuri degradate afectate de eroziune și alunecări de teren în sud estul țării, pe comportarea speciilor utilizate la împădurirea acestor terenuri și fiind în consecință promovate tehnologiile îmbunătățite de împădurire. În zonele cu nivel freatic foarte variabil (în exces primăvara și uscat vara), tehnologiile pentru realizarea de plantații au fost experimentate și promovate noi tehnologii (tehnologiile de plantare a sadelor de mari dimensiuni). Pe baza unor asemenea cercetări, norme tehnice de aplicare în producție au fost aprobate de minister sau Regia Națională a Pădurilor și transmise utilizatorilor.

5.2.6 Utilizarea și managementul durabil al terenului

România are o suprafață totală de 23.8 mil. ha, din care 27 % sunt păduri, 61% teren agricol (64 % arabil, 22 % pășuni, 10 % fânețe, 1 % vii, 3 % livezi), astfel încât agriculturii și silviculturii îi revine o contribuție considerabilă pentru producerea de produse viabile comerciale. În special datorită problemelor moștenite de la regimul socialist și dificultăților în implementarea politicilor specifice tranziției, toate tipurile de activități legate de utilizarea terenurilor sunt în derivă, deși, în anii din urmă, datorită procesului de integrare în Uniunea Europeană, principiile și instrumentele Politicii Agricole Comune sunt din ce în ce mai evidente.

Legislația românească și instituțiile sunt preocupate de degradarea resurselor de mediu. Procesul de aderare la Uniunea Europeană a României stimulează integrarea și abordarea durabilă a activităților legate de managementul durabil al terenurilor.

Cadrul legislativ național este deosebit de cuprinzător și el acoperă toate chestiunile legate de utilizarea resurselor naturale și managementul lor durabil. Aceste reglementări sunt deplin aplicabile zonelor afectate de secetă, degradarea terenului și deșertificare. Exemple de asemenea legi sunt: Legea ameliorării terenurilor, legea perdelelor forestiere de protecție, legea pomiculturii, legea legumiculturii, legea vinului și viei, legea creșterii animalelor, numeroase legi pentru zone protejate, codul forestier, sprijin pentru comunități și indivizi în caz de dezastre naturale, etc.

Instituțiile și administrațiile sunt în proces curent de restructurare, descentralizare, care creează premisele trecerii de la abordarea centralizată/sectorială spre cea integratoare/orizontală. O problemă cheie este cadastrul în agricultură și silvicultură (de fapt pentru toate utilizările terenului), care este acum în fază de dezvoltare și numai acesta va releva situația reală a terenului (proprietate, tipul de utilizare, calitatea terenului, bonitatea pentru culturi), într-o manieră care va permite strategii și instrumente bine fundamentate.

Deși înțelegerea utilizării integrate a terenurilor este într-o fază inițială de maturitate în România, în abordarea curentă, caracterizată de sectorialitate, chiar concurență și uneori conflict între diferite tipuri de activități de utilizare a terenurilor, sunt puse la punct sau urmează a fi promovate mecanisme și instrumente economice și financiare la nivel național pentru sprijinul unor acțiuni specifice și măsuri în ce privește utilizarea integrată a terenurilor.

5.2.7 Managementul și utilizarea durabilă a resurselor forestiere

În regiunile cele mai aride ale țării procentul de pădure este de sub 10 %. Aceste păduri sunt sub presiunea continuă a unor fenomene naturale (atacuri de insecte, declin și secetă), o cerere foarte ridicată de lemn comparativ cu potențialul lor, tăieri ilegale, utilizarea ineficientă a lemnului pe baza calității sale, schimbarea tipurilor de pădure naturale spre cele artificiale și alte tipuri de presiune umană. Cele trei legi ale restituirii proprietății (18/1991, 1/2000 și 247/2005) au creat confuzie printre proprietarii de păduri și, în consecință, probleme serioase de administrare și management. În zona de câmpie, în numeroase zone, pădurile au fost tăiate și neregenerate și suprapășunate. O problemă deosebit de importantă este legată de faptul că regenerarea pădurilor private tăiate nu se realizează potrivit prevederilor codului silvic, unde se precizează că regenerarea trebuie realizată în maxim 2 ani de la exploatare. Până acum, nu există o evaluare actualizată a suprafeței care a fost tăiată și neregenerată.

Administrarea pădurilor private este slabă, ceea ce duce la neaplicarea măsurilor codului silvic și, de aceea, distrugerea pădurilor în numeroase zone deja afectate de secetă conduce la lipsa resurselor de lemn pentru comunități și la deflație sau mișcarea dunelor de nisip.

Autoritățile actuale fac eforturi foarte serioase pentru stimularea asocierii micilor proprietari de terenuri forestiere pentru asigurarea unei administrări și management adecvat pădurilor lor și, de asemenea, pentru clarificarea responsabilităților proprietarilor, care au fost confuze până acum.

Din cauza unor suprafețe mari de terenuri degradate, a diversificării proprietății asupra terenurilor agricole, a terenurilor disponibile și legislației favorabile, se înregistrează o creștere a suprafețelor plantate cu arbori forestieri, pe baza unor programe locale, naționale sau proiecte internaționale. Împădurirea terenurilor degradate a fost relansată după 1999, după o perioadă cu un ritm scăzut de împădurire anual. Suprafața de terenuri degradate anual plantată, în medie, înainte de 1989 era de cca. 15000 ha pe an, între 1990-2000 a fost în medie de cca. 630 ha/an, iar după 2001 este de peste 3000 ha/an. Împădurirea terenurilor degradate era cotată cu prioritate primară în Programul Național de Acțiune pentru combaterea secetei, degradării terenurilor și deșertificării. Dinamica împăduririi terenurilor degradate este prezentată în tabelul următor:

Anul	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Împăduriri (ha)	14949	1786	567	201	133	384	531	1085	299	102	857	967.6	1104	2192	4290	4281

Anual, finanțarea lucrărilor de împădurire a terenurilor degradate se realizează din diferite surse: Fondul de Ameliorare (administrat de MAPDR) – cca 60% din cuantumul anual, Fondul pentru Conservare și Regenerare (administrat de RNP – Romsilva) – 35%, alocări bugetare – 5% (și nu în fiecare an).

Un proiect de împădurire a terenurilor degradate și agricole marginale, de implementare comună sub articolul 3.3 al protocolului de la Kyoto este în derulare din 2002. De asemenea, Fondul de ameliorare furnizează fonduri pentru ameliorarea terenurilor agricole.

Datorită creșterii suprafeței terenurilor agricole private, proprietarii plantează ei înșiși pe terenurile lor petice sau suprafețe reduse cu arbori, pentru uzul lor propriu. În momentul de față nu există statistici asupra suprafețelor plantate cu arbori forestieri în acest fel, însă

prin modificarea sistemului statistic de colectare a datelor, în 2006, aceste informații vor deveni accesibile.

Programul Național de Perdele Forestiere, care a fost inițiat recent și este în desfășurare, a fost demarat în 2005 prin realizarea studiilor de fezabilitate și a proiectelor tehnice de execuție pentru aproximativ 19.800 ha perdele forestiere (proiectat să protejeze circa 1 milion ha de teren arabil) și continuă cu realizarea studiilor de fundamentare pe încă circa 10000 ha. Între timp, plantarea perdelelor a început în zonele de maximă prioritate, respectiv a celor pentru protecția drumurilor, în sudul țării.

Regia Națională a Pădurilor alocă anual, gratis, o anumită cantitate de puiet forestieri persoanelor sau comunităților interesate de a-și planta arbori forestieri pe terenurile proprii. De asemenea, sectorul privat de pepiniere de producere al puietilor forestieri devine din ce în ce mai activ.

5.2.8 Managementul și utilizarea durabilă a pășunilor

O însemnată parte din pășunile care se află în regiunile afectate de secetă și deșertificare sunt degradate și de joasă productivitate. La nivel național, 97 % din pășuni sunt pe terenuri private, din care 44 % aparțin consiliilor locale și 56 % persoanelor private. Din totalul național, numai 21 % din pășuni sunt localizate în regiunea de câmpie, întreaga lor suprafață fiind afectată de secetă, după cum urmează: 90.000 ha în stepă, 250.000 ha în silvostepă și în regiunea nemorală a stejarilor termofili cca. 150.000 ha, la care se adaugă și pășunile azonale din văile râurilor. Productivitatea lor este cuprinsă între 2-4 t/ha biomasă proaspătă în pajiștile stepice, 3-5 tone/ha în silvostepă și 4-8 t/ha în pajiștile din zona nemorală. Toate aceste pajiști asigură creșterea a unui număr de circa 1 milion vaci și 3,3 milioane de oi și capre.

Actualmente finanțarea reabilitării pășunilor este realizată astfel: din taxă de pășunat (23 %), valorificarea lemnului spontan crescut (6%), comercializarea surplusului producției (4%), contribuția proprietarului sau administratorului (13%) și subsidii de la stat (54 %). Subsițiile de la stat constau în: costuri de fertilizare (echivalentul a 100 kgN/ha), aplicarea de amendamente (30% din costul total/ha); semințe (30% din costul total al semințelor și al aplicării de amendamente); substanțe chimice pentru protecție (50%/ha din costul total); asistența tehnică pentru implementarea programului este 2 % din subvenția bugetară. Fondul de Ameliorare al terenurilor degradate, secțiunea agricolă, administrat de MAPDR, alocă, anual, sume importante pentru reabilitarea pășunilor, după cum este evidențiat în tabelul următor:

Anul	Suprafața perimetrului de ameliorare constituit (mii ha)	Buget aprobat (mld.rol)
2000	9,7	47,7
2001	10,9	57,3
2002	16,7	99,2
2003	17,1	164
2004	18	205

Nu există statistici precise asupra destinației terenului reabilitat, însă, potrivit MAPDR, jumătate din terenuri sunt destinate pășunilor.

O trăsătură generală a pășunilor este aceea că ele nu sunt deloc sau sunt foarte puțin gospodărite și sunt suprapășunate, de multă vreme, ceea ce creează o presiune însemnată prin pășunat asupra altor tipuri de utilizare a terenurilor (în special ecosisteme agricole și forestiere), și constituie o sursă de conflicte locale și diminuare a producției biologice a animalelor care pășunează, dar și afectarea stabilității și productivității solurilor sau a ecosistemelor forestiere unde se pășunează.

Proprietatea preponderent privată asupra pășunilor, capacitatea financiară redusă a proprietarilor, lipsa consilierii și a conștientizării, ca și lipsa de stimulente creează dificultăți serioase legate de managementul durabil al pășunilor în România.

5.2.9 Programe de dezvoltare rurală

Dezvoltarea rurală este un concept relativ recent introdus în politica și practica românească și el înlocuiește cu greutate gândirea și organizarea centralizată moștenită, prin urmare există serioase nevoi și eforturi de a realiza schimbarea structurală a comunităților și oamenilor. Schimbarea este foarte dificilă, populația rurală fiind îmbătrânită, mai puțin educată și deschisă la noile politici și instrumente, preocupată mai ales cu problemele zilnice și asigurarea unui minim de viață, bazată pe agricultură și un număr limitat de culturi agricole. Schimbarea abordării în mediul rural și promovarea dezvoltării rurale bazate pe modernizarea fermelor și serviciilor este asigurată de un mare număr de proiecte și, de departe cele mai puternice, sunt instrumentele specifice fazei de preaderare la Uniunea Europeană, iar după aderare instrumentele structurale și de coeziune.

5.2.10 Programe educaționale, conștientizare și programe de instruire

Programele educaționale țintesc dezvoltarea unor abordări integrate a acțiunilor pentru realizarea unui management durabil al resurselor. Pe de altă parte, conștientizarea autorităților și oamenilor, în special, în zonele rurale, este izolată și limitată. Programele de instruire a specialiștilor din diferite organizații sau autorități sunt de asemenea reduse.

5.2.11 Dezvoltarea agriculturii durabile și a sistemelor de producție

Agricultura este în continuă restructurare, întrucât se desfășoară o serie de procese simultane, de care ea este direct legată: finalizarea retrocedării terenurilor (agricole, forestiere), îmbunătățirea cadastrului general pentru terenurile agricole și forestiere, continua transformare a marilor ferme de state în sisteme de ferme de dimensiuni medii flexibile, procesul de schimbare a agriculturii de subzistență spre una de piață, implementarea principiilor Politicii Agricole Comune, încurajarea diversificării producției, sprijin. Asistența juridică și legislativă pentru proprietarii de terenuri în zonele rurale este o preocupare a guvernului. Creditele bancare și sistemul de asigurări sunt disponibile și accesibile în zonele rurale. Legislația națională (în contextul integrării Europene) încurajează consolidarea terenurilor, asocierea proprietarilor pentru un mai bun management al resurselor, dezvoltarea de lanțuri de producție, utilizarea mai bună a capitalului uman și a resurselor alternative naturale. Pe piața românească există o gamă foarte largă de mașini agricole și tehnologii moderne disponibile (pentru irigații, îngrijirea culturilor, fertilizare, combatere dăunători, soiuri mai productive). Au fost promovate recent ghiduri de bune practici agricole și pentru alte tipuri de utilizare a terenului și resurselor (care introduc abordarea mediogenă a managementului culturilor agricole) și altele sunt în pregătire.

5.2.12 Suportul tehnic în sprijinul luptei împotriva degradării terenurilor, secetei și deșertificării

Proiectele de cercetare finanțate de Programul Național de Cercetare, Dezvoltare și Inovare se finalizează cu ghiduri și norme tehnice care trebuie aprobate de instituțiile partenere în proiect sau omologate de autoritățile naționale competente. În ultimii ani au fost promovate numeroase ghiduri: Norme tehnice pentru clasificarea și împădurirea terenurilor degradate (MAPPM, 1995); Norme tehnice privind gama de specii, scheme și tehnologii pentru regenerarea pădurii și împădurirea terenurilor degradate (MAPPM, 1995); Norme tehnice privind tehnologiile de împădurirea terenurilor afectate de eroziune și alunecări de teren în sud-estul României (ICAS, 2005); Norme tehnice pentru tehnologiile de producere a puietilor și împădurirea cu arbori și arbuști a terenurilor agricole marginale și degradate (ICAS, 2005). Codul de bune practici agricole, în 2 volume, publicat în 2003 este un document cheie care promovează un set de recomandări actualizate pentru a fi aplicate de fermieri și producători agricoli pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse

agricole și evitarea degradării solului, ca și protecția generală a mediului. Codul de bune practici agricole elaborat pentru condițiile specifice României, este un instrument important și prețios pentru atingerea celor șapte obiective ale agriculturii durabile : 1) *asigurarea creșterii producției agricole și luarea în considerare a conservării și protejării resurselor naturale regenerabile*, 2) *asigurarea cerințelor esențiale ale oamenilor în contextul dezvoltării rurale*; 3) *protejarea sănătății oamenilor și a mediului*; 4) *asigurarea unei noi calități a proceselor de creștere a producției*; 4) *asigurarea conservării și sporirii rezervelor de resurse*; 5) *asigurarea unei restructurări tehnologice și menținerea sub control a posibilelor riscuri*; 6) *asigurarea măsurilor de reglementare juridică, de aplicare a cercetării științifice și dezvoltare a serviciilor de informare, instruire și formare a fermierilor și producătorilor agricoli*.

Codul de bune condiții agricole și de mediu elaborat în acord cu Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1782/29.09.2003 este pe cale de a fi aprobat prin ordin comun al MAPDR și MMGA. Prin aplicarea Codului sunt create condiții ca toate terenurile agricole, în special cele care nu mai sunt exploatate pentru producție, să fie menținute în bune condiții agricole și de mediu. Cerințele minime pentru bunele condiții agricole și de mediu țin seama de caracteristicile zonelor în cauză, în special de condițiile pedologice și climatice, de modul de exploatare aplicat, de utilizarea terenurilor în cauză, de rotația culturilor, de practicile agricole și de structura exploatației, fără să aducă atingere normelor care reglementează bunele practici agricole și măsurile de agromediu a căror aplicare depășește nivelul de referință al practicilor agricole. Pe baza acestui cod, după integrarea României în Uniunea Europeană, vor fi aplicate scheme unice pentru plata pe suprafață (potrivit regulilor comune de suport direct în cadrul Politicii Agricole Comune (PAC) și stabilirea modului de ajutor pentru fermieri).

Serviciile tehnice și personalul pentru lupta împotriva degradării terenurilor sunt realizate de organizații de stat și private, sau persoane individuale, dar certificate și atestate de o Comisie de Atestare a MAPDR. Cadrul legislativ este cuprinzător. OM 449/1998 al MAPAM, aprobă Metodologia de certificare a persoanelor fizice și juridice care realizează studii de teren și elaborează documentațiile tehnico economice pentru ameliorarea terenurilor.

5.2.13 Dezvoltarea de sisteme de avertizare timpurie pentru secetă

Administrația Națională de Meteorologie desfășoară Programul agrometeorologic operațional care include următoarele activități: 1) monitorizarea zilnică a parametrilor agrometeorologici; 2) elaborarea Buletinelor Agrometeorologice (diagnoze/prognoze săptămânale); 3) diseminarea informațiilor agrometeorologice către utilizatori, respectiv factori de decizie, fermieri, societăți de profil agricol, publicații de specialitate mass-media (presa, televiziune, radio Antena Satelor), 4) recomandări de specialitate; 5) informații pentru respectarea calendarului lucrărilor agricole și diminuarea pierderilor cauzate de fenomene agrometeorologice extreme, inclusiv seceta agricolă.

Informațiile meteorologice și agrometeorologice sunt particularizate pe regiuni agricole de referință și tipuri de culturi, validate și gestionate pe baza unor programe informaționale concepute modular pe structuri de date care reprezintă în totalitate Sistemul de Monitoring Agrometeorologic. Acest sistem asigură colectarea și prelucrarea zilnică, în flux operațional, a parametrilor meteorologici și agrometeorologici și reprezintă baza de informații necesară pentru calculul indicatorilor agrometeorologici specifici în evaluarea stării de vegetație a culturilor pe parcursul întregului an agricol. Modul de prelucrare și interpretare a datelor meteorologice în scop agrometeorologic se realizează utilizând aplicații specifice, respectiv AGRO-SYNOP, AGROSERV și AGRO-TEMPSOL. Datele agrometeorologice reprezintă informații de specialitate provenite de la stațiile meteo cu program agrometeorologic din rețea (55 stații), reprezentative pentru suprafețele de interes agricol din

România. Programul de observații agrometeorologice privind umiditatea solului include 55 stații meteorologice cu program specializat și se realizează decadic la nivelul Centrelor Meteorologice Regionale de către specialiștii agrometeorologici din rețea, după care informațiile sunt transmise computerizat către Grupul de Agrometeorologie din AISIM în vederea determinării rezervei de umiditate accesibilă plantelor de grâu de toamna și porumb cu ajutorul unui model de bilanț al apei în sol.

În cursul anului 2005 s-a continuat modernizarea rețelei agrometeorologice prin dotarea cu aparatura de specialitate, respectiv 30 de sisteme portabile de măsurare a umidității solului. Astfel, întreg sistemul de măsurători agrometeorologice dispune de 52 sisteme portabile care asigură în sistem automatizat monitorizarea curentă a gradului de aprovizionare cu apă al solurilor pe parcursul sezonului activ de vegetație al culturilor agricole (martie - noiembrie). Datele privind rezerva de apă momentană din sol sunt determinate direct cu ajutorul senzorilor în puncte de observații reprezentative pentru culturile de grâu de toamna și porumb (platforme agrometeorologice standard și câmpuri experimentale). Toate informațiile de specialitate incluse în Buletinul Agrometeorologic săptămânal asigură monitorizarea curentă a stării de vegetație a speciilor de câmp și pomi-viticole și identificarea zonelor cele mai afectate de fenomenele meteorologice extreme, în particular seceta agricolă.

5.2.14 Monitorizarea și evaluarea deșertificării

Institutul Național de Statistică (INS) colectează și furnizează date în ce privește evaluarea evoluției situației generale de degradarea terenurilor, așa cum sunt redate în tabelul următor (la sfârșitul anului 2003, INS, mii. ha):

Clasa de calitate	Total agricol	Arabil	Pășuni și fânețe	Vii	Livezi
I	917	855	51	10	1
II	3041	2647	311	60	23
III	4756	3335	1263	76	82
IV	3943	1766	2007	75	95
V	2060	811	1213	10	26
Total	14717	9414	4845	231	227

În momentul de față, se implementează un nou sistem, Ancheta Structurală în Agricultură, care va furniza date statistice cuprinzătoare asupra fermelor/gospodăriilor (informații generale, utilizarea terenurilor, venituri și ajutoare primite, irigare și fertilizare, creșterea animalelor, număr de angajați, etc), corelată cu modelul de anchetă folosit în Uniunea Europeană.

Sistemul Național de monitorizare sol-teren pentru agricultură este stabilit în baza Legii 444/2002 pentru întocmirea și finanțarea Sistemului național de monitorizare sol-teren pentru agricultură, precum și sol-vegetație forestieră pentru silvicultură, pentru aprobarea Ordinului ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor, nr. 223/2002 privind aprobarea Metodologiei întocmirii studiilor pedologice și agrochimice, a sistemului național și județean de monitorizare sol-teren pentru agricultură, inclusiv pentru regiunile afectate de secetă, degradarea terenuri și deșertificare. Scopul sistemului este de cunoaștere a stării de calitate a solurilor din România a dinamicii parametrilor fizici, chimici etc. și stabilirea măsurilor necesare de redresarea a stării de calitate. Sistemul este anual finanțat din bugetul de stat prin MAPDR, fiind realizat de două institute de cercetare care se ocupă de domeniul specific și de procesare. Rețeaua constă într-o grilă de 16 x 16 km, cu 670 parcele pentru sol și utilizare teren agricol și 470 puncte pentru păduri, unde se realizează observații curente de bază (nivelul I) și observații intensive (nivelul II), în zone specifice (terenuri erodate, zone de

conservare, regiuni poluate). Sistemul furnizează curent informații factorilor de decizie asupra stării solurilor și terenurilor forestiere și elaborează recomandări pertinente.

Cap. 6 INSTRUMENTE ȘI MECANISME FINANCIARE

La nivel național există o serie de instrumente financiare care finanțează lucrări de ameliorarea terenurilor degradate, dar care constituie și instrumente pentru dezvoltare rurală durabilă.

OG 81/1998 stipulează că finanțarea lucrărilor de împădurire a terenurilor degradate poate fi efectuată din următoarele surse: a) fondul de ameliorare a fondului funciar, constituit conform Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, b) alocații de la Bugetul de Stat, conform Art. nr. 88 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, c) alocații de la bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județelor, d) sponsorizări de la societăți comerciale, fundații, e) surse financiare externe nerambursabile, sau credite externe pe termen lung, f) contribuția benevolă a persoanelor fizice sau juridice interesate de executarea lucrărilor de ameliorare, g) fondul de conservare și regenerare a pădurilor, constituit cf. Art. 63 din Legea nr. 26/1996 (administrat de Romsilva), h) despăgubirile legale, datorate de persoanele fizice sau juridice, vinovate de degradarea solului, stabilite de instanța competentă, la cererea unităților locale sau centrale de specialitate în domeniul agriculturii, silviculturii sau protecției mediului.

Legea 18/1991 stabilește înființarea Fondului pentru Ameliorarea Terenurilor Degradate, cu 2 destinații: o secțiune silvică și una agricolă. Un ordin ministerial al MAPDR din 2002 aprobă Normele metodologice privind stabilirea și utilizarea fondului pentru ameliorare cu destinație silvică. Sursele de constituire a Fondului funciar cu destinație silvică sunt următoarele: a) taxa prevăzută în anexa nr.2 la Legea Fondului funciar nr. 18/1991 republicată, cu modificările și completările ulterioare, în cazul scoaterii definitive a terenurilor din circuitul silvic fără compensarea acestora cu o suprafață echivalentă de teren, potrivit Art. 92 alineatul 4 din Legea 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a Art. 23 alin. 2 din OG nr. 96/1998 privind reglementarea regimului silvic și administrarea fondului forestier național, republicată, cu modificările și completările ulterioare; b) taxă egală cu valoarea masei lemnoase la exploatabilitate pentru specia principală de bază corespunzătoare stațiunii, în cazul scoaterii definitive a terenurilor din fondul forestier național, în situația în care persoanele fizice sau juridice de folosirea terenului, la cerere, oferă în compensare terenuri limitrofe fondului forestier, echivalente ca suprafață și bonitate, potrivit Art. 23 alin. 3 din OG 96/1998 republicată, cu modificările și completările ulterioare; c) garanția în bani, în sumă egală cu cheltuielile necesare pentru aducerea în condiții apte de împădurire a terenului scos temporar din fondul forestier național, în condițiile prevăzute la art. 2.

În baza Legii 231/2003 privind stimularea investițiilor în agricultură, Guvernul înființează Fondul pentru creditarea investițiilor în agricultură în vederea stimulării investițiilor efectuate în agricultură și în sectoarele de procesare, depozitare, conservare și valorificare a produselor, precum și în alte sectoare legate de specificul activităților agricole, la dispoziția și sub administrarea Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale. Fondul se constituie din alocațiile aprobate prin bugetul de stat cu această destinație la dispoziția Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale și se reconstituie din sumele rambursate și din dobârvezile plătite de către instituțiile de credit. Fondul se utilizează pentru: a) acordarea de credite fermierilor individuali (daca sunt înregistrați în Registrul Fermelor/Exploatațiilor agricole), fermelor familiale sau asociațiilor de ferme; b) acoperirea costurilor întocmirii documentației tehnico-economice pentru acordarea creditelor; c) acordarea de granturi, calculate ca procent din volumul creditului acordat beneficiarilor de credite; cofinanțarea proiectelor finanțate din surse nerambursabile; e) cofinanțarea proiectelor finanțate din împrumuturi. Fondul este accesat de bănci selecționate, stabilite prin proceduri transparente în proces de licitație publică, fiecareia dintre ele fiindu-i alocate o anumită parte din suma disponibilă în fond. Termenul maxim de restituire este de 10 ani cu

perioada de grație pentru beneficiarii de credite: între 1 și 5 ani, în funcție de specificul proiectului de investiții. Valoarea creditului, durata de restituire, dobânda sunt negociate între bancă și beneficiar. Creditele acordate pot fi garantate de fondurile de garantare, și/sau de către împrumutat prin: certificate de depozit, garanții reale pe animale, mașini și utilaje agricole, ipotecă asupra clădirilor și terenurilor agricole, plantațiilor sau orice alte garanții agreeate de către instituțiile de credit. Dacă proiectul decurge potrivit prevederilor din planul de afaceri, creditații pot beneficia de o reducere a sumei de rambursat, calculată ca procent din volumul creditului, de max. 20% din volumul creditului acordat, dar sub supravegherea și decizia Guvernului la propunerea MAPDR. Sumele neutilizate din fond, la finele fiecărui an, se reportează în anul următor și se utilizează pentru acordarea de noi credite.

Legea 166/2002 privind exploatarea agricolă stabilește a) dimensiunea minimă a fermei agricole, b) fermele comerciale sau familiale trebuie să fie administrate și asistate economic de personal de specialitate, b) beneficiază de subvenții pe produs pentru acele produse agricole și listate de Guvern pentru anul agricol respectiv; c) beneficiază de facilități financiare pentru investiții privind cumpărarea de teren cu destinație agricolă, de tractoare, utilaje agricole, instalații pentru irigații, construcții de spații de producție, de protecția mediului, e) proprietarii de ferme și spații comerciale sunt eligibili pentru ajutoare de la stat; f) plata în avans de maxim 30% pentru produsele contractate; g) acces la credite ipotecare; h) fermele familiale beneficiază de consultanță și servicii de extensie gratuite; i) pot fi promovate legi speciale pentru susținerea agriculturii ecologice practicate de fermele familiale și procesarea documentelor juridice pentru înființarea unei ferme sunt gratuite, cheltuielile fiind acoperite de bugetul de stat.

Fiecare guvern, aproape anual, a adoptat hotărâri care prevedeau măsuri de sprijin pentru producția internă de origine certificată, sprijin anual pentru suportul lucrării solului și plata pentru motorina necesară, sprijin pentru producătorii din bugetul de stat pentru achiziționarea de mașini și utilaje, subsidii pentru producătorii din sectorul vegetal în scopul creșterii cantității și calității recoltelor.

Legea 247/2005 asupra reformei asupra proprietății instituie renta viageră cu scopul de consolidare a terenurilor agricole, spre o agricultură eficientă și modernă, apropiată de modelul Uniunii Europene. Valoarea anuală se ridică la 100 Euro/an în cazul vânzării terenurilor și la 50 Euro/an în cazul arendării terenului. Renta este garantată de stat și plătită numai persoanelor care au peste 65 de ani.

Fondul de mediu este un fond administrat în manieră descentralizată, de către Administrația Fondului pentru Mediu (AFM), de sub autoritatea MMGA. Fondul de mediu este un fond public, deductibil fiscal. Veniturile sunt de origine publică și aparțin bugetului general consolidat al statului (Legea 105 /2006). Veniturile sale provin din: o contribuție de 3% din veniturile realizate din vânzarea deșeurilor feroase și neferoase; taxele pentru emisiile de poluanți în atmosferă; taxele pentru utilizarea de noi terenuri pentru depozitarea deșeurilor valorificabile; o taxă de 1 leu (RON)/kg din greutatea ambalajelor introduse pe piața națională de către producătorii și importatorii de bunuri ambalate și ambalaje de desfacere; o contribuție de 2% din valoarea substanțelor clasificate ca fiind periculoase pentru mediu (listate de Guvern); 3% la valoarea de vânzare a masei lemnoase pe picior; o taxă de 1 leu (RON)/kg anvelopă; o contribuție de 3% din suma care se plătește anual pentru; gestionarea fondurilor de vânătoare, în cazul utilizării de către operatorii economici a deșeurilor industriale reciclabile, ca materii prime secundare, în proporție de cel puțin 50%, nu se plătesc taxe către fond. Fondul pentru mediu se utilizează pentru susținerea și realizarea proiectelor prioritare pentru protecția mediului, iar printre categoriile de proiecte eligibile amintim de: reducerea impactului asupra atmosferei, apei și solului; utilizarea de tehnologii curate; creșterea producției de energie din surse regenerabile; reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; reconstrucția ecologică și gospodărirea durabilă a pădurilor; împădurirea terenurilor degradate situate în zonele deficitare în păduri, lucrări destinate prevenirii, înlăturării și/sau diminuării efectelor produse de fenomenele meteorologice periculoase la lucrările de gospodărire a apelor aferente obiectivelor din domeniul public al statului.

Componența
Comitetului Național pentru Combaterea Secetei, a Degradării Terenurilor și a
Deșertificării (CNCSDTD)

Statutul membrilor	Numele organizației	Domeniul de acțiune în cadrul UNCCD
Ministere	Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, Ministerul Mediului și Gospodării Apelor, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului; Ministerul Integrării Europene, Ministerul Educației și Cercetării	Legislație, politici, strategii
Academic	Academia Română, Academia de Științe Agricole și Silvice; Consiliul Economic și Social	Strategii, planuri și coordonare
Organizații de implementare	Regia Națională a Pădurilor - Romsilva; Societatea Națională pentru Îmbunătățiri Funciare; Administrația Națională Apele Române, Administrația națională de Meteorologie, Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară	Administratori de pădure, îmbunătățiri funciare în agricultură, resurse apă, meteorologie și cercetări climatice, baze de date, scenarii, cadastru și hărți
Instituții de Cercetare	Institut de Cercetări și Amenajări Silvice; Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie; Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Mediului; Institutul de Studii și Proiecte pentru Îmbunătățiri Funciare; Institutul de Geografie al Academiei Române; Stațiunea de Cercetare-dezvoltare pentru Irigații și Drenaje Băneasa – Giurgiu; Institutul de Cercetare-dezvoltare Agricolă Fundulea; Institutul de Cadastru Agricol și Organizarea Teritoriului Agricol; Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Pajiști Brașov; Institutul de Cercetare-dezvoltare pentru Pomicultură-Mărăcineni; Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație – Valea Călugărească; Stațiunea de Cercetare-dezvoltare Agricolă Brăila; Stațiunea de Cercetare-dezvoltare pentru Cultura Plantelor pe Nisipuri Dăbuleni; Stațiunea de Cercetare-dezvoltare pentru Combaterea Eroziunii Solului Perieni – Vaslui; Stațiunea de Cercetare-dezvoltare Agricolă - Valul lui Traian; Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Cartof și Sfeclă de Zahăr.	Cercetări în domeniul resurselor naturale și mediului, management și proiectare, efectul schimbărilor asupra capitalului natural

Universități	<p>Universitatea din Craiova - Facultatea de Agricultură ; Universitatea Agronomică și de Medicină Veterinară Ion Ionescu de la Brad – Iași; Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București – Facultatea de Îmbunătățiri Funciare și Ingineria Mediului; Universitatea Agricolă și de Medicină Veterinară a Banatului – Timișoara; Universitatea Tehnică de Construcții București – Facultatea de Hidrotehnică; Universitatea Ovidius Constanța – Facultatea de Construcții; Universitatea Tehnică “Gheorghe Asachi” Iași – Facultatea de Hidrotehnică; Universitatea “Politehnică” Timișoara – Facultatea de Hidrotehnică Universitatea de Științe Agricole și de Medicină Veterinară Cluj – Napoca; Universitatea București - Departamentul pentru Ecologie Sistemică și Managementul Capitalului Natural; Universitatea București – Facultatea de Geografie ; Universitatea Transilvania Brașov - Facultatea de Silvicultură și Exploatare Forestiere</p>	Învățământ, extinderea în utilizarea și ameliorarea terenurilor
Alte comitete	Comitetul Național pentru Irigații și Drenaje	Structura consultativă în domeniul irigației și drenajelor

CONTENT

LIST OF ACRONYMS

CHAPTER 1. NATIONAL STRATEGIES AND PRIORITIES ESTABLISHED WITHIN THE FRAMEWORK FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT PLANS AND/OR POLICIES

CHAPTER 2. INSTITUTIONAL MEASURES TAKEN TO IMPLEMENT THE CONVENTION, INCLUDING LEGISLATIVE AND INSTITUTIONAL FRAMEWORKS OR ARRANGEMENTS, LINKAGES AND SYNERGIES WITH OTHER ENVIRONMENTAL CONVENTIONS AND, AS APPROPRIATE, WITH NATIONAL DEVELOPMENT STRATEGIES

2.1 NATIONAL COMMITTEE TO COMBAT DROUGHT, LAND DEGRADATION AND DESERTIFICATION

2.2 INSTITUTIONAL FRAMEWORK FOR THE IMPLEMENTATION OF THE CONVENTION. MEASURES ADOPTED TO STRENGTHEN THE INSTITUTIONS AT LOCAL AND NATIONAL LEVELS

2.3 ENABLING LEGISLATIVE FRAMEWORK FOR THE IMPLEMENTATION OF THE CONVENTION REQUIREMENTS AND NATIONAL ACTION PROGRAM

2.4 SYNERGY WITH OTHER CONVENTIONS

2.5 SUBREGIONAL APPROACHES

CHAPTER 3. PARTICIPATORY PROCESS IN SUPPORT OF THE PREPARATION AND IMPLEMENTATION OF ACTION PROGRAM, PARTICULARLY PROCESSES INVOLVING CIVIL SOCIETY, NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS AND COMMUNITY-BASED ORGANIZATIONS

3.1 EFFECTIVE PARTICIPATION OF ACTORS IN DEFINING NATIONAL PRIORITIES

3.2 TRENDS IN THE PARTICIPATORY PROCESS

CHAPTER 4. CONSULTATIVE PROCESS IN SUPPORT OF THE PREPARATION AND IMPLEMENTATION OF NATIONAL ACTION PROGRAMMES AND PARTNERSHIP AGREEMENTS WITH DEVELOPED COUNTRY PARTIES AND OTHER INTERESTED ENTITIES, PARTICULARLY MOBILIZATION AND COORDINATION OF BOTH DOMESTIC AND INTERNATIONAL RESOURCES

4.1 EUROPEAN UNION ACCESSION

4.2 INTERNATIONAL COOPERATION

CHAPTER 5. MEASURES TAKEN OR PLANNED WITHIN THE FRAMEWORK OF NATIONAL ACTION PROGRAMMES, INCLUDING MEASURES TO IMPROVE THE ECONOMIC ENVIRONMENT, TO CONSERVE NATURAL RESOURCES AND PROMOTE THEIR SUSTAINABLE USE, TO REHABILITATE DEGRADED LAND, TO ENHANCE KNOWLEDGE ON DESERTIFICATION AND ITS CONTROL, AND TO MONITOR AND ASSESS DESERTIFICATION AND DROUGHT

5.1 ADEQUATE DIAGNOSIS OF PAST EXPERIENCES

5.2 ESTABLISHED TECHNICAL PROGRAMS AND FUNCTIONAL INTEGRATED PROJECTS TO COMBAT DESERTIFICATION

CHAPTER 6. FINANCIAL TOOLS AND MECHANISMS

REFERENCES

Annex 1. Composition of the National Committee to Combat Drought, Land Degradation and Desertification

PHOTO GALLERY

CHAPTER 1. NATIONAL STRATEGIES AND PRIORITIES ESTABLISHED WITHIN THE FRAMEWORK FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT PLANS AND/OR POLICIES

National Sustainable Development Strategy (NSSD), issued in 1999, set the principles, objectives and priorities for the sustainable development of the country. It is the main national document that approaches the reconciliation of the economic and social development needs with environment protection. On the short run it is envisaged creation of a support system, favorable to sustainable development, aiming the following priorities: *public health, education, economic growth, and conservation of energy resource* sustained by the complex and interdisciplinary activity for the *protection of the environment*. Over communist time, especially between 1960 and 1989, there was an increase of cultivable land, especially arable land, in order to increase the national agricultural production. To this purpose, land with high degradable potential was introduced into cultivated circuit (together with forest lands, pastures and wet areas). As a consequence, after political shift in 1990, the agricultural surface decreased by 400,000 hectares and the arable surface by 700,000 ha between 1989 and 2004, which is caused by to the partial removal of less productive land from agricultural use. However, other less productive areas are still being cultivated, although their soil quality is low and they have no potential for efficient agriculture. Currently, there are 14 711 000 hectares of agricultural land (0.65 ha/capita), of which 9,421,000 ha are arable (0.41 ha/capita), and 6,779,000 ha are woodland (0.3 ha/capita). At the same time, it must be noted that approximately 80% of agricultural and arable land, as well as a significant amount of forests, are affected by at least one damaging process or phenomenon, or by limiting and restricting factors. Overall it is estimated that the agricultural production diminishes by approximately 20 % annually. For the restoration of the quality of agricultural soils, as well as for the ecological reconstruction of soils situated in highly eroded areas, funds amounting to \$25-30 billion would be necessary, phased over 15-25 years. Based on this situation, related to land management, NSSD points several major strategic objectives and measures for the protection, improvement and sustainable use of land, built on the philosophy of combining of its ecological functioning and management approach, following policies that ensure the integration of socio-economic principles with environmental concerns, so that they can be dealt with simultaneously: bioproductivity, food security, protection of soil quality, economic reliability and social accessibility. At national level it is endeavored to *ensure the integrity of the country's forests, restocking of the forest fund* (to the optimum level of 35% of the country's territory (with 10% in the plains area, by afforestation of degraded and abandoned agricultural lands (65,000 ha until 2010 and 300,000 ha until 2020); creation of protective forest belts and anti-erosion shelter belts (2,000 km until 2010 and 10,000 km until 2020); creation of green belts around cities and towns, as well as watercourse regulation in the case of streams (2,500 km of stream network until 2020), *ecological rebuilding of forests structurally damaged* by natural and human-related factors; this will include forest re-naturalization of some areas in the along the course of the Danube and of some interior rivers. This will be extended gradually to almost 20,000 hectares annually during the period 2000-2010 and to 30,000 hectares annually during the period 2010-2020, and *limitation of the volume of annual wood exploitation to the forests capacity level*. A different and very complex issue is the sustainable management of the forests that were or will be the object of property restoration, whatever individuals or companies. In this light, improvement and long-term maintaining of farms and woodland as well as prevention of erosion and degradation are the main objectives of the strategy regarding the protection, improvement and sustainable use of land in Romania, goals that are assumed to be achieved if the whole range of factors: natural, social, economic, and cultural factors are considered, at national and local level.

A key process in the framework of sustainable development of the country is that

Romania is currently going through the reform of the public administration, which is implemented by **Strategy on Public Administration Reform (2004 – 2006)**. As requested by need of a both modern administration to sustain the democratic process and European Integration the priorities are reform of public function (to create a stable and politically neutral public staff of ministries, agencies and other governmental organisms); reform of local public administration by the continuation of decentralization and deconcentration of public services (to improve the management and quality of public services at local level and ensure coherent and shared responsibilities) and improvement of the process of public policy formulation (by creation of an improved system of coordination and management of government's structures).

The Government of Romania adopted the Program for the implementation of **National Plan for Poverty Combat and the Promotion of Social Inclusion (PNAinc)**, revised for the biennium 2006-2008. It establishes the framework to reach of the strategic targets committed through the Government Program and by the provisions of the Joint Inclusion Memorandum, signed by Romania and European Commission in 2005, with the target to combat poverty and social marginalization, as well as the promotion of social inclusion. Key contribution of this program for the improvement of the actual system consists in the promotion of an integrated approach of the measures to combat poverty and social exclusion and in the implementation of a monitoring system of social programs by the relevant institutions both at national and local levels. For the moment being main social issue is related to low living standard of almost fifth of the population, while important shares of the population are affected by extreme poverty or exclusion from fundamental rights. The most affected by the decrease of living standards are agriculturists, jobless and retired persons. The most vulnerable categories are families with membership superior to 5 and "rroma" ethnics, which show increased risks to poverty despite the general improving living conditions over the country. As comparison between the two residential environments, there are considerable differences for living standards, as higher poverty rate characterize the rural area, compared to urban area. Regarding the occupancy, job dynamics is characterized by the increase share of the inactive population, decrease of the occupancy rate, increase of the share of informal sector and disguise unemployment. In the field of education, an alarming fact is the increase of the number of children that do not enroll and of those that abandon the school in early stages, a phenomenon marked in rural areas. Although the relative good status of general health status, in Romania it is recorded still high values of some indicators, like infantile mortality and pulmonary disease, as there are some population categories, especially in rural areas that have no access to health services. Regarding territorial distribution of poverty and social exclusion, estimation of the poverty rate of communes and towns mark a high heterogeneity of settlements, as the living standard largely varies over the development regions of the country. Beyond the critical problems in rural areas, in the cities there are intraurban red spots of chronic poverty, featured by low living standards and precarious access to services.

National Program for Agriculture and Rural Development (PNADR) is the main tool for implementing the "acquis communautaire" in the field of agriculture and rural development, over the pre accession phase to European Union of Romania. Several priorities and operational objectives were identified, with a focus on adaptation to new markets and sustainability of the rural economy, that are applicable at communal/village levels (NUTS 5). Financing of integrated projects in rural areas is intended to create an enabling environment for enhanced entrepreneurial behavior and environmentally sound development toward the promotion of competitive products and avoid post adhering negative effects caused by inappropriate preparation to face common market competition in the economical, institutional and legislative fields. The EC financial contribution to implement the PNADR in Romania is SAPARD (Special Pre-Accession Program for Agriculture and Rural Development). It contains several chapters that specifically address different priorities, as: improvement of processing and

marketing of the agricultural and fishery products; control of food quality; veterinary and phyto-sanitary control; improvement of the infrastructure for rural and agriculture development; development of rural economy and human resources.

National Development Plan 2007-2013 (NDP) identifies the country's public investment priorities related to cohesion with European economic and social policies, and defines multi-annual strategic planning and financial programming. It sets out core interrelated objectives for sustainable development of the country on medium term: economic well-being, social development and environment protection. The plan aims to strengthen environment protection and reduce negative impacts caused by the development on the environment in ways that are entirely consistent with Romania's Rio commitments. The underlying principles to be respected include: prevention, the precautionary approach, the "polluter pays", the integration principle and the proximity principle. The strategic framework for environmental sustainability is based on the following approaches: sustainable development of natural values and improvement of environment quality; integration of the environment policies into regional and sectorial policies; reduction of the differences among regions and improved public access to public services; protection and conservation of natural legacy, including biodiversity conservation and promotion of education in the field of environment protection and informational flows. Within the NDP there was developed National Strategic Reference Framework for the period 2007-2013 (NSRF) which aims to strengthen Romania's Economic and Social Cohesion and Regional Policies and link them to European Community policies for economic growth and jobs creation. The NSRF is a strategic document which is further implemented through Operational Programs (OPs), several of which have implications for environment and natural resources management in the country. Regional Coordinating Committees will be established in the eight Development Regions to help coordinate these Operational Programs. Key among the OPs is the Operational Sectorial Program for Environment Protection, which is coordinated by a management authority inside the MEWM. It has among the strategic objectives: achievement the objectives related to climate change; sustained management of water resources; assurance of the soil quality; prevention and diminishing of the risks, conservation and rehabilitation of natural resources, investments in sustainable use of the environment, clean technologies, environmental education and citizen involvement in decision-making. Operational Sectorial Program for Rural Economy Development and increase of productivity in the agricultural field is coordinated by a management authority from MAPDR. Among the strategic objectives there are: improvement of life quality in rural areas trough diversification of rural economy; sustainable economic development of agricultural farms and forest exploitations; increasing of the competitive capacity of forest and agricultural sectors and update of their offer to the market; promotion of local initiatives trough encouraging the actions like success projects; sustainable fishing and development of aquacultures.

National Program for Environmental Protection (2000), is an integral part of the *Romanian strategy for economic development* in the medium term (chapter VI) that addresses environmental protection, territorial planning and regional development. Romania will harmonize its environmental policies and practices with European Union environmental "acquis communautaire" through adopting the following measures, *inter alia*: a) protection and preservation of nature, biological diversity and the sustainable use of its elements; development and good management of a national network of protected areas in line with the strategies, policies and practices at European and international levels; a technical program for evaluating financing costs incurred by reducing greenhouse gas emissions, in accordance with the provisions of the UNFCCC and Kyoto protocol; b) enforcement of environmental legislation (law no. 137/1995), including adopting a system of norms, standards and regulations in line with the EU requirements; c) decentralization of the institutional system; d) setting up the legal and institutional framework to stimulate dialogue between the authorities and civil society on sustainable development strategies, policies and programs; e) building institutional

capacity to establish partnerships between environmental institutions in Romania and those in the European Union and international organizations; f) sustainable management of water resources, in accordance with the provisions of the Dublin conference, the Rio de Janeiro summit (1992) and the Johannesburg WSSD (2002); g) ensuring the integrity of national forest areas, including addressing the shift in ownership and management by enforcing through legal and institutional regulations; and i) implementing the national program for soil management, including the fight against soil erosion and sustainable use of soil resources.

The Ministry of Agriculture, Forests, Waters and Environment prepared in 2003 the **National Action Plan for Environmental Protection (NEAP)** under the umbrella of the Regional Environmental Reconstruction Program (REReP), the main environmental component of the Stability Pact for South Eastern Europe. 2003's revised version presents priority projects needed to address specific issues related to EU Directives. Among priority measures to be taken at national level are waste management, waters sustainable management, air quality improvement and protection and conservation of biodiversity and ecological reconstruction. Practically it includes a number of specific projects under different fields but only a few of these projects are being implemented with support from various sources.

Regional Environmental Action Plans (REAPs) and Local Environmental Action Plans (LEAPs) identify priority medium and long-term actions and projects which can then be funded from different sources. Three of eight Regional Environmental Protection Agencies have prepared REAPs to date. 31 Local Environmental Action Plans (LEAPs) have been completed by Local Environmental Protection Agencies for the county level and others are underway. The proposed actions in these plans tend to address specific sectorial issues and are rarely integrated with other environmental issues and sectors. Also, there has been only uneven implementation of these plans and projects, due in part to lack of technical and managerial expertise in project implementation and institutional changing. Since the process of identifying actions is ongoing and includes periodic updating of the evaluation criteria for project choice, and there will be increased funding associated with EU accession, there are opportunities to promote the development of cross-cutting projects to address multiple Rio conventions themes.

National Strategy on the Flooding Risk Management, 2005, promotes the measures for the prevention, protection and diminishing the effects of floods. Among the prevention measures it is mentioned the necessity of improvement of land management and promotion of adequate use of landscape scales of agricultural and forest lands.

National program for the rehabilitation of pastures for 2005-2008 issued by the MAFRD in 2004, describe the actual status of pastures and establishes the targets for the improvement of the pastoral fund of the country by appropriate measures and actions at local and national level, according the ecological regions. At national level the pastures covers a total of 4.9 mil. ha. Limitative factors of the biological productivity of pastures are erosion and landslides (18 %), soil acidity (27 %), salinity (5 %) and sands (1 %). Steppe and sylvo- steppe pastures need like 350 000 ha of rehabilitation, and specific technological measures and the cost are provisioned in detail for each county.

Key objective of the **Policy and strategy of development of forestry sector in Romania** (2001-2010) is the development of the forestry sector as to enhance its contribution to life quality, based on sustainable development of the forests, while specific objectives are a) modernizing of institutional framework for the unitary and supporting implementation of the strategy of forest sector development; b) development of the legislation framework of the forestry sector; c) encouraging of private forest owners to associate, as well as commercial entities in harvesting, transport and processing of wood, in employer or professional organizations. Relevant directions within the strategy are: 1) *ensuring the integrity and the development of the forest fund, as well as the expanding the land covered by forest vegetation* (Support with technical advice and with seedling for expanding the area poor in forests; granting of financial or

material compensation, at the request of the owners, for non returning of the provisioned income caused by restrictions generated by the following of the forest regime application on protected areas or necessity to protect objectives of public interest; expanding the forests and other type of forest vegetation, inclusive on degraded lands, outside the forest fund; support for establishment of forest plantations taken out from crop circulation, complying with sustainable agriculture principles; support for the establishment of forest belts, trees line and other types of forest plantations, outside the forest fund), 2) *ensuring the stability and increase of functional efficiency of forest ecosystems* (optimizing of afforestation formulas according the policy of species promotion and change of the environment; selection and promotion of biotypes tolerant to various adverse factors and their extended use in forest regeneration works; protection of forest soils; elaboration of technical norms to compute the total economic value of the forest par rapport a attributed forest functions; implementation of the system of economic valuation of entire forest fund and the forest/wood lands, at zone and regional level), 3) *ecological restoration of not suitable forests from ecological and economical point of view* (ecological restoration of the forests affected by damaging factors or with degraded structure), 4) *support of forest land holders for sustainable development of the forests* (promote facilities for association of forest land owners; ensuring the free of charge technical assistance for private forest owners; promotion of facilities and incentives for land owners in the way to produce seedlings and afforestation of available lands; identification of international sources of funding), 5) *awareness of general public, forest land owners, political and decision making segment, on the role and the importance of forest fund patrimony*, 6) *consolidation of traditional markets and approach new markets by high processed products*, 7) *reconsideration and improvement of the education and research toward adaptation of sustainable forest to market economy*.

National Strategy and the Action Program to Combat Drought, Land Degradation and Desertification (NAP) is the strategic national document that states the issues and dimension of drought, land degradation and desertification in Romania. It was elaborated in 2000 and approved at the time by the Ministry of Waters, Forests and Environment Protection. The document reveals the issue and necessity to systematic approach of these phenomena at national level. NAP was organized in several axis of actions: *legislation improvement* (legislation improvement concerning the water management, soil protection, degraded land improvement and torrential phenomenon halting; promotion of acts concerning the desertification and drought effects control; development of the insurance system for drought and desertification areas; Improvement of the legislation concerning the planning and management of territory); *institutional development* (establish of the institutions for the implementation of the national strategy and action plan concerning the desertification, land degradation and drought prevention and control; promote the law for the establishment of the Association of Irrigation Water Users (AIWU); extension of the system of Associations of Irrigation Water Users (AIWU) related to irrigation systems status; development of the soil science and soil testing agencies and of the forest research units from the areas affected by desertification and land degradation), *human resources* (ensure critical mass of specialists for the implementation of the measures and actions in the action program; permanent informing of the population and authorities on actions to be taken to prevent and fight against desertification, land degradation and drought; development of the partnership between the population and local authorities for a better development of the actions concerning desertification, land degradation and drought prevention and control; NGO involving in execution of some program actions, especially for the information and popularization; setting up of the complementary activities for agriculture and forestry (units for agro-forestry products processing, service units, agro-tourism); *development of the scientific basis for research, planning and information* (setting up of the special research and planning groups for desertification, land degradation and drought prevention and control at the relevant institutes and ensure financial support for

their functioning; specific research program; organization of the national information system for desertification, land degradation and drought; elaboration of studies for desertification and land degradation areas; land management planning and elaboration of projects under the national strategy and action program to combat desertification and land degradation, and drought prevent and control), *rural development and landscape reorganization in the areas with risk for desertification, land degradation and drought* (ensuring of the water resources for the development of the affected area; supplement of the present energetic resources using alternative resources of energy (wind-based, solar, biogas) in the suitable areas; improvement of the local climate in order to prevent and control the drought effects; promoting of agricultural techniques for the improvement of the soils properties; maintaining and improving of their productivity potential; prevention and control of the water and wind eroded, as well as other land degradation processes; assessment of the low fertility abandoned lands, degraded pastures improvement in the desertification risk areas and apply rational grazing; yield diversification using new crop species, breeds and hybrids better adapted to drought; conservation and improvement of the biodiversity in the desertification risk areas; desertification monitoring), *rural development and landscape reconstruction in the land degradation risk in humid zones* (anti-erosion management planning of the crop land affected by degradation; prevention and control of the water and wind erosion, landslide and other land degradation processes; assessment of the abandoned crop lands due to their small fertility; physical and chemical soil properties improvement; degraded pastures improvement and amelioration; cadastral survey and monitoring of the land degradation phenomenon).

NAP has a very limited participatory component in its preparation. It was prepared in the year 2000 by 9 research institutes, and approved by the Ministry of Waters, Forests and Environment Protection. There was no public debate or discussion on it, neither involvement of CBOs or NGOs. Consequently it must be reviewed, negotiated with implementation agencies and most important is to construct it in a bottom up approach.

NAP objectives have been approached by sectorial projects of different concerned sectors of activity: forestry, land improvement, agriculture, livestock rising, pasture improvement, etc. Limited coordination has happened in its implementation as authorities and implementing agencies have been in a permanent restructuring process in the way of transition to market economy and EU integration and harmonization (both processes are almost to the end) as well lack of efficient coordination mechanisms. Low horizontal integration occurs as the NAP was approached in a top down and sectorial approach. Currently, objectives of the NAP have been mainstreamed within different consequent national strategies and plans: forestry strategy and policy, Strategically Operational Plans (a tool for implementing of structural funds of EU, in the accession process), environment plans and climate change national action plan. Currently it is analyzed the need for the revision of the national action program for drought, land degradation and desertification.

National Action Plan for Climate Change considers in a synergetic way the need to review the land use policies.

CHAPTER 2. INSTITUTIONAL MEASURES TAKEN TO IMPLEMENT THE CONVENTION, INCLUDING LEGISLATIVE AND INSTITUTIONAL FRAMEWORKS OR ARRANGEMENTS, LINKAGES AND SYNERGIES WITH OTHER ENVIRONMENTAL CONVENTIONS AND, AS APPROPRIATE, WITH NATIONAL DEVELOPMENT STRATEGIES

2.1 NATIONAL COMMITTEE TO COMBAT DROUGHT, LAND DEGRADATION AND DESERTIFICATION

National Committee to Combat Drought, Land Degradation and Desertification is established by the Governmental Decision 474/2004 (as published in the Official Gazette 337/19.04.2004) as a consultative body under the authority of the Ministry of Agriculture, Forests and Rural Development. It is lead by the Minister of Agriculture, Forests and Rural Development and vice-chaired by representatives of Ministry of Environment and Water Management; Ministry of Administration and Domestic Affairs and the Ministry of Public Finance. It is in charge with the coordination of the activities directed toward the implementation of the UNCCD in Romania. Composition of the National Committee is established by the Ministerial Order 503/ 2005, as each organization is requested to nominate 1 person (Annex 1).

Toward ensuring of the coherency of public policies, Government recently promoted the GD 750/2005 regarding the establishment of 10 Permanent Inter-ministerial Councils and a Council for Strategic Planning under the Public Policy Unit of the General Secretariat of the Government. Permanent Inter-ministerial Council for Agriculture, Rural Development and Environment includes the National Committee as a targeted body to follow the issues related to drought, land degradation and desertification.

Main tasks of the National Committee are to coordinate the elaboration and implementation of the National Strategy to Combat Drought, Land Degradation and Desertification and mainstream its objectives into the National Strategy for Sustainable Development and National Development Program; coordinate the implementation of the National Action Program (NAP); analyze the necessity for programs and projects of research and development on the issue of drought, land degradation and desertification and identify and mobilize relevant funding sources and monitors the implementation, progress and achievements of their results; analyze the opportunity for regional or international cooperation on specific issues and cooperation with other countries toward their implementation, under full harmony with national action programs; update and submit the strategy and National Action Program to the Government for approval, by MAFRD, and identify and mobilize relevant funding sources for their implementation; coordinate the elaboration of procedures for the monitoring of NAP implementation by specific indicators; initiate public awareness campaign on the causes and effect of droughts, land degradation and desertification; report to the Government on the stage of the implementation of NAP.

Committee works are lead by the president or one of its vice-chairs, and it meets regularly twice per year or when it is deemed necessary at the request of the president. Meantime an Executive Bureau (of 11 members, out of which the president – the Minister of Agriculture, Forests and Rural Development, and a vice chair) fulfills extraordinary issues. Management of current works of the National Committee is deserved by a Technical Secretariat, which is jointly ensured by the National Institute of Pedology and Agrochemistry, Forest Research and Management Institute and National Administration of Meteorology.

Cross cutting and multidisciplinary characters of the committee: members of the National Committee are nominated by the institutions, as the most professional person dealing with drought, land degradation and desertification; National Committee is composed by both political and technical persons (ministries, academic and scientific institutions representative); regional or local administration are not represented at all;

civil society or non-governmental organization are not represented in the National Committee, but its rules of function and organization allows their participation. Mode of operations of the National Committee: mailing list, 2 yearly meetings and several meetings of the Executive bureau when members provides the most up to date available information on different relevant issues; a web page is under way to be established within the page of the Ministry of Agriculture, Forests and Rural Development. Funding of the National Committee is ensured by the Ministry of Agriculture, Forests and Rural Development.

2.2 INSTITUTIONAL FRAMEWORK FOR THE IMPLEMENTATION OF THE CONVENTION. MEASURES ADOPTED TO STRENGTHEN THE INSTITUTIONS AT LOCAL AND NATIONAL LEVELS

Responsibility for UNCCD implementation at national level is held by the Department/Secretariat of State for Forests within the Ministry of Agriculture, Forests and Rural Development. National Focal Point of the Convention is ensured by the Technical Secretariat of the National Committee, and it is an employed of the Forest Research and Management Institute.

Institutional framework for the implementation of the convention consists in:

Ministry of Agriculture, Forests and Rural Development (MAFRD) is the specialized central public administration authority, subordinated to the Government, that is responsible at national level with policy elaboration and application of the strategy and government program in the filed of rural development, forestry, land improvement, soil conservation and property consolidation (among others). It has administrative tasks, as well, over state forests and state owned land, which are ensured by specific agencies.

At *central national level*, under the ministry there are specific compartments that deal with issues relevant for drought, land degradation and desertification, namely: 1) Direction of property consolidation, reform of the structures for exploitation and soils conservation, Compartment for land improvement and soil conservation; 2) Direction of market policies, Compartment for ecological agriculture and other low environment impact production means; 3) Direction of forest management and its Compartment for forest fund and biodiversity conservation; 4) Direction of forest development and property consolidation and its Compartment for ecological reconstruction and forest belts; 5) Direction of monitoring of EU adhering process by Compartment of agricultural statistics. Under the MAFRD authority there are economical units delegated with the administration of state forest (National Forest Administration - Romsilva), land improvement and irrigation services (National Administration of "Imbunatatiri Funciare / Land Improvement" in charge with public related services and National Society "Imbunatatiri Funciare / Land Improvement" in charge with delivery of services for any party). MAFRD coordinates the Academy of Forest and Agricultural Sciences "Gheorghe Ionescu Sisesti", an umbrella for scientific research and extension in agriculture and forestry science. MAFRD administrates the Land Improvement Fund.

Within the territory there are deconcentrated / decentralized units in the subordination of the ministry, either at regional level or county levels which are in the services of county prefectures. At *county level*, the Direction of Agriculture and Rural Development (DADR), is a deconcentrated public service that implement the agro-alimentary policies, strategies and programs and it has under subordination units without juridical personality (fito-sanitary unit, unit for domestic animals improvement and reproduction, land improvement units) and coordinates the Office for Agro-Chemistry and Soil Survey. At *regional level* there are Territorial Inspectorates for Forest Regime and Hunting, in charge with the control and application of the rule of law in the forestry and game/hunt management, while the administration of the forest resources is achieved by Romsilva forest districts, private forest districts and individual persons as owners, based on properties type.

Ministry of Environment and Waters Management (MEWM) is the authority responsible at national level with the policies and strategies in the field of environment protection and waters management and it fulfills a trans-sectorial role in the economic and social development of the country.

At central level in the ministry structure there are several directions that have responsibilities in the field of monitoring, conservation, protection, regeneration and developing/strengthen of associated economical tools for soil, sub-soil and biodiversity. For this purposes the ministry has: a) a General Direction for nature conservation, biodiversity, biosecurity, soil and sub-soil, with a Service for soil protection and sub-soil; b) a General Direction for impact assessment, control of pollution and risk management, as well as c) a Direction for environment policy, atmosphere protection and climate change, d) a Direction for the prevention and management of emergency situation created by hydrological and meteorological situations. The tasks of the ministry is implemented at national level by National Agency for Environment Protection which is a public institution, legally established. It achieves its function at territorial level by Regional Environment Protection Agencies and at county level by Local Environmental Protection Agencies.

Under the subordination of the ministry there is the National Guard for Environment, which is a public institution in charge with inspection and control of the implementation at national level of environment and water policy, and it acts as a specialized branch of central public administration in the subordination of the MEWM. It acts at territorial level through 8 regional commissariats (that matches on regions of development). As well under the authority of the Minister there is functioning the National Administration for Meteorology which is a public institution of national interest that must ensure the meteorological protection of the peoples and goods at national level. MEWM has under its authority the Administration of the Environment Fund.

Romania is currently going through a process of decentralization, which would lead to an increase of the local responsibilities in the administration of domestic affairs as well as over the natural resources. The process is managed by the **Ministry of Administration and Domestic Affairs** (MADA) that struggles to promote right legislation to ensure effective empowerment of local administrations as well as the rule of law. This process parallels the full restitution of the properties on land, forests and goods to former owners, which were nationalized by the communist in '50 of last century. *Local administration* is organized into territorial units such as *county*, *towns* and *communes* (comprising 2-5 villages). While county is headed by a National Government-appointed Prefect and elected County Council, the towns and communes are headed by elected local council and a mayor. Prefectures are administrative bodies that coordinate the delivery of national ministry services at the county level and check the legality of legislation proposed by county and local councils. They are also responsible for ensuring local implementation of central government decisions, including those on environment and natural resources.

Due to European Union integration process of Romania (most likely will happen on 1 January 2007) there is an obvious need of full compatible administrations, that's way there is an increasing relay on *Development Regions* which represents statistical (not administrative) territorial units (NUTS II), established under the EU's NUTS system (fr. of "Nomenclateur des Unité Territorial Statistique"), which are used for the absorption of EU pre-accession funds and distribution of structural funds after accession.

Ministry of Public Finance (MPF) is responsible for construction and general administration of public financial resources, by several budgets of different structures (state and local administrative units, social insurances, special funds, etc). It hosts National Authority for Coordination of Structural Funds (under EU integration) and it is responsible with co-ordination of National Strategic Plan with National Plan for Rural Development and sectorial operational plans supported by structural funds. Within it there is the National Strategic Committee for Rural Development (CNSDR), a

mechanism dedicated to full convergence of institutional structure related to MAPDR in the way to elaborate the National Strategic Plan (NPS) and National Plan for Rural Development (NPRD), with specific purpose to define strategic measures, priorities and the architecture of plan. For the better implementation of structural instruments of EU, it was established a National Coordinating Committee for Structural Funds (CNFS), a decisional inter-ministerial body, at the governmental level. In the scope to ensure a better performance of European funds allocation at regional level, national authorities recognized the role of co-ordination mechanism of regional level by establishing the Regional Coordinating Committees that would coordinate operational sectorial programs and Rural Development Program.

The whole institutional framework for a coherent and functional drought, land degradation and desertification prevention and control is more comprehensive and it is continually improved and enhanced, such as: strength of the National Agency for Cadastre and Estate Publicity (ANCPI) in terms of technical and institutional capacities and financial resources; reorganization and improvement of the National Agency for Agriculture Consultancy (ANCA) that provide guide of activities for farmers and for decision makers in planning activity; strength of regional and local institutions for EU structural funds management; enhancement of local and regional organization for structural fund management; stimulation by law of local communities to associate in different type of organizations, also with private sector in public-private partnerships; institutional mechanisms for green investments have been issued or are under preparation, especially in the energy and renewable sectors; strength of laws and institutions to follow land use change; institutional and legislative support and promotion of incentives and financial tools for agribusiness, environmental agriculture, sustainable use of forests in national frames or EU accession funds; Ministry of Agriculture approaches to construct a system for ensuring adequate legal and juridical assistance in rural areas, especially related to land tenure.

2.3 ENABLING LEGISLATIVE FRAMEWORK FOR THE IMPLEMENTATION OF THE CONVENTION REQUIREMENTS AND NATIONAL ACTION PROGRAM

Accession of Romania to UNCCD was ratified by Law 111/1998. Subsequent secondary specific legislation promoted refers to governmental decisions on the establishment of National Committee and the payment of contribution of the country to UNCCD and 2 ministerial orders related to the composition of the National Committee.

Meanwhile, it has been promoted and improved a plenty of laws related to the objectives of the Convention that refers to land ownership, resources management, administration, etc.

Clarification on land properties (abusively taken by the communist in '50 of past century) used to be an issue in Romania for last 15 years when a series of laws and regulations have been released by different Governments. Law 18/2001 get the right to former land owners to get back a small share of their properties and not on original location, Law 1/2000 allowed an increase of the area the owners might take back, while the most recent one, Law 247/2005 allows full restitution of the properties on their original location. This succession of laws created serious issues related to the land ownership and has retarded the implementation of policies for sustainable development of rural areas and agriculture.

Improved land management is achieved by several laws, out of which Law 566/2004 promotes the establishment of agricultural cooperative farms, as voluntary associations of individuals or other associations, with a large range of activities: rural services; commercial; agricultural products based food processing, small industry; financing, mutual assistance and insurance for agriculture; production and administration of agricultural, forestry, fishing, livestock lands. Their funding is ensured by contribution of holders, profit, credits and others. State stimulates the establishment of such cooperation by: exemption of tax paying for first 5 years of existence, charge the

tax on the profit by 20 % lower over first 5 years of existence, offers full access to public subsidies and funding system; exemption of tax for import of agricultural machineries.

Law 18/1991 establishes the Land Improvement Fund, with the purpose to reclaim degraded lands, with two destinations: a forest sections and an agricultural section. Later, GD 786/1993 approves the *Regulations regarding the settle down of the lands types which may be included in the reclamation perimeters* which provisions that a) all degraded or unproductive lands, no matter the ownership, are included in improvement perimeters, whose restoration is necessary from the point of view of the soil protection, hydrological regime, improvement of environment conditions and the biological diversity, and b) there are considered as degraded lands, in the light of Law on Land Fund 18/1991 and above mentioned Regulations, the lands that lost their productive capacity for agriculture or forestry trough erosion, pollution, or the action of other human factors and those lands must be grouped in reclamation/improvement perimeters. As well, GD provisions rules on the composition, procedures and tasks of the *Commission of experts in charge with the settle down of improvement perimeter*. Composition of the commission consists in: a) mayor of the village, as the president of the commission, b) representative of the Agricultural Chamber, c) representative of forestry branches or district, d) representative of Cadastral and Territory Planning, e) representative of Environment Protection Agency, f) representative of land improvement society or administration, g) in the special situations of heavy degradation, it must be present an expert from the Ecological Commission of Romanian Academy, National Authority of Romanian Waters, Office for Studies of Pedology and Agrochemistry, as well as from other specialized institutions; h) owners of degraded lands included in the improvement perimeters, i) Local Council secretary, as being also the commission secretary. Experts in the Commission are nominated by the county Prefect, upon the nominations proposals made by the Local Councils and above mentioned institutions or units. Additionally the owners of degraded lands are exempted from tax paying on the lands, once these are declared reclamation/improvements areas, for a time period till the land is reintroduced into productive cycles.

Law 289/2002 on Protection Forest Belts defines forest belts and corridors, their types according their purpose and location and the procedures for their establishment. These belts are “good of national interest” and their settlement is “a cause of public utility”, consequently it is being settled down the „National System of Protection Forest Belts”. Law nominates the zones of the country where belt establishment is needed; it is given highest priority to arid areas. As public utility they are established no matter the owner will, if land owners agree they became forest owner otherwise the lands will be taken over by the state and owner will be “just and right” compensated. Forest belt management is the task of the owner, incomes generated belongs to him, while the grazing is strictly forbidden in the forest belts.

HG 548/ 2003 establishes the responsibilities of MAFRD as the coordinating authority of the Program of Establishment of the National System of Protection Forest Belts, its membership, way of functioning tasks of counties commandments and analyze the annually program of establishment of protection forest belts. Program is being under continuous implementation and financed through various sources.

Law 138/2004 on Land Improvement Infrastructure establishes the general and specific objectives of land infrastructure and associated land improvement categories (water course embedment, irrigation and rice crops fields, soil erosion combat, improvement of land slides, improvement of salty soils, industrial wastes or mining dumps reclamation, forest belts and plantations to combat soil erosion). Implementation of land improvement works is being done based on national programs or local authorities or juridical and individual owners in full accord with their interest and territory management plans, under compliance with environment protection rules. Scope of the law is to ensure equitable exploitation of land improvement infrastructure in order to ensure the protection of interests of all beneficiaries. Law promotes the establishment of voluntary association of land improvement (named organizations) with a rank of public

utility, of land holders that hosts such infrastructures, to develop following activities of public interest (irrigation, drainage, soil protection, etc). The state intervenes by ANIF (National Administration of Land Improvement) and by funds allocation from the state budget to complete ANIF or beneficiaries resources (for the improvement of those public utilities, if the owner is not able to manage oneself). Organizations have an official status, and they achieve incomes from the works they perform, and, as the public utilities, are fully eligible for state subsidies.

Law of Land Fund 18/1991 stipulates, over the art. 88, that following actions, according the penal code, are considered contraventions to the rules for the records, protection, use and improvement of agricultural and forestry lands: a) interchange of lands and change of land use from a superior to a inferior category, as well as temporary or permanent use of agricultural or forest land for other purposes than agricultural or forestry production, b) fail to declare/register at the county cadastral office any lands interchange or change of land use category, by the owners, in 30 days since the approval of change, c) fail to keep in good conditions or deliberately destroy the geodesic or topographical land marks. The legal circulation of lands is provisioned in the Law no. 54/1998, which establishes the rules related to the transactions.

National legislation is very comprehensive in other filed of activities related to the areas under the threat of drought, land degradation and desertification, even there are no specific articles referring to these issues, they are fully applicable to the areas under threats. There is legislation that clarify the terms and understanding of terms used in the legislation to avoid any further misunderstanding (definition of rural space, terms of reference for integrated system for administration and control, etc). There have been promoted rules and regulations that regulate the means and activities, production, processing in different fields: domestic animal husbandry (Law 72/2002), support to young living in rural areas (Law 646/2002), fruit trees and orchards (Law 348/2003), regime of production of vegetables (Law 312/2003), organization of grapes and vine production (Law 244/2002), cadastre and estate records (Law 7/1996) and the regime on the circulation of land properties (Law 54/1998, Law 247/2005), regulation for establishing and functioning of the agricultural markets (Law 73/2002), food safety (Law 150/2004), rules for the financial support in agriculture and forestry (Law 454/2003), civil protection in case of natural disasters (Law 106/1990 and Law 160/2000), compensation and emergency aid in case of calamities for agricultural crops (Law 381/2004), agricultural credit (Law 150/2004), regulation of good and production insurance system (Law 32/2000), water laws (Law 310/2004), potable water quality supplied for population use (Law 311/2004), mechanisms for consolidation of small land parcels by establishment of life annuity and exoneration of judiciary taxes and fiscal stamp (Law 247/2005), laws on educational, health and juridical assistance in rural areas.

2.4 SYNERGY WITH OTHER CONVENTIONS

Almost all important Multilateral Environmental Agreements (MEAs) have been ratified by Romania. MEAs contain requirements that are synergistically approached by institutional, legal, educational, financial tools, instruments or resources, often relevant for drought, land degradation and desertification issues and approach. At national level, ratified MEAs, under different degrees of development, are in the way of their implementation.

2.4.1 National context regarding the synergy among Rio Conventions

An thorough assessment of both thematic (single convention) as well as capacity cross cutting needs for the implementation of the Rio Convention at national level has been achieved in the UNDP-GEF supported National Capacity Self-Assessment, carried out over 2004-2005 (NCSA results are summarized in the *Final*

Report on the implementation of Rio Conventions, available at <http://www.undp.ro/environment/nca.php>). They identified capacity issues and priorities, based on extensive consultations with key stakeholders and civil society at national and relevant local levels. The NCSA Final Report contains capacity development Action Plans for each convention and a Joint Action Plan for the implementation of the Rio Conventions, specifying 25 priority objectives and actions, under seven topics (institutional framework at all levels, legislative framework, planning, research and systemic observation, education, awareness, instruments and mechanisms for financing). The Thematic Report concerning the implementation of the United Nations Convention to Combat Desertification, developed in the first phase of the National Capacity Self Assessment Project, identified major constraints hindering the fulfillment of the obligations assumed under Convention, through the analysis of the capacity of responsiveness to the legislative, institutional requirements of formulating policies and strategies conceptualized by Convention. By SWOT analysis there were actually identified the strengths, weaknesses, opportunities and threats concerning capacity to fulfill the obligations assumed by Romania. That moment problems relative to the Convention's implementation were identified and prioritized within a highly consultative process, as follows: 1) Absence of a Unit for Convention's Implementation and the non-operation of the National Committee to combat drought, land degradation and desertification; 2) National Strategy to Combat Drought, Land Degradation and the National Action Program drawn up in 2000 are not operational yet, as they were not adopted by a normative document. The Activities developed at present in CCD relevant fields rely exclusively on sectorial policies or strategies; 3) There were not developed specific systems for early warning of drought and land degradation. The only functional system is for agro-meteorological monitoring but it has to be developed and adapted appropriately so as to respond to the drought effects prevention. The systems for monitoring land degradation, ecosystems condition, and social condition in the affected areas must be developed; 4) There is not a consultative and participatory approach to the action programs and decisions made by the public authorities for CDD-relevant issues. There is not enough development of the institutional cooperation mechanisms and dialogue between authorities and organizations involved with programs and projects implementation; 5) Lack of programs and specific measures for raising public awareness of the effects of drought, land degradation or desertification; 6) Lack of specific measures for improving the economic environment in the areas affected by drought, land degradation or desertification; 7) Lack of research program for problems specific to drought, land degradation and desertification as well as actions of transferring to the users the outcome of the researches performed by specialized institutes at the requirements level; 8) Lack of a system for data collecting, transmitting, processing and periodical reporting of the implementation status for the National Action Program; lack of transparency of the relevant institutions, 9) Reduced knowledge and insufficient implementation of long-lasting practices for land usage in the areas affected by drought, land and ecosystems degradation and desertification, 10) Lack of system of parameters to evaluate risks and identify the areas affected by degradation, including district maps drawing up in relation thereto; 11) Deficiencies in the educational and informational system of schools, universities and public institutions by inappropriate school curricula and education programs as regards the social and economic issues, market requirements at the local, regional and national level; 12) Insufficient number of permanent education and improvement programs for the active involvement of specialists in the field of agricultural and environmental consultancy as regards to drought, land degradation and desertification related issues; 13) Insignificant activities carried on by nongovernmental organizations for CDD specific fields and lack of communication and cooperation with the public authority so that to enable efficient measures for dissemination and raising public awareness. NCSA Action Plan was formally adopted by the MEWM, which is currently under implementation and it has been already created a framework for monitoring of the implementation.

2.4.2 Approach of synergy at project level

In the approach for the land degradation improvement, environment synergies are ensured by applying national legislation (technical guidelines in forestry, occasionally environment impact assessment) and involved experts vision. Despite the efforts to minimize the impact on the environment and local community they are not fully avoided. Such an example is afforestation of degraded pasture, that has a good impact on halting erosion and improvement of land use (and much many other significant benefits), it is always associated a negative impact caused by reduction of grazing areas, that involve sometimes further land use and social conflicts or resources shrinkage. A good example on how to deal with afforestation of agricultural marginal and degraded lands, to provide global and local environment benefits and address local conflictual land use, based on Kyoto protocol's joint implementation flexible mechanism is "Afforestation of degraded agricultural land" (a partnership between National Forest Administration - Romsilva and Prototype Carbon Fund, administered by the World Bank) and its associated "Public outreach and support program for climate change", financed through Japan Policy and Human Resources Development Fund (PHRD).

Another conflictual land use is generated by the approach of rigorous (rectangular) scheme of forest belts on the arable land without taking into account the soil and terrain variability and fertility, neither the will of owners.

Ecological and biological agriculture, production of certified agricultural food are stimulated by national legislation and likely to find a place on European and international market.

Process of certification of forestry management and development of management plans of the areas under conservation regime; generate enhanced environmental and social synergies.

2.5 SUBREGIONAL APPROACHES

2.5.1 Drought Management Center in South Eastern Europe

Drought occurrence in Balkans and South Eastern Europe is a recurrent phenomenon that creates serious development problems, especially in rural areas of the region. Noting this situation, the UNCCD Annex V countries in the region, facilitated by the Europe Unit of UNCCD Secretariat, initiated formal discussion for the establishment of a network and a center with the task to ensure preparedness, monitoring and management of drought in the region. Two technical workshops have been held so far, first one in Poiana Brasov, Romania (25-27 October) and 2nd one in Sofia, Bulgaria (26 – 28 April 2006). To fully utilize the approach the World Meteorological Organization, WMO, is a party in this process, and its role is becoming more prevalent as the center starts running. The countries in the region interested in participating to the network and center agreed already in Sofia meeting on aims and objectives, tasks and functioning of the center. Center will be hosted by a national meteorological service in the region, as decided by the countries participating in the network. According the schedule to establish the center it was decided in Sofia meeting that the deadline for application of interest for hosting the center is before 30 June 2006 and the name of institution selected to host the center will be likely delivered in September 2006, after a meeting of representatives from Permanent missions of relevant countries in Geneva.

2.5.2 Participation in Regional Thematic Networks

Regional meeting for strengthening cooperation in the field of land resources management in Central and Eastern Europe (CEE) held in 15-16 December 2003, in Minsk, Belarus, assessed the interest, offer and need of the countries in the region over

several areas of possible cooperation (Scientific cooperation/networking, Technology/savoir faire/expertise, Training/capacity building, Documentation/materials/publication) and proceeded to establish priority field of cooperation and further to create associated networks of cooperation. Over a specific process of consultations performed over all parties in the Annex V there were identified areas of cooperation, which were ranked/prioritized according parties' interest. In the same meeting there were established the host institutions, that would lead the activity at regional level. In this framework, regarding scientific cooperation/networking the Forest Research and Management Institute from Romania was selected to play a key role as the host institution for the development of regional cooperation in the area of *reforestation, afforestation and tree plantation in affected areas*. Afterwards, it was established the network, entitled "*Afforestation in temperate zones affected by drought*". Its objectives are: a) to create a communication and sharing experience platform; b) to share information and database on management and technical issues related to afforestation/reforestation/revegetation / plantation in affected areas c) to approach relevant environmental issues related to afforestation/reforestation (landscape improvement, land use and land use change related issues, positive and negative short/medium/long term effects, local and global issues; environment impact assessment and environment improvement contribution at landscape level, multilateral synergies); d) to promote sustainability; e) update on innovative instruments or issues. It was a very slow progress in developing the network, caused by the lack of funding, but currently the MAFRD is financing a project named "Establishment of the thematic network in the field of afforestation in the regional implementation context of UNCCD", with a budget of 12 000 Euro/2006. Over current year a web page will be established and relevant information will be made available in.

2.5.3 Scientific networks at the national, sub-regional and regional levels

2.5.3.1 Research and scientific networks at the national level

Academy of Agricultural and Forest Sciences "Gheorghe Ionescu - Sisesti" is a public specialized institution, of academic devotion and scientific coordination, legally established that functions based on its own status, under the coordination of MAFRD and in cooperation with Ministry of Education and Research. ASAS has under its subordination 17 institutes and centers for research and development in agriculture and 51 research and development centers throughout the country, out of which 8 institutes and 10 centers are dealing with issues related to drought, land degradation and desertification. ASAS achieves a full cooperation with the territorial units of the University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine (USAMV) and actively cooperate with National Agency for Agricultural Consultancy (ANCA) for the transfer of research results to the users. Together its research units at territorial level, ASAS represents a driver that allows a systemic approach of the research integration into the framework of the sustainable development of the country. Scientific research and technological development of ASAS is fulfilled by more than 800 specialists (university level studies). Its research infrastructure is constituted from analytic laboratories, complex devices (fithotrons, zoo-trons, apitron), green houses and vegetation chambers, runoff and erosions parcels, genetic banks, databases, long run experimental fields, etc. A key activity of ASAS is specific consultancy activity and the technological transfer of the research results to users, by providing of high amount of selected seeds of newly improved races. General objectives of ASAS are: increased contribution of the research to agriculture, forestry and rural development in Romania, supply the genetic material for improved of animal and vegetal production; elaboration of advanced technologies for the protection of crops, livestock and environment; enhanced production and high-quality standard products; support of the administration for policy elaboration and implementation. Because of systemic weakness (lack of

critical mass of specialists and redundancy of institutions and research objectives) of actual research systems in agriculture, currently the agricultural and forestry research pass through deep reorganization process as to fit better to structural changes of all economic and social sectors, and to further offer improved services, an increased efficiency of funding, avoid redundancy and reorient the research and technology toward knowledge promotion, innovation and development of new products market and user oriented. Reform of the agricultural research is assisted through a loan from the World Bank in the MAKIS framework (Modernizing Agricultural Knowledge & Information Systems Project).

Other institutions, either national or under other frameworks are currently active involved in solving sectorial issues in different other field related to drought, land degradation and desertification. Such institutes are: *Forest Research and Management Institute* (ICAS) lead projects in the filed of forestry and afforestation, *National Administration of Meteorology* (ANM) manage projects related to drought dynamics, forecasting, agrometeorology and provides appropriate services for end-users and stakeholders at different levels through specific channels; *National Research and Development Institute for Environment Engineering* (ICIM) and other institutes subordinated to the Romanian Academy such as: *Institute for Research on the Quality of Life* (ICCV) develops projects related to assessment of social status as a base for promotion of sustainable development strategies; *Institute of Agrarian Economy* (IEA) develops projects focusing on the development of rural communities under EU integration process, analyze of dimension of agriculture and food production and processing at regional and local level under EU integration; *Institute of National Economy* (IEN) develops projects related to impact of disasters on EU countries, social inclusion and competitively of agri-food Romanian sectors at EU level, causes and effects of economical and social associated to climate change; *Institute of Geography* in charge with several projects related to land use and climate change impact on communities; *Center of the Economy of Industry and Services* develops project related to eco-energetic efficiency of renewable resources.

Despite the apparent complexity and potential of research sector, most of the institutions suffer lack of funds, personnel and updated equipments, as there is low capacity to adapt to emerging market economy and access funds in open competition.

2.5.3.2 Research and scientific networks at the regional and international level

There is no a systematic scientific cooperation in the field of drought, land degradation and desertification, even at project level the cooperation is weak. Even there have been initiatives they were not successful. Romanian research and development institutions have full access to EU RTD framework. Despite the efforts made at national level there is still a low participation in EU relevant projects.

CHAPTER 3. PARTICIPATORY PROCESS IN SUPPORT OF THE PREPARATION AND IMPLEMENTATION OF ACTION PROGRAM, PARTICULARLY PROCESSES INVOLVING CIVIL SOCIETY, NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS AND COMMUNITY-BASED ORGANIZATIONS

3.1. EFFECTIVE PARTICIPATION OF ACTORS IN DEFINING NATIONAL PRIORITIES

Members of the National Committee participate in other plans elaboration and meetings related to the activities relevant for UNCCD implementation at international, national, sub-national and local levels. Capacity of National Committee, as a whole or by its members, in *influencing and mainstream of UNCCD implementation objectives is based on*: 1) members of National Committee are involved in

discussions/forums/negotiations of sectorial and strategically operational plans, environmental national and local plans, economical development strategies, national development plan, reviewer of the projects related to agriculture, forestry and land use improvement; 2) eligibility criteria for new projects proposals related to environment or activities related to land use, promoted by different national or international agencies in the country, have been reviewed or are currently under revision as to ensure a mandatory synergetic approach of land use projects and 3) members of the National Committee are appointed to participate in the meetings of the National Commission of Climate Change and National Committee for Conservation of the Biological Diversity, to ensure proper synergy, as well as in other structures.

Most of the Romanian institutions or persons are active members in EU or international networks (EUMETSAT, EIONET, ECMWF, OPERA, PMRPT, PMCC, IUFRO, IPGRI, ICID, UNFCCC, UNCBD, Ramsar, EFI, FP6, COST, bilaterals, etc). No NGO representative is formally part of the National Committee, but its meetings are open to public, and representatives of civil organizations are invited to discussions. Romanian NGOs accredited to UNCCD develop weak activities, because of lack of funds.

Regional structure and local authorities are also low involved in drafting and implementation of strategies and projects proposals or implementation, even this situation is changing. Educational efforts, awareness actions and improved legislation are made to increase the communication between local and national stakeholders and actors, and develop partnerships.

3.2 TRENDS IN THE PARTICIPATORY PROCESS

According the constitution the right of citizens to any public information may not be restricted, consequently public authority, based on their competencies are obliged to correctly inform the citizens on public business and on business of personal interest. As well, Romania is a party to Aarhus Convention (ratified by Law 86/2000) on the access to information, participation of public to decision making process and access to justice on environmental matters, that promote the right of citizens to be informed and participate in the decision making that refers to them. Consequently, there is an increase of the participation of all stakeholders, in discussions, drafting and negotiations, as the decentralization process occur at national level, in the way of EU integration and increase pressure of the community organizations for transparent decisions and actions. There is still a continuous need for the improvement of the capacity and skills of local authorities and civil society for negotiations, understanding of sustainable management practices and approaches, communication and cooperation (between local authorities, communities and organizations).

3.2.1. World Day to Combat Desertification (WDCD)

World Day to Combat Desertification is celebrated yearly by the Ministry of Agriculture, Forests and Rural Development, together Academy for Agriculture and Forest Sciences and other institutions, at the request of the Technical Secretariat of the National Committee for Combat of Drought, Land Degradation and Desertification. It is organized as 1 day event, and benefit from inputs from invited stakeholders and policy makers at national level.

3.2.2 Audio-visual materials

Several scientific and technical meetings are organized, either on annual or more often schedule either occasionally, supported either by national or mostly by international organizations under different frames. Such examples are: numerous professional meetings related to chemical and fertilizers use; forests seeds and

seedlings; forest belt establishment, sand dune stabilizing, forest management approach in small private forests; promotion of new technologies for cultivation of crop on sand and arid areas, exhibitions of technology, machinery and products.

Awareness actions are well accounted at national level, such as annual ceremony of "Planting trees" within the "Forest's Month" which is held annually between March 15 to April 15. Over this period there are developed actions at national level on seedling plantations with various stakeholders, poem dedicated to forest contest, stamps exhibitions, meetings with stakeholders, and civil society. National tv channel TVR 2, broadcasted between 2003 – 2004, the show ECO, sponsored by National Forest Administration - Romsilva. TV contest "Together for the Nature", sponsored as well by Romsilva, promoted the awareness for nature conservation at schools and high schools in the area of national parks. Of significance are the magazines: "Profitul Roman", "Agriplus", "World of Forests". Mass media (radio and TV) develop on continual basis broadcasts and talk shows that reveals issues related to land use activities (both positive and negative aspects), as well as professional shows that offer technical information for land owners.

3.2.3. Private sector involvement in rural areas

Government of Romania adopted the GD 656/2002 for the adoption of European Cart for Small and Medium Enterprises, as a recognition of fact that these economic entities represents the back bone of the Romanian economy, and a solution for increased competitiveness and progress of the country's economy and social welfare. Private sector is considered as a strategic partner in the approach of structural changes in rural areas of the country. Public private partnership is considered as a viable way to involve private management in public services, attested in long run firm contract between a public authority and a private operator. Guides for best practices on private public partnerships are promoted in order to allow more approaches. Toward the promotion of public-privat partnerships the legislative relevant framework has been adopted and harmonized (regime of investments, tax regime, law of commercial societies, regime of construction, regime of public acquisition, environment protection, regime of forest fund, intellectual property rights, law of friendly approach of commercial litigations, civil codes, enforcement of contracting regulations).

3.2.4 Gender balance of actors involved in defining national action program priorities

Romanian Constitution states that all citizens of the country have equal rights no matter of race, nationality, ethnics, language, sex, opinion, political affiliation, wealth or social status. Its citizens are equal in their rights before the law and public authorities, without any privilege and discrimination, and nobody is above the law, while the access to justice is entirely free for any citizen. In Romania, public authorities respect and protect the privacy of family and individuals and the home residency is inviolable. Freedom of thinking can not be restricted in any way as it should manifest in the spirit of the tolerance and mutual respect.

Related to kids, the parents or tutors have the right to ensure, according their own conviction, the education of their own infants, of whom education they are accountable for. Right to education is ensured by obligatory elementary school, which is free for state school. Health protection is guaranteed. At the same work, the salaries of women are equal to men's. Citizens have right to retirement, paid maternity leave for 2 years, and medical assistance in state units, unemployment aid and other forms of social assistance.

Family is settling down based on voluntary will of spouses, on their equality and the rights and obligation of parents to raise children; to ensure education and instruction of their children. Children and youth have special protection regime and assistance in

achieving their rights. State grants allocation for kids and aids for the carrying of ill children or handicapped, as other rights are promoted by specific laws. Abuses of infants, their use in activities that may damage their health, morality or treat their life or normal growth are forbidden. Infants under 15 years old may not be employed. Public authority have obligation to ensure the environment for full participation of youth to political, social, economical, cultural and sportive life.

There are laws that stimulates establishment of the youth professionals in rural areas; land allocation for poor or dislocated families; laws and incentive systems for land aggregation.

Although the equality of chances between men and women is stated *de iure* in Romanian legislation, civil society is signaling *de facto* non compliance with. European *aquis communautaire* in this field is under way to be fully adopted at national level. Women represent more than 50 % of the population. Over recent years women represented like 43 % of employed population. The salaries of women are less than men's, and the salaries of economic sectors where women are majoritary employed are less under the national average, as well, according the statistics their salaries are 7-10 % less than their colleague's men, upon different sectors of economy. In the field of agriculture like 51 % of employment places are occupied by women, while in other sectors more than 70% (public administration, commercial activities). The share of women as senior staff or in leading position in the public administration is 2-3 times less than that of men. Family code (Law 59/1993) provisions the equality of spouses, as well it states that the women must bear the responsibilities of house hold and family resources, as well as carrying of kids and olds, and other small jobs, which are considered by civil society and human rights watch as an anachronic traditional model, deep rooted in the history. These discrepancies are more apparent in rural areas. Women burden related to family are even harder to bear in poor families in drought affected areas.

3.2.4. Traditional knowledge systems

Alimentary and alcoholic beverages products originating in traditions of rural life, that may be identified as geographical denomination are protected and recognized in Romania by law, few of them are identified as originating in drought areas or areas under aridization.

Technologies for soil preparation, crop irrigation, harvesting and processing of agricultural, orchard and vineyard products are not inventoried, but regions or zones of the countries are recognized for their specific approach.

CHAPTER 4. CONSULTATIVE PROCESS IN SUPPORT OF THE PREPARATION AND IMPLEMENTATION OF NATIONAL ACTION PROGRAMMES AND PARTNERSHIP AGREEMENTS WITH DEVELOPED COUNTRY PARTIES AND OTHER INTERESTED ENTITIES, PARTICULARLY MOBILIZATION AND COORDINATION OF BOTH DOMESTIC AND INTERNATIONAL RESOURCES

4.1 EUROPEAN UNION ACCESSION

In its way to the European Integration, Romania engaged to fully comply EU standards in different fields, so called *aquis communautaire*, on 1 January 2007. To help Romania (and other candidate countries), several pre-accession programs have been put in place, out of which relevant are PHARE and SAPARD.

PHARE (*Pologne, Hongrie Assistance à la Reconstruction Economique*) of EU is financing projects of capacity building, technical support and staff training for the establishment of institutions that ensure to reach EU *aquis communautaire* in the field of

agriculture, forestry and rural development, which Romania assumed in the chapter 7 of EU accession position document. In 2006, there are 23 projects at a total amount of 26 mil.Euro.

SAPARD (Special Accession Program for Agriculture & Rural Development) finances projects under specified priority axis of development in rural areas, agriculture and forestry, toward development of production chains, improvement of agro-food markets and integrated development of rural space. An amount of 208 mil. Euro was used in 2005, in different projects.

4.2 INTERNATIONAL COOPERATION

Ministry of Agriculture, Forests and Rural Development is developing a series of projects relevant for drought, land degradation and desertification combat, such as:

Agricultural Support Services Project. Project Cost is 17,82 mil.\$ out of which World Bank Loan is 11 mil. \$. Closing Date of the projects is December 31, 2005. Strategically, the project will promote public and private services, to support the development of research and extension services for private farmers, in the way to enhance agricultural productivity and sustainability, by providing needed technology, information, and training for private farmers and agro-processors. Principal component of the project is to improve applied research and extension that supports agriculture priority problems, via a Competitive Grant Scheme - CSG. It will lead to a tight association between research scientist, extension specialists and the needs of newly emerged private farmers. CGS was open to the broad range of research and extension grant participants, also to include universities, NGOs, private industry, consultancy and extension services. Eligible grants focus on identified priority needs, marketing and low cost options, for production and processing. Proposals' evaluation criteria included farm utility, experience and transfer of technology, as well as assessment of environmental impacts.

Biodiversity Conservation Management Project. Total project cost is 8,8 mil.\$ out of which a World Bank loan amounting to 5,5 mil.\$; closing date is December 31, 2005. Project objectives are to strengthen the national framework for biodiversity conservation; build public support for biodiversity conservation; develop models for protected areas and forest park management.

Forestry Development Project. Project Cost: 31, 9 mil. \$, out of which Loan Amount World Bank: 25 mil \$, Co finance by Govern of Romania: 2,01 mil \$, National Forest Administration: 4,59 mil \$, Forest Sector Business Information Centre: 0,3 mil \$, Closing Date: June 30, 2009. Project Objectives are to establish systems to ensure sustainable management of Private Forest Lands, Mitigate the Consequences of Restitution on Management of State forest land, support increased productivity and competitiveness of forest industries, building public support for sustainable forest management. Project has specific component related to creation of Associations of Local Forest Owners, a very important issues for the permanence of forests resources in drought affected areas of Romania where it was restored the property on significant areas of forest, where is a high number of owners with small plots.

Irrigation Rehabilitation and Reform Project, Project Cost: 102,947 mil \$, as follows: Loan Amount BIRD: 80 mil \$, Romanian Government: 20,7 mil \$, Local community: 2,3 mil \$. Closing Date: March 31, 2011. The project focus on (a) rehabilitation of irrigation infrastructure at national level; (b) support for institutional reform of the irrigation sector including restructuring the state-owned irrigation and land reclamation agency (SNIF), and support for establishing and developing water users' associations to manage on-farm irrigation facilities; (c) preparation of technical studies related to effective economical use of irrigation for efficient agricultural production (as to allow for cost recovery of irrigation water). Project objective is to achieve sustainable and equitable use of irrigation water for agriculture production. The project benefits private farmers through increased agriculture production and income through

rehabilitation of deteriorated irrigation facilities and improved irrigation services. The project would further support the Government of Romania's initiatives for institutional reform in the land improvement and irrigation sectors.

Modernizing Agricultural Knowledge and Information Systems (MAKIS). Total cost of the project is 60 mil Euro, out of which World Bank Loan Amount: 41,5 mil. Euro, Romanian Government: 14 mil. Euro, Others beneficiary: 4,3 mil Euro. Duration is 5 years from Effectiveness Date. The project objective is to assist the Romanian Government to improve the competitiveness of farmers and agro-processors through: strengthening the veterinary and fitosanitary units, support for agricultural research, improved advisory services to increase access of farmers, agro-processors and producers. The objective of the Project is to assist the Government to improve the competitiveness of farmers and agro-processors in the EU accession environment, through: (i) better implementation of measures for inspection control, risk management and communication in food safety matters; (ii) strengthened capacity of the national research system to provide agricultural knowledge, skills, and information based on the needs of the agri-food sub-sector in line with EU requirements; (iii) improved capacity of research, extension, and food safety specialists to better serve agricultural producers' needs in the context of the EU; and (iv) increased access of farmers and processors to knowledge of technologies related to production, quality control, food safety, processing and marketing in order to meet EU requirements.

United Nations Development Program (UNDP) addresses in Romania issues related to poverty reduction, environment and energy that focus on vulnerable groups (rroma, rural women, youth (including post-institutionalized), people living with aids - through employment generation and specific interventions to promote social inclusions), capacity building of local authorities for manage trade and capital inflows and export promotion and stimulation at local levels, environment protection of particular areas. such projects are: beautiful Romania; social support center for rroma; and activities monitoring for their improvement; business incubators, growing sustainable business, computer clubs for children, National Capacity Self Assessment for the implementation of the Rio Conventions and an actual CB 2 subsequent proposal.

4.3 BILATERAL COOPERATION

Over 2004 - 2005 there have been developed projects under bilateral cooperation that are relevant for drought, desertification and land degradation: Netherlands (enhancement of group producers and market chain for vegetable and fruits; support for environment; milk quality); Spain (twining on the harmonization of legislation and enhancement of the capacity for administration of *aquis communautaire* regarding the wine; improved capacity for reorganizing of fishing and aquaculture; training for GIS); France (pilot projects on the development of new activities and services in rural areas); Switzerland (ecologic certification in Romania 2004-2008), Belgium - Vallon Region (assessment of potatoes genetic resources and propagation of selected races; use of satellite imagery for forestry; Romania's virgin forests protection; assistance for development of common partnership between Romanian and Vallon Region, and settlements of vallons farmers in Romania; technical assistance for SAPARD); Belgium Flemish Region (training for women and cooperation members in Romania; practical aspects of agricultural pollution on lower Danube in the way of development of regional agriculture; support for creation of a pilot network for training of eco-counselors, pilot farms with the involvement of producers chain); Germany (development of cattle rising).

In the frame of FAO-TCP (Food and Agriculture Organization – Technical Cooperation Program), there are developed or developing projects in the field of control of cattle diseases; support for the program of vegetal genetic resources; development of a system for facilitation of agricultural trade in Black Sea region; safeguarding of

Pinzgau cattle race; integrated protection against root worm of corn in central and East Europe; enhancement of food legislation, support for communication and information system for research and extension in agriculture and rural development, development of ecologic agriculture in Romania; optimization of water, agriculture and environment management in Carpathian basin). International Fund for Agriculture Development (IFAD) develops 1 project on the rural development in Apuseni Mountain.

Romania is member, by MAFRD, in different international organizations: FAO, IFAD, UNCCD, ICE, OCEMN, OECD, IPGRI, OIZ, ICC, CSI, OIE, FEZ, ISTA, SISH, ICID, OIV, EUROMONTANA, EUROFISH, etc.

CHAPTER 5. MEASURES TAKEN OR PLANNED WITHIN THE FRAMEWORK OF NATIONAL ACTION PROGRAMMES, INCLUDING MEASURES TO IMPROVE THE ECONOMIC ENVIRONMENT, TO CONSERVE NATURAL RESOURCES AND PROMOTE THEIR SUSTAINABLE USE, TO REHABILITATE DEGRADED LAND, TO ENHANCE KNOWLEDGE ON DESERTIFICATION AND ITS CONTROL, AND TO MONITOR AND ASSESS DESERTIFICATION AND DROUGHT

5.1 ADEQUATE DIAGNOSIS OF PAST EXPERIENCES

In Romania, issues related to drought and land degradation (D & LD) have been recognized and represent a continuous concern for decades. Over time there have been established several committees and bodies responsible by D & LD issues, whose impact on regional or local level have been more or less visible. On the background of heavy drought that affected Romania in '80, the Academy of Agriculture and Forest Sciences established the National Committee for Drought, a professional and scientific body that offered advice and recommendation to the national concerned authorities. As well, ad hoc regional crisis committees have been established when necessary.

Many of these committees and commissions created over time have had reduced impact, as they have been established or activated under crisis situation or for certain purposes (to legitimate granting of aid or subsidies for affected producers), without any strategic approach or vision.

5.2 ESTABLISHED TECHNICAL PROGRAMS AND FUNCTIONAL INTEGRATED PROJECTS TO COMBAT DESERTIFICATION

5.2.1 Inventory, adaptation and integration of projects under way within the NAP process

National Action Program for combat Drought, Land degradation and desertification was drafted in 2000 and it is endeavored its revise (without any precise deadline), to answer to new economical and social situation of Romania, although relevant actions are already included in operation sectorial plans, integrated with measures to be approached by agriculture, forestry and rural development.

5.2.2 Renewable sources of energy. Wood fuel resource, solar energy, wind energy and other energy sources

Wood and biomass represents an important fuel in rural areas house holdings. It is used as a brut material, not processed. Compared to the amount of fuel wood consumed of about 800 ttoe (thou tones of oil equivalent) before 1992, it increased by 6 times in 1996 and 3 times over the span 1997-2003. On the total income in rural areas, around 8 % is paid for household maintaining, water supply, electricity and fuels.

There is no any major improvement on renewable energy sources in the country, even high national potential is recognized for windmills and solar panels. Legislation, institutional arrangements, associated environmental tools on renewable energy resources, already in place, encourage and stimulate the use and production of woody biomass for energy production.

5.2.3 Irrigation systems

In Romania, irrigation is key to maintain a continuous agricultural production, for several reasons: it offsets precipitation deficits in the country's sub-humid southern and eastern regions (where it falls under 500 mm with highly uneven seasonal distributions (less than 20% of total rainfall occurs over summer); water demands of crops during July and August are high (300-500 mm); on long run, irrigation should allow capacity to agriculture to deal with the climatic associated risks; constitutes a stimulus and encouragement of private farmers to give to their crops higher market value. Romania's communist regime constructed irrigation facilities on about 3 million hectares (about 30 percent of arable land of the country), a system which is heavily marked by centralized planning and supply-driven, centralized economic approach and low environmental background. The main issues in the irrigation sector are the legacy of over-investment in irrigation infrastructure, uneconomic irrigation schemes (based on subsidized electricity), designed to serve large state farms instead of actual small large farms, lack of an effective institutional framework. The demand for irrigation declined sharply in the early 1990s, as the water supply (million m³ of water) varied significantly (see the following table).

Year	1991	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Amount of water	1261	1213	1504	287	560	266	513	701	784	912	NA

Nevertheless, the Government has provided irrigation subsidies to farmers. Annual allocation for irrigation subsidies ranged from US\$20 to 40 million, but only around 300,000-500,000 hectares were actually irrigated (about 10 to 16 percent of the total area covered by irrigation facilities) in 2000-2004. At the moment being there is loan from the World Bank that approach the reform of the irrigation system, in the way to review and improve the approach to move toward a more efficient sharing of costs and risks and to provide incentives to really contribute to an efficient agriculture and rural development.

5.2.4 Crop and animal improvement programs and development of new technologies to cope with drought

At national level there is a traditional activity of improving and selecting races of different of crops, as well as introducing new crops. As well, regarding the genetically modified organisms, two species namely soybeans and corn have been introduced in cultures over past years, but at the end of last year it was decided to forbid in Romania the crops of modified soybeans starting 1st January 2007. Meanwhile several races of maize will be allowed in culture for human food, but entirely complying with specific rules of EU to label the products. At national level there is an activity of improving and promoting technologies to cope with drought. Projects on the agricultural technologies, systems and agro-technical methods for improved water use efficiency and mitigation of drought impacts and elaboration of integrated zonal systems for efficient use of limited water resources by irrigation at main crops.

One research and development institution devoted to improvements of crops is the Institute for Research and Development in Agriculture Fundulea under the

coordination of ASAS. Its current or recently funded projects developed focus on the improvement of the drought tolerance of wheat, maize and alfalfa based on physiological traits selection. Other research and development institutes develop research in the field of plant protection (Institute for Research and Development for Plant Protection Bucharest); pastures management (Institute for Research and Development of Pastures Brasov); cultures of potatoes and sugar beet (Institute for Research and Development Brasov); fruit trees cultures and orchards (Institute for Research and Development for Fruit Trees Cultures Maracineni, Institute for Research and Development for the Industrialization and Marketing of Horticultural Products "Horting", Bucuresti); viticulture and vine processing (Institute for Research and Development Valea Calugareasca); vegetables cultures and flower growing (Institute for Research and Development Vidra); animal rising (Institute of Biology & Animal Nutrition and Institute for Livestock rising Balotesti); rising sheeps and goats (Institute for Research and Development for rising goats and sheeps Palas Constanta); aquatic ecology, farm-fishing and aquaculture (Institute for Research and Development for aquatic ecology, farm-fishing and aquaculture Galati), agricultural economy and rural development (Research Institute for Agricultural Economy and Rural Development Bucuresti).

5.2.5 Development of new technologies for land degradation prevention and combat

Degradation occurs over several types of land uses and ecosystems due to both intensive land use and poor management practices or even land abandonment, processes much accentuated as climate change occur on the driest areas of the country. Dimension of land degradation in Romania is provided in the country profile, at the beginning of this report. Large concern on the promotion of the more effective means and ways to prevent and combat land degradation are for almost half of century in the attention of agriculturists, foresters and other specialists, as over time appropriate guidelines were provided for different fields of economic activity.

Related to forestry the Forest Research and Management Institute develop new technologies for afforestation of degraded and marginal agricultural lands, methods for maintaining and tending artificial stands as well as forest regeneration and degraded stands reconstruction in drought affected areas of the country (such as "under canopy" regeneration of xerophytic oaks in Dobrogea; close to nature methods of regeneration relying on natural disseminated seeds of decay vulnerable tress species; technology for seedlings planting in sandy dunes). Technical solutions for afforestation of degraded lands are achievements learned over more than 50 years of research and experimentations, carried out in 50 areas and experimental plots, with some 60 tree and brush species, in plots over all areas of the country, in different climatic and physical-geographical regions of the country. Recently a new method for cartography of degraded lands in unitary sites has been developed by the Faculty of Forestry, University of "Transilvania" in Brasov, that make easier the identification, delimiting, description, characterization and grouping of units of degraded lands. Recent research of ICAS focused on the site particularities of degraded lands affected by erosion and land slide in South East of the country, the behaviors of species used for the their afforestation and thus improved technologies have been promoted. In areas with high variable groundwater level (wet in spring and dry in summer) technologies for establishing of forest by planting long graft has been experimented and promoted. Based on these research results technical guidelines have been approved either by the MAFRD and NFA Romsilva and released to the users.

5.2.6 Sustainable use and management of land

Romania has a total of 23.8 million ha of land, out of which 27 % is forests and 61 % agriculture (64 % arable, 22 % pastures, 10% hayfields, 1 % vineyards, 3% orchards), which gives to both agriculture and forestry considerable contribution to produce a commercially viable products. Due mainly to problems inherited from the communist regime and to difficulties in implementing transition policies, all land use related activities are in disarray, even recent years, while EU accession process, the principles and instrument are put in place to join the Common Agricultural Policy.

Romanian legislation and institutions are much concerned about natural resources degradation. Current EU accessing of Romania brings enhanced integration and sustainable approach of the activities related to land use management.

National legislative framework is very comprehensive and it covers all issues related to natural resources use and their sustainable management. These regulations fully apply for the areas affected by drought, land degradation and desertification. Example of such laws: law of land improvement/rehabilitation; law of forest belts establishment; law of orchards, law of vegetables, law of wine and vinery, law of livestock, several laws on protected areas, forest code, support for people/communities in case of natural hazards, etc.

Institutions and administrations are under current process of restructuring, decentralization, which shifts the approach of natural resource management from sectorial/centralized toward integrated/horizontal one. A key issue is land cadastre for agriculture and forests (in fact for all land use), which is now under the development phase, and this would reveal real situation of the land (ownership, type of land use, land quality, crop suitability status).

Although the understanding of integrated land use is in an initial maturity phase in Romania, the current approach consists in a sectorial approach, concurrence and even conflicts, among different types of activities of land use, there are established or under consideration economical and financial mechanisms and instruments to be approached at national or local level in the way to support some specific actions and measures on integrated land use.

5.2.7 Sustainable use and management of forest resources

In dry regions of the country the percent of forests is less than 10 %. These forests are under pressure of natural phenomena (insect outbreaks, decline and drought), high request for fuel wood and sometimes illegal cutting, non efficient use of quality wood, shift from natural to artificial stands, human pressure. The three laws on forest properties restitution (18/1991, 1/2000 and 247/2005) disoriented the owners, and consequently serious management problems occurred in plain areas. In some places the forests have been cut and not regenerated, but overgrazed. A big issue is related to the fact that reforestation of private owned cut forests does not occur according "Forest code" (reforestation of lands should be done in max 2 years after old forests cut). So far, there is no an updated assessment of the area of the cut and unregenerate forests. The administration for private forests is very weak, what lead to forest code non-compliance and thus to forests destruction in many areas, already affected by sand dunes movement, drought and lack of wood resources.

Actual authorities are doing tremendous efforts to stimulate association of small area forest owners in order to ensure proper administration and management of their forests, and as well to clarify the responsibility of owner related to forest, which has been confusing so far.

Because of large areas of degraded land, available agricultural land of private owners and favorable legislation, it is an increase of areas planted with forest trees, based on national programs or international projects. Afforestation of degraded lands relaunched after 1999, after a period of slow pace. Degraded lands area annually

planted, in average, before 1989 was 15 000 ha, between 1990 to 2000 it decreased to some 630 ha, as after 2001 it is some 3000 ha. Areas afforested are those flagged as first priority in the National Action Program to Combat Drought, Land Degradation and Desertification. Afforested area of degraded lands dynamics is given in the following table.

Year	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Affore- station (ha)	14949	1786	567	201	133	384	531	1085	299	102	857	967.6	1104	2192	4290	4281

Yearly, the funds for the afforestation of degraded lands are shared from different sources: national Fund for Land Reclamation (administered by the MAFRD) - some 60 %; Fund of Forest Conservation and Regeneration (administered by the NFA Romsilva) - 35 %; budgetary allocation - max 5 % (not every year). A joint implementation project of afforestation of marginal agricultural lands developed under Art 3.3 of Kyoto Protocol is also running since 2002. As well, the Fund for Land Reclamation provides funds for agricultural land reclamation and improvement.

Due to increase of private properties area of land, the owner plant themselves on their land, small patches of forests, for own use. For the moment there is no any statistics on area planted in such a way, but the change of statistical system in 2006, this information will come out.

National Program of Forest Belts initiated recent year is underway; it started in 2005 with the feasibility studies and execution projects for almost 19800 ha and it will continue current year with almost 10 000 ha. Meanwhile the forest belt execution started in the areas under highest emergency (for road and railways protection) in the south of the country.

National Forests Administration grants annually, free of charge, a various amount of seedlings to persons or communities interested to plant on their own land. In parallel small and numerous private nurseries provide forest trees seedlings for plantations.

5.2.8 Sustainable use and management of rangelands

Most of the pastures placed in the areas affected by drought and desertification are very low productive and degraded. At national level 97 % from the pastures are private, out of which 44 % belongs to local councils and 56 % to private persons. Only 21 % from pastures are located in plain areas, almost all this area is affected by drought, as follows: in steppe area 90 000 ha, in silvosteppe 250 000 ha and in forest dry forest areas 150 000 ha, to which add non-zonal pastures in riverbed areas. Their productivity is 2-4 to/ha of fresh biomass in steppe, 3-5 to/ha in silvosteppe and 4-8 to/ha in dry forest areas, which sustains like 1 mil. cattle and 3.3 mil. of sheeps and goats.

A general feature of the pasture is that they are at all or very poor managed, overgrazed and not maintain and improved by specific measures for long, which creates extremely high pressure on other land uses (especially on agricultural and forests land), constitutes a source of local conflicts and diminish the biological production of grazing animals.

Currently, financing of the pasture rehabilitation is achieved as follows: grazing taxes (23%), wood selling (6%), overproduction marketing (4%) and the owner contribution (13%) and state subsidies (54 %). State subsidies are provided for: fertilization costs (equivalent of 100 kgN/ha), amendments apply (30% of total costs/ha); seeds (30% of total costs and amendments applying); chemical substances for

protection (50%/ha of total cost); technical support for program implementation represents 2% of the budgetary subvention. Land Improvement Fund - agricultural section, managed by MAPDR, annually allocates important funds for grazing rehabilitation, as is following in table:

Year	Surface of improvement perimeter (thou ha)	Budget approved (billions ROL)
2000	9,7	47,7
2001	10,9	57,3
2002	16,7	99,2
2003	17,1	164
2004	18	205

There are not confident statistics regarding the destination of rehabilitated land, but, based on MAPDR sources, at least half of these areas are grazing area. General feature of grazing fields is that they are not at all or very low managed for long time and overgrazed, what leads to an important pressure over other types of land use (especially agricultural and forest ecosystems). Due to this situation it comes out often local conflicts, and the livestock production is lower because of the bad forage quality while stability and productivity of soils and forest ecosystems is decreased.

Large shares of private grazing pasture, low owner financial capacity, limited advisory and awareness and lack of incentives creates serious issues related to sustainable management of pastures in Romania, especially in dry areas of the country.

5.2.9 Programs of rural development

Rural development is a concept that is recently introduced into Romanian policy and practice, and it hardly replaces the centralization ruling and thinking, consequently there are serious needs and efforts for the structural change of communities and individual people, practices for production and processing. The change process is very difficult as population in rural is aged, less educated and open to new policies and instruments, concerned with daily troubles and minimal life needs, based mostly on agriculture and limited type of crops.

Change of approach in rural areas and promotion of rural development based on farms and services improvement is ensured by a large number of projects, but from far the most powerful driver of change are EU pre-accession instruments (like: SAPARD) that allocate substantial funds on the change of rural approach and promote sustainable rural models based on modernizing of farms and services, an actions that will continue after accession based on the structural and cohesions funds.

5.2.10 Educational programs, awareness and training

Educational programs at all levels focuses on the development of integrated approaches of the actions toward the sustainable management. On the other side, awareness of local authorities and people, especially in rural areas, is rather scarce and isolated. Training of professionals from different organizations and institutions or authorities, is also very limited.

5.2.11 Development of sustainable agricultural and ranching production systems

Agriculture is under continuous restructuring as several parallel processes occur: finishing of property restoration on lands (agricultural, forests, etc); improvement of general cadaster for agricultural and forests lands; ongoing process of transformation of

former centralized and large areas agriculture to small medium size flexible farms/farming systems; change of subsistence agriculture to market oriented one; implementation of principles of Common Agricultural Policy. Legal and juridical assistance for landowners in rural is under consideration by the Government. Bank credits and insurance systems are available and affordable in rural. National legislation (within the EU integration process) encourages the aggregation of lands; association of owners for better resource management; constructing of products chains; use of human or natural alternative resources.

Large input of machineries and new technologies (for irrigation, cropping, weeding, fertilizing, very productive crops, etc) are available on Romanian market.

New guides for good practical guidelines in agriculture and other land uses and resources were recently promoted (these introduce environmental approach of the crop management), as others are expected.

5.2.12 Technical support to fight against land degradation, drought and desertification

Research projects funded in the National Program for Research, Development and Innovation finalize with technical guidelines that must be approved by the partner institutions or homologated by the national competent relevant authority.

Recent years there have been promoted several relevant guidelines: Technical guidelines for the site classification and afforestation of degraded lands (MAPP, 1995); Technical guidelines regarding the assortments of species, scheme and technologies for forest regeneration and afforestation of degraded lands (MAPP, 1995); Technical guidelines regarding the technologies for the afforestation of land affected by erosion and land slides in the South East of the country (ICAS, 2005); Technical guidelines on the technologies for production of seedlings and afforestation of trees and fruit bushes on degraded and marginal agricultural lands (ICAS, 2005).

Code of good agricultural practices, in 2 volumes, published in 2003 is a key document that promotes an updated set of recommendations to be applied by the farmers and agricultural producers to ensure protection of waters against fertilizers pollution and avoid soil degradation, as well as the environment protection. The Code elaborated for the Romania specified conditions, is an important instrument to achieve the seven objectives for sustainable agriculture: 1) assure the growing of crop production and having in consideration the preservation and protection of renewable natural resources; 2) assure the main needs of people in the context of sustainable development; 3) protect the health of people and environment; 4) assure the new quality of growing production processes; 5) assure the preserve and enhance the resources reserves; 6) assure a new technological reorganization and maintaining under control the possible risks, 7) assure the legal measures to apply the scientific research results and development of information services, training and formation of farmers and agricultural producers.

A Code for agricultural and environmental good practices elaborated accordingly with the Council Regulation (CE) no.1782/2003, is under way to be approved through the common order of MAFRD and MEWM. It provides conditions that all agricultural lands, especially those which are not used for production, to be maintained in good environmental conditions. The minimal requirements for good environmental and productive conditions are developed based on particularities of geographic areas (especially soil and climate), technologies and land use, crops rotation, agricultural practices and structure of exploitation. Based on this code, after the EU integration, in Romania will apply unique scheme for payment on surface (according the common rules for direct support in the frame of Common Agricultural Policy – PAC) and establish of certain regime of aid for farmers.

Technical staff and services to fight against land degradation are covered by private and state organizations, or even individual persons, but certified and attested by

a specific Attesting Commission of the MAFRD. The legislative frame is comprehensive. MO 449/1998 issued by the Minister of Waters, Forests and Environment protection, approve the Methodology for the certification of the physical and juridical persons which perform field studies and elaborate technique-economical documents for the improvement of lands works.

5.2.13 Development of early warning systems for drought forecasting

National Meteorological Administration develops the *Operational Agrometeorological Program* which includes following activities: 1) daily monitoring of agro meteorological parameters; 2) drawing up of *Agrometeorological Bulletins* (weekly weather forecast); 3) information dissemination to users, farmers, agricultural base companies, other publications, mass media (newspapers, TV broadcasts, radio "Village's antenna"), 4) technical recommendations; 5) useful information to achieve the agricultural works schedule and to diminish the loses caused by agro meteorological extreme events, including the agricultural drought.

All types of meteorological and agrometeorological information is referenced over particular agricultural regions and on types of cultures, are validated and managed upon informational modular programs built on data structure, which integrates in the *Agrometeorological Monitoring System*. This system assures a daily collection and compilation, under an operational flux, of agrometeorological parameters, and it represents the basis of information needed to compute specific indicators for the assessment of the vegetation condition of cultures over one agricultural year. Processing and interpreting of the meteorological data is achieved using specific applications, like AGRO-SYNOP, AGROSERV and AGRO-TEMPSOL. Agrometeorological data represents information generated by agrometeo stations (a number of 55 stations) within the national meteorological network, relevant for agricultural area of Romania. The observation program regarding the humidity of soil relays on 55 meteorological stations, as well, and it is achieved at the regional level in Regional Meteorological Centers by the specialists, on decade basis. Afterwards processed regional information are transmitted to the Agrometeorological Group in the headquarter of the ANM in order to establish the humidity reserve accessible for crops, like maize and wheat, using a model of water balance in soil. Over the year 2005 it was continuing the modernization of network with 30 new filed systems for measuring the soil humidity. Currently entire humidity measurement system counts 52 field systems which ensure the monitoring water supply of soils over the active vegetation season of agricultural crops (March-November). Data regarding the water reserves of the soils are measured directly with sensors located in specific plots (permanent standard platforms and experimental fields), representative for cereals crops, like wheat and maize. All information included in weekly Agro meteorological Reports ensure the monitoring of the vegetation conditions of crop species, vineyards and orchards, in the areas vulnerable to meteorological extreme events, particularly agricultural drought.

5.2.14 Monitoring and assessment of desertification

National Institute of Statistics collects and provides data regarding the assessment of evolution of general situation regarding land degradation, as is showed in the next table (at the end of the year 2003, INS, thou. ha):

Quality class	Total agricultural	Arable	Grazing and hayfields	Vineyards	Orchards
I	917	855	51	10	1
II	3041	2647	311	60	23
III	4756	3335	1263	76	82
IIII	3943	1766	2007	75	95
V	2060	811	1213	10	26
Total	14717	9414	4845	231	227

Currently, INS is implementing a new system, Structural Agricultural Investigation, which will offer statistical data regarding farms and collective farms (general information, land use, income and support, irrigation and fertilization, livestock, number of employees etc.), correlated with the UE investigation system.

National system for the monitoring of the forest vegetation and a system for soil-land monitoring was set based Law 444/2002 for establishment and financing of the national system and OM 223/2002 for the approval of the Methodologies of soil and agrochemical studies, covers all the country, including areas under drought and land degradation. The purpose of the system is to provide actual data on the soil quality and measures to restore them, and land use status and trends. These systems financed annually from the state budget through MAFRD, as two research institutes carry out the specific field and processing works. The network relies on a grid of 16 x 16 km, with 670 plots for soil and agricultural land use and 470 plots for forests, where usually basic observation are performed (level I), and intensive observation, level II, in specific areas (eroded lands, conservation areas, polluted areas).

CHAPTER 6. FINANCIAL TOOLS AND MECHANISMS

At national level there are several instruments that finances works related to improvement of degraded lands as well as offer opportunities for rural development.

GO 81/1998 provisions that the afforestation works for the improvement of degraded lands may be based on the following sources: a) fund for improvement of land, established by Law no. 18/1991(republished), b) allocations from the State Budget, according art.no.88 of the Law no.18/1991, c) allocations from the local budget of the communes, towns, municipality and districts, d) sponsor's trading companies, e) external financial non-reimbursable sources or external loans on the long period, f) voluntary contributions of the natural or legal persons interested in land improvement works, g) Forests Conservation and Regeneration Fund, constituted according Art.63 from the Law no. 26/1996 (managed and used on land by the National Forest Administration - Romsilva), h) legal duties owed by natural and legal persons, culpable of the soil degradation, as established by the court, at the request of local and central units from the agriculture, forestry or environment protection. Law 18/1991 establishes the Land Improvement Fund, with the purpose to fund degraded lands reclamation, with two destinations: a forest sections and an agricultural section. A ministerial order of MAFRD, issued 2002, approved the Methodological norms regarding the establishment and use of Land Improvement Fund with forest destination. Supply of the Fund is being made from following sources: a) tax (stipulated in Annex No.2 to the Law 18/1991, republished with latter changes and supplements), on the change of forest land to other lands in the case of non-compensation with other land for afforestation, b) tax amounting to a equal value of wood at official harvest age for the main tree species corresponding to the site, c) an amount of money equal to the expenses necessary to reclaim the land temporarily removed as to bring it in a status able to be afforested.

Law 213/2003 on the stimulation of the investments in the agriculture, Government settles down a *Fund for the crediting of the investments in agriculture* in order to stimulate the investments in agriculture and processing, storage, preservation and trading of products, as well in others sectors with agricultural specificity. The fund is at the disposal at the MAFRD, and under its administration. Fund is supplied with specific budgetary allocation, from reimbursed amounts and interest rates paid by crediting institutions. Fund destination is: a) loans to individual farmers (if registered in the Register of Agricultural Farms/Exploitation), familial or farmers associations, private agricultural societies; b) covers the costs of project proposal preparation; c) grants, computed as a percent from the loan given to beneficiaries; d) co-financing of projects funded from non reimbursable amounts; d) co-financing of projects funded from loans. Fund is accessed by selected banks, agreed on a transparent public bid, each of them

is allocated with a certain share of the total amount available in the fund. The refund period is max 10 years with a grace period 1 – 5 years, according the project type. Amount, refund duration, interest rate are negotiated between the bank and the beneficiary. Credits may be guaranteed by different goods, certificates, mortgage as suitable for the specific bank. If the project performs as the business plan a benefit a max 20 % of total credit may be granted to the creditor, under strict decision of the Government at the proposal of MAFRD. Amount left unused at the end of the year are carried forward in the next year. Based on this a national program, “Fermierul”, is open for application in the current year.

Law 166/2002 on Agricultural Farm establish a) the minimal dimension for agricultural farm, b) either commercial or familial farm must be administrated by technically and economically personnel; c) farm are granted with product based subsidies, for those products agreed and listed by the Government on every agricultural year; d) benefits of investments facilities for machinery, technological buildings, irrigation, environment protection, perennial crops, etc.; e) farms and storing spaces owners are granted with aids; f) advance payment of max 30 % of contracted quantity of products; g) access to mortgage credits, h) family farms benefit of free consulting and extension services; i) special laws may be promoted for ecological agriculture practiced by family farms; j) legal processing of documentation to establish a farm is free of charge. The expenses related to this law are covered by state budget.

Almost every year the Government adopts GDs that provision measures to list the species and the financial aid for domestic production of certified origin; annual aid to support the soil works and payment of diesel for soil works; support of producers from the state budget to purchase new agricultural machinery; subsidies for producers from vegetal sectors with the purpose to increase the quality and yield.

Law 247/2005 on the reform of properties sets up an agricultural life annuity with the purpose to consolidate agricultural land, toward efficient and modern agriculture, approaching the EU ones. Amount of life annuity rises to 100 Euro/year /ha for sold land and 50 Euro/year/ha for rented land. Life annuity is guaranteed by the state and it is granted only to persons older than 65.

Environment Fund is a fund administrated in decentralized manner by the Environment Fund Administration, under the Authority of MEWM. EF is a public fund, deductive from fiscal point of view. Incomes are of public origin that belongs to general consolidated budget of the state (Law 105 /2006). Its incomes are: a 3% contribution to sell of iron waste; tax on polluters, tax on use of land for storing of non recyclable waste; tax of 1 RON/kg (3.5 RON=1 Euro) of the package imported or introduced in the country; 2 % of the value of the substances that are considered dangerous for the environment (listed); 3 % on wood harvesting or wood products; 1 RON/kg of tyre; 3 % from the amount paid for the administration of hunting funds, etc. In case of use of recyclable waste as secondary staff in the production process (at least 50 %) the economic unit is exempt from the payment of above mentioned taxes. The fund is open for the financing of priority projects for environment protection, as among the eligible activities are: mitigation of the impact on the atmosphere, waters and soils; increase of renewable sources of energy; mitigation of the green house gases emission; ecological restoration and sustainable management of the forests; afforestation of degraded lands; works designated to prevent, eliminate or mitigate the effects of heavy meteorological events.

Composition of the National Committee to Combat Drought, Land Degradation and Desertification

Member legal status	Name of the member organization	Area of action in the frame of UNCCD
Ministries	Ministry of Agriculture, Forests and Rural Development; Ministry of Environment and Waters Management; Ministry of Administration and Internal Affairs; Ministry of Public Finance; Ministry of Transports, Construction and Tourism; Ministry of European Integration; Ministry of Education and Research	Legal, policy, strategy
Academic	Romanian Academy; Academy of Agricultural and Forest Sciences; Social and Economic Council	Strategy, plans and coordination
Implementing organizations	National Forest Administration; National Society for Land Improvement ; National Administration Romanian Water; National Administration of Meteorology, National Agency for Cadastre and Estate Publicity	Forests administrators, Land Improvement in agriculture; Water supply; Meteorology and climatology research, databases, scenarios; Cadastre and maps
Research and extension institutions	Forest Research and Management Institute; National Institute for Pedology and Agrochemistry; National Institute for Research and Development for Environment Protection; Institute for Studies and Projects for Land Improvement; Aquaproiect; Institute of Geography of Romanian Academy; Institute for Research and Development in Agriculture Fundulea; Station for Research and Development for Irrigation and Drainages Baneasa Giurgiu; Institute for Cadastral Survey, Geodesy, Fotogrammetry and Cartography; Institute for Research and Development for Lawns Brasov; Institute for Research and Development for Potatoes and Sugar Beet; Institute for Research and Development for Maracineni; Institute for Research and Development for viticulture and wine growing Valea Călugăreasca; Station for Research and Development for agriculture Brăila; Station for Research and Development for Plants Cultures on the sand Dăbuleni; Central Station for Soil Erosion Mitigation Perieni Vaslui; Station for Research and Development for Agriculture Valu lui Traian	Research on the natural resources and environment status, Management, improvement and planning, Effect of change on natural resources and environment
Universities	Craiova University; University of Agronomical Sciences and Veterinary Medicine Bucharest (Faculty of Land Improvement and Environment Engineering); University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine Ion Ionescu de la Brad Iasi, University of Agronomical Sciences and Veterinary Medicine of Banat Timișoara; University of Agronomical Sciences and Veterinary Medicine of Cluj Napoca; University of Bucharest (Systemic Ecology Department and Geography Faculty); University of Brasov (Forestry Faculty); Technical University for Civil Engineering Bucharest (Faculty of hydrotechnical); University Ovidius of Constanta (Faculty for Civil Engineering); Technical University Gheorghe Asachi (Hydrotechnical Faculty); Technical University Timișoara (Hydrotechnical Faculty)	Teaching, extension in land management and improvement
Other committees	National Committee for Irrigation and Drainage	Irrigation advice for the Ministry of Agriculture

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Coica Liliana, Coțescu Valentina, Dimitriu Doina, Ilinca Cristina, Negruțiu Florentina - RAPORT NAȚIONAL PRIVIND EGALITATEA DE ȘANSE ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI, București, 6 martie 2002

Convention on access to information, public participation in decision-making and access to justice in environmental matters, done at Aarhus, Denmark, on 25 June 1998

Country assessment Romania - *Support for acceptance and implementation of multilateral environmental agreements (meas) in South Eastern Europe*, prepared by Romanescu Dana – legal expert, under ReRep 1.12 project

Hotărâre Nr. 656 din 20 iunie 2002 pentru acceptarea Cartei Europene pentru Întreprinderile Mici, adoptata la 13 iunie 2000, M.Of. nr. 496 din 10 iulie 2002

Hotărâre nr. 548/2003 din 17/05/2003 Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 365 din 29/05/2003 privind atribuțiile Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor ca minister coordonator al Programului de realizare a Sistemului național al perdelelor forestiere de protecție si componenta, modul de funcționare și atribuțiile comandamentelor județene de analiza a realizării programului anual de înființare a perdelelor forestiere de protecție

European Landscape Convention, Florence, 20.X.2000

JOINT INCLUSION MEMORANDUM OF ROMANIA

Legea 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției precum și unele măsuri adiacente

Legea nr.289 din 15 mai 2002 privind perdelele forestiere de protecție, publicat în M.Of. nr. 338/21 mai. 2002

Lege nr. 381/2002 Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 442 din 24/06/2002 privind acordarea despăgubirilor in caz de calamități naturale în agricultură

Lege nr. 56/2006 din 17/03/2006 Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 291 din 31/03/2006 pentru modificarea si completarea Legii nr. 199/2000 privind utilizarea eficienta a energiei

Lege nr. 566/2004 din 09/12/2004 Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 1236 din 22/12/2004 Legea cooperăției agricole

Lege nr. 72/2002 din 16/01/2002 Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 72 din 31/01/2002 Legea zootehniei

Lege nr. 83/1993 din 30/11/1993 Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 284 din 07/12/1993 privind sprijinul acordat de stat producătorilor agricoli

Lege nr.1 din 11 ianuarie 2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr.18/1991 și ale Legii nr.169/1997, publicat in M.Of. nr. 8/12 ian. 2000

Lege nr.18 din 19 februarie 1991 Legea fondului funciar, republicat în M.Of. nr. 1/5 ian. 1998

Lege nr. 5 din 6 martie 2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate

Lege pentru modificarea si completarea Legii nr. 350/ 2001 privind amenajarea teritoriului si urbanismul

Ministerul Apelor și Protecției Mediului, Unitatea de management a proiectului "Controlul poluării in agricultură" - Cod de bune practici agricole pentru uzul agricultorilor, Vol. I și II - Protecția apelor împotriva poluării cu pesticide si alți poluanți proveniți din agricultură, 2002

MAPDR, Politica si strategia de dezvoltare a sectorului forestier din România (2001-2010), *Versiune revizuită în 2005*

Ordin nr. 938/1998 din 10/11/1998 Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 498 din Ordin nr. 449/1998 din 17/06/1998 Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 268 din 17/07/1998 pentru aprobarea Metodologiei privind atestarea persoanelor fizice si

juridice care efectuează studii de teren, elaborează documentații tehnico-economice și execută lucrări de îmbunătățiri funciare în domeniul silvic

Ordin nr. 499 din 07/31/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind constituirea și utilizarea Fondului de ameliorare a fondului funciar cu destinație silvică, Monitorul Oficial nr. 634 din 09/05/2003

Ordonanță de Urgență Nr. 147 din 7 octombrie 1999 privind asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații în temeiul prevederilor art. 114 alin. (4) din Constituția României, Guvernul României emite prezenta ordonanță de urgență

Ordonanța nr. 142/ 2000, aprobată prin Legea 309/ 2001, privind implementarea tehnicii și finanțarea a Programului Special de Aderare pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală

O.G. nr. 9/1992 privind organizarea statisticii oficiale, republicată în Monitorul Oficial Partea I nr. 763/ 18.10.2002, modificată și completată prin O.G. 67/2003

R&D and Innovation Policies in Romania, Report of the Policy Mix Review Team September 2005

Romania's THIRD NATIONAL REPORT on the implementation of Convention to Biological Diversity, 2005

Romania's National Sustainable Development Strategy, 1999

Programul Național pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală PNADR, 2000

Strategia sectorială din 16 septembrie 2004 a Ministerului Administrației și Internelor privind reforma instituțională în perioada 2004-2006

Tratatul de aderare: protocolul proiecte de acte legislative și de alte instrumente Negocierile pentru aderarea Bulgariei și a României la Uniunea Europeană, Bruxelles, 31 martie 2005, aa 3/2/05 rev 2

Planul Național Anti-Sărăcie și Promovare a Incluziunii Sociale, România, 2004

Vainer A. (coord), Pop I., Cheșa I., Grigore B., Ghid pentru PARTENERIAT PUBLIC – PRIVAT, (ediția a II-a revăzută și adăugită), București, August 2005 - *Colecția Intreprinzătorului, seria Ghiduri, nr. 1/8*

World Bank, Country Evaluation and Regional Relations, Operations Evaluation Department Romania Country Assistance Evaluation, Report No. 32452

LISTA DE ACRONIME/ACRONYMS LISTS

AFM	Administrația Fondului de Mediu	Environment Fund Administration
ANCA	Agenția Națională pentru Consultanță Agricolă	National Agency for Agricultural Consultancy
ANCP	Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară	National Agency for Cadastre and Estate Publicity
ANIF	Administrația Națională "Îmbunătățirilor Funciare"	National Administration for Land Improvement
ANM	Administrația Națională de Meteorologie	National Administration of Meteorology
ANPM	Agenția Națională de Protecție a Mediului	National Agency for Environmental Protection
ALPM	Agenția Locală de Protecția Mediului	Local Agency for Environmental Protection
ARPM	Agenția Regională de Protecția Mediului	Regional Agency for Environmental Protection
ASAS	Academia de Științe Agricole și Silviculturale	Academy of Agricultural and Forestry Sciences
AUAI	Asociația Utilizatorilor de Apa pentru Irigații	Association of Irrigation Water Users
CNCSDD	Comitetul Național pentru Combaterea Secetei, a Degradării Terenurilor și a Deșertificării	National Committee to Combat Drought, Land Degradation and Desertification
CRNS	Cadrul de Referință Național Strategic	National Strategic Reference Framework
CELCFA	Comisia Europeană de Luptă împotriva Febrei Aftoase	European Commission for Combat foot-and-mouth disease
CNFS	Comitetul național de coordonare a fondurilor structurale	National Coordinating Committee for Structural Funds
DADR	Direcția de Agricultură și Dezvoltare Rurală	Direction of Agriculture and Rural Development
EC	Comunitatea Europeană	European Community
ECE	Centrul și estul Europei	Central and Eastern Europe
EUMETSAT	Organizația Europeană pentru Exploatarea Sateliților Meteorologici	European Organisation for the Exploitation of Meteorological Satellites
EIONET	Rețeaua europeană de informații și observații de mediu	European Environment Information and Observation Network
ECMWF	Centrul European pentru Prognoze Meteorologice pe termen mediu	European Centre for Medium-Range Weather Forecasts
FAO TCP	Organizația Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație - Programul de Cooperare Tehnică	Food and Agriculture Organization – Technical Cooperation Program
FEDER	Fondul European de Dezvoltare Rurală	Rural Development European Fund
GEF	Facilitatea Globală de Mediu	Global Environment Facility
GNM	Garda Națională de Mediu	National Environmental Guard
HG	Hotărâre de Guvern	Government Decision
ICAS	Institutul de Cercetări și Amenajări Silviculturale	Forestry Research and Management Institute
ICCV	Institutul pentru Cercetarea Calității Vieții	Life Quality Research Institute
ICPT	Institutul de Cercetare Dezvoltare în Agricultură "Fundulea"	Institute for Cereals and Technical Plants Research "Fundulea"
ICID	Comisia Internațională pentru Irigații și Drenaje	International Commission for Irrigations and Drainage
ICIM	Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Protecția Mediului	National Institute for Environmental Protection Research and Development
ICITID	Institutul de cercetări pentru irigații și drenaje	Irrigation and Drainage Systems

ICPA	drenaje (Baneasa- Giurgiu) Institutul Național de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie	(Baneasa- Giurgiu) Research Institute for Pedology and Agro-Chemistry
ICPCP	Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Protecția Plantelor București	Research and Production Institute for Grassland Culture (Măgurele)
IEA	Institutul de Economie Agrară	Institute of Agrarian Economy
IEN	Institutul de Economie Națională	Institute of National Economy
IFAD	Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricola	International Fund for Agriculture Development
IMM	Acorduri Multilaterale de Mediu	Multilateral Environmental Agreements
INS	Institutul Național de Statistică	National Institute of Statistics
IPGRI	Institutul Internațional pentru Resurse Genetice Vegetale	International Plant Genetic Resources Institute
ISTA	Asociația Internațională pentru Controlul Semințelor	International Seed Testing Association
IUFRO	Uniunea Internațională a Institutelor Cercetare Forestieră	International Union of Forest Research Organizations
MAAP	Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor	Ministry of Agriculture, Food and Forests
MAI	Ministerul Administrației și Internelor	Ministry of Administration and Domestic Affairs
MAKIS	Modernizarea Sistemului Informatic și de Cunoaștere Agricola	Modernizing Agricultural Knowledge & Information Systems Project
MAPDR	Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale	Ministry of Agriculture, Forests and Rural Development
MAPM	Ministerul Apelor și Protecției Mediului	Ministry of Waters and Environmental Protection
MAPPM	Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului	Ministry of Waters, Forests and Environmental Protection
MFP	Ministerul Finanțelor Publice	Ministry of Public Finance
MMGA	Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor	Ministry of Environment and Water Management
NCSA	Autoevaluarea capacității naționale de implementare a Convențiilor de la Rio	National Capacity Self-Assessment For Global Environmental Management
NUTS	Nomenclatorul Unităților Teritoriale Statistice	Nomenclateur des Unité Territorial Statistique
OCEMN	Organizația de Cooperare la Marea Neagra	Organization for "Black Sea" Cooperation
OECD	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică	Organization for Cooperation and Economical Development
OEPP	Organizația Europeană Mediteraneană pentru Protecția Plantelor	European Mediterranean Organization for Plant Protection
OIZ	Organizația Internațională a Zahărului	International Organization of Sugar
OIE	Oficiul Internațional al Epizootiilor	International Bureau of Epizooties
OIV	Organizația Internațională a Viei și Vinului	International Organization for Vineyards and Wine
OM	Ordin al ministrului	Minister's Order
OMM / WMO	Organizația Meteorologică Mondială	World Meteorological Organization
ONG	Organizații non-guvernamentale	Non-governmental Organization
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului	Government Emergency Ordinance
PHRD	Fondul Japonez pentru Dezvoltarea Politicii și Resurselor Umane	Japan Policy and Human Resources Development Fund
PCF	Fondul Prototip de Carbon	Prototype Carbon Fund
PHARE	Asistență pentru reconstrucție economică in Polonia, Ungaria	Pologne, Hongrie Assistance à la Reconstruction Economique

PLAM	Planul local de acțiune pentru Protecția mediului	Local Environmental Action Plan
PNAinc	Planul Național Anti-sărăcie și Promovare a Incluziunii Sociale	National Plan for Poverty Combat and Promotion of Social Inclusion
PNAPM	Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului	National Action Plan for Environmental Protection
PNADR	Programul Național de Agricultură și Dezvoltare Rurală	National Program for Agriculture and Rural Development
PND	Planul Național de Dezvoltare	National Development Plan
PNUD	Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare	United Nations Development Program
PRRM	Programul Regional de Reconstrucție a Mediului	Regional Environmental Reconstruction Program
PO	Programe Operaționale	Operational Programs
PRAM	Planurile Regionale de Acțiune de Mediu	Regional Environmental Action Plan
PLAM	Planurile Locale de Acțiune de Mediu	Local Environmental Action Plans
PNA	Programul Național de Acțiune pentru Combaterea Secetei, Degradării Terenurilor și Deșertificării	National Action Program to Combat Drought, Land Degradation and Desertification
RNP	Regia Națională a Pădurilor - Romsilva	National Forest Administration - Romsilva
SAPARD	Program Special de Pre-Aderare pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală	Special Accession Program for Agriculture & Rural Development
SGC	Scheme de Granturi prin Competiție	Competitive Grant Scheme
SISH	Societatea Internațională pentru Științe Horticole	International Society for Horticultural Sciences
SNDD	Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă	National Sustainable Development Strategy
SNIF	Societatea Națională de Îmbunătățiri Funciare	National Society for Land Development
SWOT	Analiza punctelor tari, slabe, a oportunităților și amenințărilor	Analysis of Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
UNCBD	Convenția Națiunilor Unite privind Diversitatea Biologică	United Nations Convention on Biological Diversity
UE	Uniunea Europeană	European Union
UNCCD/CCD	Convenția Națiunilor Unite pentru Combaterea Deșertificării	United Nations Convention to Combat Desertification
UNFCCC	Convenția Cadru a Națiunilor Unite asupra Schimbărilor Climatice	United Nations Framework on Climate Change Convention
USAMV	Universitatea de Științe Agronomice și Medicină veterinară	University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine